

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 1 lipca 2016 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 296) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2015 r. poz. 196), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. poz. 1272),
- 2) ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505),
- 3) ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266),
- 4) ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542),
- 5) ustawą z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 544),
- 6) ustawą z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 566)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 29 czerwca 2016 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 19 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. poz. 1272), który stanowi:
„Art. 19. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.”;
- 2) art. 31–36 i art. 38 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505), które stanowią:

„Art. 31. 1. Kwalifikacje:

- 1) kategorii IV i VI stwierdzone na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1238), stają się kwalifikacjami kategorii IV i VI określonymi w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw;
- 2) kategorii IX stwierdzone na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, stają się kwalifikacjami kategorii IX określonymi w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XI lub XII, mogą wykonywać czynności kategorii XIII określone w przepisach ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 32. 1. Decyzje, świadectwa, zaświadczenia oraz inne dokumenty dotyczące kwalifikacji w zakresie geologii, górnictwa i ratownictwa górniczego oraz ograniczeń dotyczących ich wykonywania, wydane przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, zachowują moc przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Pozostają w mocy uprawnienia do wykonywania czynności, nabyte przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy łącznie ze stwierdzeniem posiadania kwalifikacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 33. 1. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji osób kierownictwa lub dozoru ruchu w podziemnych zakładach górniczych, niezależnie od rodzaju wy-

dobywanej kopaliny, mogą wykonywać czynności osób kierownictwa tego samego szczebla lub w tym samym dziale ruchu lub czynności osób dozoru ruchu tego samego szczebla w tej samej specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną;
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną;
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17.

2. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- 1) mierniczego górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) mierniczego górniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 3) geologa górniczego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych oraz zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 17;
- 4) geologa górniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze;
- 5) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu tpań w podziemnych zakładach górniczych, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
 - b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych,

- c) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności,
- d) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyły praktykę wymaganą dla tych czynności.

3. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- 1) mierniczego górniczego, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
 - b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
 - c) mierniczego górniczego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17;
- 2) geologa górniczego, mogą wykonywać czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
 - b) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17,
 - c) geologa górniczego w zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86 ustawy zmienianej w art. 17.

4. Osoby, które przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności osób średniego lub niższego dozoru ruchu w zakładach górniczych albo zakładach, mogą wykonywać czynności osób dozoru ruchu inne niż czynności wyższego dozoru ruchu, w rodzaju zakładu górniczego albo zakładu oraz w specjalności technicznej, określonych w decyzji albo świadectwie, stwierdzających posiadanie kwalifikacji.

5. Osoby, które na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, wykonywały czynności osób średniego lub niższego dozoru ruchu w zakładach górniczych albo zakładach, niewymagające stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, mogą wykonywać te czynności jako czynności osób dozoru ruchu inne niż czynności wyższego dozoru ruchu, w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w tym samym rodzaju zakładu górniczego albo zakładu oraz w tej samej specjalności technicznej.

6. Praktyka w średnim lub niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, odbyta przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, jest równoznaczna z praktyką w dozorze ruchu w rozumieniu przepisów ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wymaganą dla stwierdzenia posiadania kwalifikacji albo wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

7. Orzeczenia psychologiczne stwierdzające brak istotnych zaburzeń funkcjonowania psychologicznego, dotyczące osób wykonujących czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, pozostają w mocy do dnia upływu okresów przeprowadzania tych badań, określonych w przepisach dotychczasowych.

Art. 34. 1. Do postępowań w sprawie stwierdzenia posiadania kwalifikacji, wszczętych na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 17 i niezakończonych do dnia wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym.

2. Z dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy umarza się postępowania o stwierdzenie posiadania kwalifikacji:

- 1) kategorii X, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 10 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym;

- 2) kategorii XI, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, dla osób, które:
 - a) złożyły także wniosek o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XII albo
 - b) posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XII;
- 3) kategorii XII, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 12 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, dla osób, które posiadają stwierdzone kwalifikacje kategorii XI;
- 4) wszczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r.

3. Wnioski o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XI lub XII, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 11 i 12 ustawy zmienianej w art. 17, złożone przed dniem wejścia w życie art. 17 niniejszej ustawy, traktuje się jako wnioski o stwierdzenie posiadania kwalifikacji kategorii XIII, o której mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 35. 1. Dotychczasowe, zatwierdzone przez właściwy organ nadzoru górniczego, programy szkolenia osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu dotychczasowym, mogą być nadal stosowane do osób kierownictwa i wyższego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego oraz osób wymienionych w art. 53 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Dotychczasowe, zatwierdzone przez właściwy organ nadzoru górniczego, programy szkolenia osób średniego dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego mogą być nadal stosowane do osób dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego.

Art. 36. 1. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o osobach wykonujących czynności w średnim lub niższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, należy przez to rozumieć osoby wykonujące czynności w dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Ilekroć w dotychczasowych przepisach jest mowa o osobach wykonujących czynności w dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, należy przez to rozumieć osoby wykonujące czynności w wyższym dozorze ruchu oraz dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w rozumieniu ustawy zmienianej w art. 17, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 38. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 26 ust. 11 oraz art. 30 ust. 7, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia;
 - 2) art. 18, który wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia;
 - 3) art. 4 pkt 5 w zakresie art. 31a ust. 2, art. 9 pkt 16, art. 12 pkt 7 oraz art. 28 ust. 1, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.;
 - 4) art. 6 pkt 3, art. 10, art. 17, art. 27, art. 31–36 oraz art. 37 ust. 2, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
 - 5) art. 15 pkt 5 lit. c, który wchodzi w życie po upływie 2 lat od dnia ogłoszenia.”;
- 3) art. 35, art. 38 i art. 41 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), które stanowią:

„Art. 35. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ust. 1 i 2 oraz art. 124 ustawy, o której mowa w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych odpowiednio na podstawie art. 120 ust. 1 i 2 oraz art. 124 ustawy, o której mowa w art. 22, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”

„Art. 38. Zachowuje moc zarządzenie wydane na podstawie art. 121 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 6, w brzmieniu dotychczasowym, zarządzenie wydane na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 20, w brzmieniu dotychczasowym, oraz zarządzenie wydane na podstawie art. 166 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 22, w brzmieniu dotychczasowym.”

„Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 15 i art. 26, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 1, który wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.;

- 3) art. 3 pkt 2, w zakresie art. 12b pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2016 r.”;
- 4) odnośnika nr 1 oraz art. 133 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/48/WE z dnia 18 czerwca 2009 r. w sprawie bezpieczeństwa zabawek (Dz. Urz. UE L 170 z 30.06.2009, str. 1, z późn. zm.);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 27);
- 3) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/53/UE z dnia 20 listopada 2013 r. w sprawie rekreacyjnych jednostek pływających i skuterów wodnych i uchylającą dyrektywę 94/25/WE (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 90);
- 4) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 1);
- 5) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/29/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku prostych zbiorników ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 45);
- 6) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79);
- 7) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/31/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wag nieautomatycznych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 107);
- 8) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/32/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku przyrządów pomiarowych (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 149, z późn. zm.);
- 9) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/33/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących dźwigów i elementów bezpieczeństwa do dźwigów (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 251);
- 10) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/34/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do urządzeń i systemów ochronnych przeznaczonych do użytku w atmosferze potencjalnie wybuchowej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 309);
- 11) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/35/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 357);
- 12) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającą dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62);
- 13) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/68/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku urządzeń ciśnieniowych (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 164).”

„Art. 133. Ustawa wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 102 pkt 1 lit. c w zakresie art. 1 ust. 2 pkt 2, który wchodzi w życie z dniem 22 lipca 2016 r.;
 - 2) art. 105 pkt 4–8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.;
 - 3) art. 107 pkt 15 w zakresie art. 158a, który wchodzi w życie z dniem 12 czerwca 2018 r.”;
- 5) odnośnika nr 1 oraz art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 544), które stanowią:

„¹⁾ Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża:

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 178 z 28.06.2013, str. 27),
- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/28/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku i kontroli materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 1),
- dyrektywę wykonawczą Komisji 2014/58/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającą, zgodnie z dyrektywą 2007/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, system identyfikowalności wyrobów pirotechnicznych (Dz. Urz. UE L 115 z 17.04.2014, str. 28).”

„Art. 12. Ustawa wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r.”;

- 6) art. 3 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 566), który stanowi:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 1 lipca 2016 r. (poz. 1131)

USTAWA

z dnia 9 czerwca 2011 r.

Prawo geologiczne i górnicze¹⁾

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady i warunki podejmowania, wykonywania oraz zakończenia działalności w zakresie:

- 1) prac geologicznych;
- 2) wydobywania kopalin ze złóż;
- 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji;
- 4) podziemnego składowania odpadów;
- 5) podziemnego składowania dwutlenku węgla w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla.

2. Ustawa określa także:

- 1) wymagania w zakresie ochrony złóż kopalin, wód podziemnych oraz innych elementów środowiska w związku z wykonywaniem działalności, o której mowa w ust. 1;
- 2) zasady wykonywania nadzoru i kontroli nad działalnością regulowaną ustawą.

3. Przez projekt demonstracyjny wychwytu i składowania dwutlenku węgla należy rozumieć przedsięwzięcie polegające na wychwytywaniu, przesyłaniu i podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, spełniające kryteria dotyczące projektów demonstracyjnych określone w decyzji Komisji nr 2010/670/UE z dnia 3 listopada 2010 r. ustanawiającej kryteria i środki dotyczące finansowania komercyjnych projektów demonstracyjnych mających na celu bezpieczne dla środowiska wychwytywanie i geologiczne składowanie CO₂ oraz projektów demonstracyjnych w zakresie innowacyjnych technologii energetyki odnawialnej realizowanych w ramach systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie, ustanowionego dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 290 z 06.11.2010, str. 39), które jest realizowane w celu sprawdzenia:

- 1) skuteczności i przydatności stosowania technologii wychwytu i składowania dwutlenku węgla w zakresie ograniczenia emisji dwutlenku węgla;

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących aktów prawnych Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy Rady 92/91/EWG z dnia 3 listopada 1992 r. dotyczącej minimalnych wymagań mających na celu poprawę warunków bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi (jedenasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 348 z 28.11.1992, str. 9, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 118);
- 2) dyrektywy Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego (dwunasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. WE L 404 z 31.12.1992, str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 134, z późn. zm.);
- 3) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów (Dz. Urz. WE L 164 z 30.06.1994, str. 3; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 2, str. 262);
- 4) dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228, z późn. zm.);
- 5) decyzji Rady 2003/33/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającej kryteria i procedury przyjęcia odpadów na składowiska, na podstawie art. 16 i załącznika II dyrektywy 1999/31/WE (Dz. Urz. WE L 11 z 16.01.2003, str. 27, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 314, z późn. zm.);
- 6) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniającej dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz. Urz. UE L 140 z 05.06.2009, str. 114, z późn. zm.).

- 2) bezpieczeństwa stosowania technologii wychwytu i składowania dwutlenku węgla dla zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska;
- 3) potrzeby i zasadności dopuszczenia do stosowania technologii wychwytu i składowania dwutlenku węgla na skalę przemysłową.

4. Warunki wykonywania i kontrolowania działalności polegającej na przesyłaniu dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059, z późn. zm.²⁾).

Art. 2. 1. Przepisy ustawy, z wyjątkiem działu III, stosuje się odpowiednio do:

- 1) budowy, rozbudowy oraz utrzymywania systemów odwadniania zlikwidowanych zakładów górniczych;
- 2) robót prowadzonych w wyrobiskach zlikwidowanych podziemnych zakładów górniczych w celach innych niż określone ustawą, w szczególności turystycznych, leczniczych i rekreacyjnych;
- 3) robót podziemnych prowadzonych w celach naukowych, badawczych, doświadczalnych i szkoleniowych na potrzeby geologii i górnictwa;
- 4) drążenia tuneli z zastosowaniem techniki górniczej;
- 5) likwidacji obiektów, urządzeń oraz instalacji, o których mowa w pkt 1–4.

2. (uchylony)

3. Przepisy ustawy dotyczące przedsiębiorcy stosuje się odpowiednio do podmiotów, które uzyskały inne niż koncesja decyzje stanowiące podstawę wykonywania działalności regulowanej ustawą.

Art. 3. Ustawy nie stosuje się do:

- 1) korzystania z wód w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami;
- 2) wykonywania wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu wykorzystania ciepła Ziemi, poza obszarami górnictwami;
- 2a) wykonywania wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m³ na dobę poza obszarami górnictwami utworzonymi w celu wykonywania działalności metodą otworów wiertniczych;
- 3) badań naukowych i działalności dydaktycznej, prowadzonych bez wykonywania robót geologicznych;
- 4) pozyskiwania okazów minerałów, skał i skamielin w celach naukowych, kolekcjonerskich i dydaktycznych, prowadzonego bez wykonywania robót górniczych;
- 5) wykonywania robót związanych ze sztucznym zasilaniem strefy brzegowej piaskiem, pochodzącym z osadów dennych obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) wydobywania kruszywa w zakresie niezbędnym do wykonania pilnych prac zabezpieczających przed powodzią w czasie obowiązywania stanu klęski żywiołowej;
- 7) ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych bez wykonywania robót geologicznych.

Art. 4. 1. Przepisów działu III–VIII oraz art. 168–174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzania wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

- 1) będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych;
- 2) nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
- 3) nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

2. Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 984 i 1238, z 2014 r. poz. 457, 490, 900, 942, 1101 i 1662, z 2015 r. poz. 151, 478, 942, 1618, 1893, 1960 i 2365 oraz z 2016 r. poz. 266 i 831.

3. W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2 właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

Art. 5. 1. Kopalinami nie są wody, z wyjątkiem wód leczniczych, wód termalnych i solanek.

2. Wodą:

- 1) leczniczą jest woda podziemna, która pod względem chemicznym i mikrobiologicznym nie jest zanieczyszczona, cechuje się naturalną zmiennością cech fizycznych i chemicznych, o zawartości:
 - a) rozpuszczonych składników mineralnych stałych – nie mniej niż 1000 mg/dm³ lub
 - b) jonu żelazawego – nie mniej niż 10 mg/dm³ (wody żelaziste), lub
 - c) jonu fluorkowego – nie mniej niż 2 mg/dm³ (wody fluorkowe), lub
 - d) jonu jodkowego – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody jodkowe), lub
 - e) siarki dwuwartościowej – nie mniej niż 1 mg/dm³ (wody siarczkowe), lub
 - f) kwasu metakrzemowego – nie mniej niż 70 mg/dm³ (wody krzemowe), lub
 - g) radonu – nie mniej niż 74 Bq/dm³ (wody radonowe), lub
 - h) dwutlenku węgla niezwiązanego – nie mniej niż 250 mg/dm³, z tym że od 250 do 1000 mg/dm³ to wody kwasowęgłowe, a powyżej 1000 mg/dm³ to szczawa;
- 2) termalną jest woda podziemna, która na wypływie z ujęcia ma temperaturę nie mniejszą niż 20°C.

3. Solanką jest woda podziemna o zawartości rozpuszczonych składników mineralnych stałych, nie mniejszej niż 35 g/dm³.

4. Wodami leczniczymi, wodami termalnymi i solankami nie są wody pochodzące z odwadniania wyrobisk górniczych.

Art. 6. 1. W rozumieniu ustawy:

- 1) danymi geologicznymi – są wyniki bezpośrednich obserwacji i pomiarów uzyskanych w toku prowadzenia prac geologicznych;
- 1a) działaniami naprawczymi – są działania podjęte w celu:
 - a) naprawienia lub usunięcia nieprawidłowości w procesie zatłaczania lub składowania dwutlenku węgla albo w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, które wiążą się z ryzykiem wystąpienia wycieku dwutlenku węgla lub powstaniem zagrożenia zdrowia i życia ludzi oraz środowiska,
 - b) zatrzymania wycieku dwutlenku węgla, aby uniemożliwić lub zatrzymać wydostanie się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 1b) formacją geologiczną – jest podstawowe wydzielenie litostratygraficzne, w ramach którego można wyodrębnić warstwy skał i przedstawić je na mapie;
- 1c) badaniami geofizycznymi w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów – jest wykonywanie prac geologicznych z zastosowaniem metod geofizycznych, w tym połączonych z robotami geologicznymi z wyłączeniem robót polegających na wykonywaniu otworów wiertniczych o głębokości przekraczającej 100 m lub robót z użyciem środków strzałowych;
- 2) informacją geologiczną – są dane i próbki geologiczne wraz z wynikami ich przetworzenia i interpretacji, w szczególności przedstawione w dokumentacjach geologicznych oraz zapisane na informatycznych nośnikach danych;
- 2a) kompleksem podziemnego składowania dwutlenku węgla – jest podziemne składowisko dwutlenku węgla i otaczające je formacje geologiczne, które mogą mieć wpływ na stabilność i bezpieczeństwo podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 3) kopaliną wydobytą – jest całość kopaliny odłączonej od złoża;

- 4) obiektem budowlanym zakładu górniczego – jest znajdujący się poza podziemnym wyrobiskiem górniczym obiekt zakładu górniczego będący obiektem budowlanym w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r. poz. 290), służący bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą w zakresie:
 - a) wydobywania kopalin ze złóż, a w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny wraz z pozostającym w związku technologicznym z wydobywaniem kopaliny przygotowaniem wydobytej kopaliny do sprzedaży, albo
 - b) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, albo
 - c) podziemnego składowania odpadów, albo
 - d) podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 5) obszarem górniczym – jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji;
- 5a) podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla – jest część górotworu o określonej pojemności wykorzystywana w celu trwałego przechowywania dwutlenku węgla, połączona z powierzchnią instalacją zatłaczającą;
- 6) podziemnym składowiskiem odpadów – jest część górotworu, w tym podziemne wyrobisko górnicze, wykorzystywana w celu unieszkodliwiania odpadów przez ich składowanie;
- 7) poszukiwaniem – jest wykonywanie prac geologicznych w celu ustalenia i wstępnego udokumentowania złoża kopaliny, wód podziemnych albo kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 8) pracą geologiczną – jest projektowanie i wykonywanie badań oraz innych czynności, w celu ustalenia budowy geologicznej kraju, a w szczególności poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, wód podziemnych oraz kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, określenia warunków hydrogeologicznych, geologiczno-inżynierskich, a także sporządzanie map i dokumentacji geologicznych oraz projektowanie i wykonywanie badań na potrzeby wykorzystania ciepła Ziemi lub korzystania z wód podziemnych;
- 9) przedsiębiorcą – jest ten, kto posiada koncesję na prowadzenie działalności regulowanej ustawą;
- 10) przywróceniem stanu poprzedniego – jest odtworzenie stanu sprzed powstania szkody, w szczególności przez zapewnienie obiektom budowlanym, urządzeniom oraz instalacjom nie pogorszonej odporności, ciepłochłonności, szczelności i użyteczności techniczno-funkcjonalnej;
- 11) robotą geologiczną – jest wykonywanie w ramach prac geologicznych wszelkich czynności poniżej powierzchni terenu, w tym przy użyciu środków strzałowych, a także likwidacja wyrobisk po tych czynnościach;
- 12) robotą górniczą – jest wykonywanie, utrzymywanie, zabezpieczanie lub likwidowanie wyrobisk górniczych oraz zwalowanie nadkładu w odkrywkowych zakładach górniczych w związku z działalnością regulowaną ustawą;
- 13) rozpoznawaniem – jest wykonywanie prac geologicznych na obszarze wstępnie udokumentowanego złoża kopaliny, wód podziemnych albo kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 13a) rozliczeniem emisji – jest rozliczenie wielkości emisji, o którym mowa w *ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 695 oraz z 2013 r. poz. 1238)*³⁾;
- 14) środkami strzałowymi – są materiały wybuchowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1100 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 544);
- 15) terenem górniczym – jest przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego;
- 16) węglowodorami – są ropa naftowa, gaz ziemny oraz ich naturalne pochodne, a także metan występujący w złożach węgla kamiennego, z wyjątkiem metanu występującego jako kopalina towarzysząca;
- 16a) wyciekiem dwutlenku węgla – jest każde wydostanie się dwutlenku węgla poza podziemne składowisko dwutlenku węgla;
- 16b) wtłaczaniem wód do górotworu – jest wprowadzanie wód z odwodnień wyrobisk górniczych, wód złożowych oraz wykorzystanych wód leczniczych, wód termalnych i solanek, polegające na ich wtłaczaniu otworami wiertniczymi do formacji geologicznych izolowanych od użytkowych poziomów wodonośnych;

³⁾ Utraciła moc na podstawie art. 151 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. poz. 1223), która weszła w życie z dniem 9 września 2015 r.

- 17) wyrobiskiem górniczym – jest przestrzeń w nieruchomości gruntowej lub górotworze powstała w wyniku robót górniczych;
- 17a)⁴⁾ zakładem – jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności określonej w art. 2 ust. 1 albo art. 86, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje;
- 18) zakładem górniczym – jest wyodrębniony technicznie i organizacyjnie zespół środków służących bezpośrednio do wykonywania działalności regulowanej ustawą w zakresie wydobywania kopalin ze złóż, a w podziemnych zakładach górniczych wydobywających węgiel kamienny wraz z pozostającym w związku technologicznym z wydobywaniem kopaliny przygotowaniem wydobytej kopaliny do sprzedaży, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów albo podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym wyrobiska górnicze, obiekty budowlane, urządzenia oraz instalacje;
- 18a) zamknięciem podziemnego składowiska dwutlenku węgla – jest trwale zaprzestanie zatłaczania dwutlenku węgla do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 19) złożem kopaliny – jest naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą;
- 20) zwałowaniem nadkładu – jest zespół czynności prowadzonych w odkrywkowych zakładach górniczych, nierozdzielnie związanych technicznie i organizacyjnie z przemieszczeniem i składowaniem mas ziemnych i skalnych usuwanych znad złoża, w celu umożliwienia wydobywania kopaliny użytecznej.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) starostach – rozumie się przez to również prezydentów miast na prawach powiatu;
- 2) powiatach – rozumie się przez to również miasta na prawach powiatu.

Art. 7. 1. Podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona przeznaczenia nieruchomości określonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz w odrębnych przepisach.

2. W przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego podejmowanie i wykonywanie działalności określonej ustawą jest dopuszczalne tylko wówczas, jeżeli nie naruszy ona sposobu wykorzystywania nieruchomości ustalonego w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w odrębnych przepisach.

Art. 8. 1. Decyzje wydawane na podstawie ustawy, które dotyczą morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego oraz pasa nadbrzeżnego, wymagają uzgodnienia z dyrektorem właściwego urzędu morskiego.

2. Decyzje wydawane na podstawie ustawy, które dotyczą wyłącznej strefy ekonomicznej, wymagają uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.

Art. 9. 1. Jeżeli ustawa uzależnia rozstrzygnięcie organu administracji od współdziałania (uzgodnienia lub wyrażenia opinii) z innym organem administracji, zajmuje on stanowisko nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia projektu rozstrzygnięcia.

2. Jeżeli organ współdziałający nie zajmie stanowiska w terminie określonym w ust. 1, uważa się, że aprobuje przedłożony projekt rozstrzygnięcia.

3. Termin do zajęcia stanowiska jest zachowany, jeżeli przed upływem 14 dni od dnia doręczenia wniosku o zajęcie stanowiska w sprawie organ współdziałający doręczył postanowienie w tej sprawie lub dokonał jego wysyłki.

DZIAŁ II

Własność górnicza, użytkowanie górnicze oraz inne uprawnienia górnicze

Art. 10. 1. Złoża węglowodorów, węgla kamiennego, metanu występującego jako kopalina towarzysząca, węgla brunatnego, rud metali z wyjątkiem darniowych rud żelaza, metali w stanie rodzimym, rud pierwiastków promieniotwórczych, siarki rodzimej, soli kamiennej, soli potasowej, soli potasowo-magnezowej, gipsu i anhydrytu, kamieni szlachetnych, bez względu na miejsce ich występowania, są objęte własnością górniczą.

⁴⁾ Dodany przez art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustaw regulujących warunki dostępu do wykonywania niektórych zawodów (Dz. U. poz. 1505), która weszła w życie z dniem 30 listopada 2015 r.; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

2. Własnością górnictw są objęte także złoża wód leczniczych, wód termalnych i solanek.

3. Złoża kopalin niewymienionych w ust. 1 i 2 są objęte prawem własności nieruchomości gruntowej.

4. Własnością górnictw są objęte także części górotworu położone poza granicami przestrzennymi nieruchomości gruntowej, w szczególności znajdujące się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Prawo własności górnictw przysługuje Skarbowi Państwa.

Art. 11. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do własności górnictw, a także do rozstrzygania sporów między Skarbem Państwa a właścicielem gruntu, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego, a także prawa geodezyjnego i kartograficznego dotyczące nieruchomości gruntowych, w tym ich rozgraniczania.

Art. 12. 1. W granicach określonych przez ustawy Skarb Państwa, z wyłączeniem innych osób, może korzystać z przedmiotu własności górnictw albo rozporządzać swoim prawem wyłącznie przez ustanowienie użytkowania górnictw.

2. Uprawnienia Skarbu Państwa w zakresie wynikającym z własności górnictw w odniesieniu do działalności:

- 1) która wymaga koncesji, wykonują właściwe organy koncesyjne;
- 2) o której mowa w art. 2 ust. 1, wykonują zarządy województw.

3. Jeżeli przedmiot własności górnictw znajduje się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, wykonywanie uprawnień właścicielskich wymaga porozumienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej.

4. Przepisów dotyczących użytkowania górnictw nie stosuje się do robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji.

Art. 13. 1. Ustanowienie użytkowania górnictw następuje w drodze umowy zawartej na piśmie pod rygorem nieważności.

1a. Umowa o ustanowieniu użytkowania górnictw staje się skuteczna z dniem uzyskania koncesji.

2. (uchylony)

3. W umowie, o której mowa w ust. 1, określa się wynagrodzenie z tytułu ustanowienia użytkowania górnictw i sposób jego zapłaty.

4. Wynagrodzenie z tytułu ustanowienia użytkowania górnictw stanowi dochód budżetu państwa.

5. Umowę, o której mowa w ust. 1, w odniesieniu do ustanowienia użytkowania górnictw dla podziemnego składowania odpadów promieniotwórczych zawiera się na czas nieokreślony.

6. W przypadku nieuzyskania koncesji w terminie roku od dnia zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górnictw, umowa ta wygasa.

7. Użytkowanie górnictw wygasa w przypadku wygaśnięcia, cofnięcia lub utraty mocy koncesji, bez względu na przyczynę.

Art. 14. 1. Z wyjątkiem działalności określonej w art. 21 ust. 1 pkt 1 oraz w dziale III rozdziale 3, ustanowienie użytkowania górnictw może być poprzedzone przetargiem, w szczególności gdy o jego ustanowienie ubiega się więcej niż jeden podmiot.

2. O zamiarze ustanowienia użytkowania górnictw w drodze przetargu organ koncesyjny każdorazowo powiadamia w drodze obwieszczenia.

3. Warunki przetargu powinny mieć charakter niedyskryminujący i opierać się na następujących kryteriach:

- 1) technicznych i finansowych możliwościach oferenta;
- 2) proponowanej technologii prowadzenia prac;
- 3) proponowanej wysokości wynagrodzenia z tytułu ustanowienia użytkowania górnictw.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób zamieszczania obwieszczeń o przetargu na ustanowienie użytkowania górnictw, informacje zamieszczane w obwieszczeniu, wymagania dotyczące oferty, termin składania ofert oraz zakończenia przetargu, tryb organizowania i przeprowadzania przetargu, w tym powoływania i pracy komisji przetargowej, kierując się potrzebą przedstawienia w obwieszczeniu wyczerpujących informacji o przetargu, a także zapewnienia przejrzystych i niedyskryminujących warunków postępowania oraz ochrony konkurencji, w tym sprawiedliwej oceny złożonych ofert.

Art. 15. 1. Ten, kto rozpoznał złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, albo kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, stanowiące przedmiot własności górniczej, i udokumentował je w stopniu umożliwiającym sporządzenie odpowiednio projektu zagospodarowania złoża albo planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla oraz uzyskał decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczną tego złoża albo kompleksu, może żądać ustanowienia na jego rzecz użytkowania górniczego z pierwszeństwem przed innymi.

2. Spory w sprawach, o których mowa w ust. 1, rozstrzygają sądy powszechne właściwe dla siedziby organu koncesyjnego, który reprezentuje Skarb Państwa.

3. Roszczenie, o którym mowa w ust. 1, wygasa z upływem 3 lat od dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną złoża kopaliny albo dokumentację geologiczną dotyczącą kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

4. W przypadku zgłoszenia roszczenia, o którym mowa w ust. 1, zawarcie umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego następuje nie później niż 3 miesiące od dnia zgłoszenia tego roszczenia.

5. Niepodpisanie umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego z przyczyn leżących po stronie podmiotu posiadającego roszczenie, o którym mowa w ust. 1, w terminie, o którym mowa w ust. 4, powoduje utratę prawa do zawarcia tej umowy.

Art. 16. 1. W granicach określonych przez ustawy oraz przez umowę o ustanowienie użytkowania górniczego użytkownik górniczy, w celu wykonywania działalności regulowanej ustawą, może, z wyłączeniem innych osób, korzystać z przestrzeni objętej tym użytkowaniem. W szczególności może on odpowiednio wykonywać roboty geologiczne, wydobywać kopalinę ze złoża, wykonywać działalność w zakresie podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów lub podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także wykonywać działalność określoną w art. 2 ust. 1.

2. Obiekty, urządzenia oraz instalacje wzniesione w przestrzeni objętej użytkowaniem górniczym stanowią własność użytkownika górniczego. Własność ta jest prawem związanym z użytkowaniem górniczym.

3. Jeżeli umowa o ustanowienie użytkowania górniczego nie stanowi inaczej, przed wygaśnięciem tego prawa użytkownik górniczy jest obowiązany zabezpieczyć lub usunąć obiekty, urządzenia oraz instalacje, o których mowa w ust. 2.

Art. 17. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do użytkowania górniczego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące dzierżawy.

Art. 18. 1. Jeżeli cudza nieruchomość lub jej część jest niezbędna do wykonywania działalności regulowanej ustawą, przedsiębiorca może żądać umożliwienia korzystania z tej nieruchomości lub jej części przez czas oznaczony, za wynagrodzeniem.

2. Korzystanie, o którym mowa w ust. 1, nie może obejmować prawa do pobierania pożytków z nieruchomości.

3. Jeżeli na skutek ograniczenia prawa nieruchomości lub jej część nie nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele, właściciel (użytkownik wieczysty) może żądać, aby przedsiębiorca dokonał jej wykupu.

4. W sprawach spornych rozstrzygają sądy powszechne.

Art. 19. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na:

- 1) wydobywanie węglowodorów ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – uzyskał decyzję inwestycyjną,
- 2) wydobywanie węgla kamiennego,
- 3) wydobywanie węgla brunatnego,
- 4) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie węglowodorów,
- 5) podziemne składowanie dwutlenku węgla

– może żądać wykupu nieruchomości lub jej części położonej w obszarze górniczym, w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności.

2. W sprawach spornych rozstrzygają sądy powszechne.

Art. 20. Korzystanie z wód kopalnianych dla zaspokojenia potrzeb zakładu górniczego jest bezpłatne.

DZIAŁ III

Koncesje

Rozdział 1

Zasady koncesjonowania

Art. 21. 1. Działalność w zakresie:

- 1) poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów,
 - 1a) poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - 2) wydobywania kopalin ze złóż,
 - 2a) poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,
 - 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 - 4) podziemnego składowania odpadów,
 - 5) podziemnego składowania dwutlenku węgla
- może być wykonywana po uzyskaniu koncesji.

1a. Zabrania się wykonywania działalności polegającej na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla albo na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla w celu innym niż przeprowadzenie projektu demonstracyjnego wychwytu i składowania dwutlenku węgla.

2. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do koncesjonowania działalności, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁵⁾), z wyjątkiem art. 11 ust. 3–9 tej ustawy.

3. Do koncesjonowania działalności dotyczącej poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż stosuje się przepisy niniejszego rozdziału, z zastrzeżeniem przepisów rozdziału 3.

4. Koncesji udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 3 lata i nie dłuższy niż 50 lat, chyba że przedsiębiorca złożył wniosek o udzielenie koncesji na czas krótszy.

4a. Koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla udziela się na okres uwzględniający obowiązek prowadzenia po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla przez okres nie krótszy niż 20 lat.

5. Koncesja uprawnia do wykonywania działalności gospodarczej w oznaczonej przestrzeni.

6. W przypadku stwierdzenia konieczności uzupełnienia wniosku dla postępowań określonych w niniejszym dziale termin rozpatrzenia wniosku biegnie od dnia wpływu uzupełnionego wniosku.

Art. 22. 1. Koncesji na:

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów,
 - 1a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - 2) wydobywanie kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, ze złóż,
 - 2a) poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż,
 - 3) wydobywanie kopalin ze złóż znajdujących się w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji,
 - 5) podziemne składowanie odpadów,
 - 6) podziemne składowanie dwutlenku węgla
- udziela minister właściwy do spraw środowiska.

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65, 352, 615, 780, 868 i 903.

2. Koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, jeżeli jednocześnie są spełnione następujące wymagania:

- 1) obszar udokumentowanego złoża nieobjętego własnością górnictwem nie przekracza 2 ha,
- 2) wydobywanie kopalin ze złoża w roku kalendarzowym nie przekroczy 20 000 m³,
- 3) działalność będzie prowadzona metodą odkrywkową oraz bez użycia środków strzałowych

– udziela starosta.

3. Przedsiębiorca, który otrzymał od starosty koncesję na wydobywanie kopalin ze złoża przylegającego do złoża już objętego koncesją udzieloną temu samemu przedsiębiorcy na ten sam rodzaj działalności, może rozpocząć wydobywanie kopalin nie wcześniej niż w dniu, w którym decyzja stwierdzająca wygaśnięcie koncesji wcześniejszej stanie się ostateczna.

4. W zakresie nieokreślonym w ust. 1 i 2 koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż udziela marszałek województwa.

Art. 23. 1. Udzielenie koncesji na:

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie rud pierwiastków promieniotwórczych oraz wydobywanie tych rud ze złóż wymaga opinii Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki;
- 2) wydobywanie kopalin z gruntów pod wodami śródlądowymi oraz z obszarów, o których mowa w art. 88d ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, 1590, 1642 i 2295 oraz z 2016 r. poz. 352), wymaga uzgodnienia z organem odpowiedzialnym za utrzymanie wód oraz opinii organu właściwego do wydania pozwolenia wodnoprawnego;
- 3)⁶⁾ wydobywanie kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalin;
- 4) podziemne składowanie dwutlenku węgla wymaga uzyskania opinii Komisji Europejskiej.

2. W odniesieniu do działalności prowadzonej poza granicami obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej udzielenie koncesji na:

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, z wyłączeniem złóż węglowodorów, albo poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 2) poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż

– wymaga opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności.

2a. W odniesieniu do działalności prowadzonej poza granicami obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów albo podziemne składowanie dwutlenku węgla,
- 2) wydanie decyzji inwestycyjnej, o której mowa w art. 49z ust. 1

– wymaga uzgodnienia z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności; kryterium uzgodnienia jest nienaruszanie zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w sposób przewidziany w art. 7.

3. Udzielenie koncesji przez starostę wymaga opinii marszałka województwa.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, organ koncesyjny przesyła do Komisji Europejskiej kopię wniosku o udzielenie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla wraz z załącznikami oraz projekt decyzji, w terminie miesiąca od dnia otrzymania wniosku.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, organ koncesyjny wydaje decyzję:

- 1) po otrzymaniu opinii Komisji Europejskiej albo
- 2) po otrzymaniu od Komisji Europejskiej informacji o rezygnacji z wydawania opinii.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266), która weszła w życie z dniem 25 marca 2016 r.

Art. 24. 1. We wniosku o udzielenie koncesji, poza wymaganiami przewidzianymi przepisami z zakresu ochrony środowiska i działalności gospodarczej, określa się:

- 1) właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości, w granicach których ma być wykonywana zamierzona działalność, oraz oznaczenie tych nieruchomości zgodnie z ewidencją gruntów i budynków; wymóg ten nie dotyczy poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów;
- 2) prawa wnioskodawcy do nieruchomości (przestrzeni), w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca;
- 3) czas, na jaki koncesja ma być udzielona, wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia działalności;
- 4) środki, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności;
- 5) wykaz obszarów objętych formami ochrony przyrody; wymóg ten nie dotyczy przedsięwzięć, dla których jest wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach;
- 6) sposób przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko.

2. Do wniosku o udzielenie koncesji dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, a w przypadku potwierdzenia danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – wypis z ewidencji gruntów i budynków.

3. Załączniki graficzne sporządza się zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju.

4. W uzasadnionych przypadkach organ koncesyjny może żądać złożenia kopii wniosku o udzielenie koncesji wraz z załącznikami.

5. Jeżeli dla przestrzeni objętej wnioskiem została już sporządzona dokumentacja geologiczna, organ koncesyjny może żądać jej przedłożenia.

Art. 25. 1. We wniosku o udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny oraz na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla określa się również cel, zakres i rodzaj prac geologicznych, w tym robót geologicznych, oraz zamieszcza się informację o pracach, które mają być wykonywane dla osiągnięcia zamierzonego celu, w tym ich technologiach, a w przypadku wniosku o udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny wskazuje się także minimalną kategorię rozpoznania złoża.

2. W przypadku zamierzonego wykonywania robót geologicznych, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się 2 egzemplarze projektu robót geologicznych.

Art. 26. 1. We wniosku o udzielenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż określa się również:

- 1) złożę kopaliny lub jego część, która ma być przedmiotem wydobywania;
- 2) wielkość i sposób zamierzonego wydobywania kopaliny;
- 3) stopień zamierzonego wykorzystania zasobów złoża kopaliny, w tym kopalin towarzyszących i współwystępujących użytecznych pierwiastków śladowych, jak również środki umożliwiające osiągnięcie tego celu, a w przypadku wód leczniczych, wód termalnych i solanek – zasoby eksploatacyjne ujęcia;
- 4) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;
- 5) geologiczne i hydrogeologiczne warunki wydobywania, a w razie potrzeby warunki wtłaczania wód do górotworu.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dowody istnienia:

- 1) prawa do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy, oraz kopię decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną;
- 2) prawa przysługującego wnioskodawcy do nieruchomości gruntowej, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność w zakresie wydobywania kopaliny metodą odkrywkową, lub dowód przyrzeczenia jego ustanowienia. Obowiązek ten nie dotyczy węgla brunatnego.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się projekt zagospodarowania złoża, określający wymagania w zakresie racjonalnej gospodarki złożem kopaliny, w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalin towarzyszących, oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko. Obowiązek ten nie dotyczy koncesji udzielanych przez starostę.

3a. Projekt zagospodarowania złoża dotyczący złóż kopalin określonych w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów, podlega zaopiniowaniu przez właściwy organ nadzoru górniczego. Organ nadzoru górniczego wydaje wnioskodawcy opinię w terminie 14 dni od dnia doręczenia projektu zagospodarowania złoża. W przypadku niewyrażenia opinii w tym terminie uważa się, że organ nadzoru górniczego nie zgłasza uwag.

3b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się opinię, o której mowa w ust. 3a, albo informację o jej braku, a w przypadku zgłoszenia uwag także oświadczenie o sposobie ich uwzględnienia lub przyczynach ich nieuwzględnienia.

4. We wniosku o udzielenie koncesji przez starostę określa się również przewidywany sposób prowadzenia ruchu zakładu górniczego, uwzględniający wymagania określone w art. 108 ust. 2, oraz prognozowany sposób likwidacji zakładu górniczego, uwzględniający obowiązki określone w art. 129 ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące projektów zagospodarowania złóż, kierując się potrzebą zapewnienia racjonalnej gospodarki złożem, ochrony środowiska oraz zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Art. 27. 1. We wniosku o udzielenie koncesji na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji albo podziemne składowanie odpadów określa się również:

- 1) rodzaj, ilość oraz charakterystykę substancji albo odpadów;
- 2) aktualne i przewidywane warunki geologiczne, hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie; w przypadku działalności polegającej na składowaniu odpadów promieniotwórczych warunki te odnoszą się do lokalizacji, budowy, eksploatacji, zamknięcia oraz do okresu po zamknięciu składowiska odpadów promieniotwórczych;
- 3) technologię magazynowania albo składowania;
- 4) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się dowód istnienia prawa do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy, oraz kopie decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną.

3. Do wniosku o udzielenie koncesji na podziemne składowanie odpadów promieniotwórczych dołącza się zezwolenie Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki na budowę składowiska odpadów promieniotwórczych.

Art. 27a. 1. We wniosku o udzielenie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla określa się również:

- 1) ilość oraz charakterystykę, w tym źródło pochodzenia, dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) aktualne i przewidywane warunki geologiczne, hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 3) technologię składowania i przesyłania dwutlenku węgla oraz lokalizację instalacji zatłaczającej;
- 4) ocenę bezpieczeństwa długoterminowego składowania dwutlenku węgla;
- 5) wydajność i ciśnienie zatłaczania dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 6) wartość ciśnienia granicznego w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 7) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;
- 8) proponowaną formę i wysokość zabezpieczenia na realizację poszczególnych obowiązków, o których mowa w art. 28a ust. 3 i 4, oraz zadań, o których mowa w art. 28e ust. 2.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

- 1) dowód istnienia prawa do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy, oraz kopie decyzji zatwierdzających dokumentację geologiczną;
- 2) plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla wraz z kopią decyzji o jego zatwierdzeniu;
- 3) oświadczenie wnioskodawcy, że wyraża zgodę na to, że w przypadku przejęcia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie

z art. 39a, nastąpi, z mocy prawa, bez odszkodowania, przeniesienie na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości, o której mowa w ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego.

3. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla jest sporządzany na podstawie dokumentacji geologicznej, z uwzględnieniem wymagań w zakresie gospodarowania podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla, szczegółowej charakterystyki warunków technicznych i ekonomicznych związanych z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla oraz oceny ryzyka podziemnego składowania dwutlenku węgla.

4. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla obejmuje w szczególności:

- 1) plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 2) plan działań naprawczych;
- 3) tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 4) wskazanie nieruchomości, na której będzie zlokalizowany zakład górniczy, w szczególności instalacja zatłaczająca oraz instalacja służąca do prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

5. Plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla podlega zatwierdzeniu, w drodze decyzji, przez właściwy organ nadzoru górniczego.

6. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, w tym plan monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, plan działań naprawczych i tymczasowy plan działań po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, w tym ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego.

Art. 28. 1. Koncesji na podziemne składowanie odpadów udziela się pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania takiej działalności.

2. Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes państwa lub szczególnie ważny interes publiczny związany w szczególności z ochroną środowiska lub gospodarką kraju, koncesja na działalność inną niż określona w ust. 1, z wyjątkiem koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, może zostać udzielona pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania objętej nią działalności.

3. Zabezpieczenie może w szczególności przyjąć formę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorcy, gwarancji bankowej albo poręczenia bankowego.

4. O formie, zakresie oraz sposobie zabezpieczenia, a w przypadku działalności innej niż określona w ust. 1 – także o potrzebie ustanowienia zabezpieczenia, rozstrzyga organ koncesyjny, działając w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie.

5. W przypadkach ustanowienia zabezpieczenia udzielenie koncesji może nastąpić dopiero po przedstawieniu dowodu jego ustanowienia.

6. Corocznie, w terminie do końca stycznia, przedsiębiorca przedkłada organowi koncesyjnemu aktualny dowód istnienia zabezpieczenia.

Art. 28a. 1. Koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla udziela się pod warunkiem:

- 1) wykazania się przez wnioskodawcę prawem własności lub użytkowania wieczystego nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4;
- 2) ustanowienia zabezpieczenia finansowego.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia finansowego należytego wykonywania obowiązków związanych z:

- 1) eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) likwidacją zakładu górniczego.

3. Zabezpieczenie finansowe należytego wykonywania obowiązków związanych z eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla jest ustanawiane w celu wypełnienia warunków określonych w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, w tym finansowania kosztów monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych, rozliczenia emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy

z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1789 oraz z 2015 r. poz. 277 i 1926) oraz wypłaty odszkodowań za szkody, które ujawniły się do czasu zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

4. Zabezpieczenie finansowe należytego wykonywania obowiązków związanych z likwidacją zakładu górniczego jest ustanawiane w celu finansowania kosztów usunięcia obiektów zakładu górniczego, likwidacji odwiertów i innych instalacji związanych z podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla, w tym rurociągów, kabli i linii energetycznych, kosztów prowadzenia monitoringu zamkniętego podziemnego składowiska dwutlenku węgla przez okres nie krótszy niż 20 lat od dnia jego zamknięcia, kosztów działań naprawczych, rozliczenia emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie oraz wypłaty odszkodowań za szkody, które ujawniły się po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

5. Zabezpieczenie finansowe mogą stanowić środki pieniężne, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i może być ustanowione w jednej lub kilku formach.

6. Zabezpieczenie finansowe ustanawiane w formie pieniężnej jest wpłacane na odrębny rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dowód wpłaty, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub polisa ubezpieczeniowa potwierdzająca zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej są składane do organu koncesyjnego i stanowią dowód ustanowienia zabezpieczenia finansowego.

7. Gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub polisa ubezpieczeniowa potwierdzająca zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej powinny stwierdzać, że bank lub zakład ubezpieczeń w przypadku niewywiązania się przez przedsiębiorcę z obowiązków, o których mowa w ust. 3 i 4, na wezwanie organu koncesyjnego przesłane po wydaniu postanowienia, o którym mowa w art. 28c ust. 1, dokona wypłaty na rzecz podmiotów, o których mowa w tym przepisie, kwoty w wysokości określonej w tym wezwaniu.

8. Organ koncesyjny w toku postępowania o udzielenie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla określa, w drodze postanowienia, formę i wysokość zabezpieczenia finansowego na realizację poszczególnych obowiązków, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz termin doręczenia organowi koncesyjnemu dowodu ustanowienia zabezpieczenia finansowego, a w przypadku zabezpieczenia finansowego ustanawianego w formie pieniężnej – także termin wpłaty. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

9. Wysokość zabezpieczenia finansowego określona w postanowieniu, o którym mowa w ust. 8, stanowi minimalną wysokość zabezpieczenia finansowego określoną w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

10. Przedsiębiorca jest obowiązany utrzymywać ustanowione zabezpieczenie finansowe w wysokości określonej przez organ koncesyjny i uzupełniać je niezwłocznie do tej wysokości przez cały okres obowiązywania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

11. Zabezpieczenie finansowe ustanowione w formie pieniężnej nie wchodzi w skład masy upadłości.

Art. 28b. 1. W przypadku gdy:

- 1) ze sprawozdania z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 127m ust. 1,
- 2) z dodatku do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 107a,
- 3) z wniosków z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 127n ust. 1 oraz w art. 158 pkt 2

– wynika, że zwiększyło się ryzyko związane odpowiednio z eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla albo z likwidacją zakładu górniczego, organ koncesyjny może orzec, w drodze decyzji, o zwiększeniu wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2. Przepis art. 28a ust. 8 stosuje się odpowiednio.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany dokonać zwiększenia wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 1.

Art. 28c. 1. Organ koncesyjny orzeka, w drodze postanowienia, o uruchomieniu środków pochodzących z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, ustanowionego w celu należytego wykonywania obowiązków związanych z:

- 1) eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla:
 - a) na rzecz przedsiębiorcy – na finansowanie kosztów monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych, rozliczenia emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz kosztów działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,

- b) na rzecz Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla w przypadku przejęcia przez niego odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a – na finansowanie kosztów i rozliczenia wymienionych w lit. a,
 - c) na rzecz podmiotu, któremu prawomocnym wyrokiem sądu przyznane zostało odszkodowanie za szkody, które ujawniły się do czasu zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) likwidacją zakładu górniczego:
- a) na rzecz przedsiębiorcy – na finansowanie kosztów usunięcia obiektów zakładu górniczego, likwidacji odwiertów i innych instalacji związanych z podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla, w tym rurociągów, kabli i linii energetycznych, kosztów prowadzenia monitoringu zamkniętego podziemnego składowiska dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych, rozliczenia emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz kosztów działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
 - b) na rzecz Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla w przypadku przejęcia przez niego odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a – na finansowanie kosztów i rozliczenia wymienionych w lit. a,
 - c) na rzecz podmiotu, któremu prawomocnym wyrokiem sądu przyznano odszkodowanie za szkody, które ujawniły się po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

2. Organ koncesyjny wydaje postanowienie o uruchomieniu środków pochodzących z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2:

- 1) w przypadku gdy przedsiębiorca nie może pokryć z własnych środków kosztów realizacji obowiązków, o których mowa w art. 28a ust. 3 i 4 – na jego wniosek;
- 2) na wniosek pozostałych podmiotów, o których mowa w ust. 1.

3. Przedsiębiorca i Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla przekazują organowi koncesyjnemu, po zakończeniu wydatkowania środków pochodzących z zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, sprawozdanie z wydatkowania tych środków w formie, terminie i zakresie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 28h pkt 2.

Art. 28d. 1. Zabezpieczenie finansowe, o którym mowa w art. 28a ust. 2, jest zwalniane przez organ koncesyjny, w drodze postanowienia, w terminie 2 miesięcy od dnia wydania decyzji o przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, na wniosek przedsiębiorcy, który ustanowił to zabezpieczenie.

2. Organ koncesyjny doręcza postanowienie, o którym mowa w ust. 1, także podmiotowi udzielającemu zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2.

Art. 28e. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na podziemne składowanie dwutlenku węgla, jest obowiązany do ustanowienia zabezpieczenia środków w terminie określonym w postanowieniu, o którym mowa w ust. 5.

2. Zabezpieczenie środków jest ustanawiane w celu finansowania realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla po przekazaniu mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla związanych z prowadzeniem, przez okres nie krótszy niż 30 lat, monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz finansowaniem zabezpieczenia ryzyka związanego z podejmowaniem działań naprawczych, rozliczeniem emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, kosztów działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie oraz podejmowaniem innych działań mających na celu zagwarantowanie długoterminowej stabilności podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także finansowania wypłaty odszkodowań za szkody mogące ujawnić się po przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

3. Zabezpieczenie środków może stanowić opłata gwarancyjna, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i może być ustanowione w jednej lub kilku formach.

4. Zabezpieczenie środków ustanawiane w formie opłaty gwarancyjnej jest wpłacane na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dowód wpłaty, gwarancja bankowa, gwarancja ubezpieczeniowa lub polisa ubezpieczeniowa potwierdzająca zawarcie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej są składane do organu koncesyjnego i stanowią dowód ustanowienia zabezpieczenia środków. Przepis art. 28a ust. 7 stosuje się odpowiednio.

5. Organ koncesyjny w toku postępowania o udzielenie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla określa, w drodze postanowienia, formę i wysokość zabezpieczenia środków na realizację poszczególnych zadań, o których mowa w ust. 2, termin ustanowienia tego zabezpieczenia oraz termin doręczenia organowi koncesyjnemu dowodu ustanowienia zabezpieczenia środków, a w przypadku opłaty gwarancyjnej – także termin jej wpłaty. Na postanowienie przysługuje zażalenie.

6. Wysokość zabezpieczenia środków określona w postanowieniu, o którym mowa w ust. 5, stanowi minimalną wysokość zabezpieczenia środków określoną w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

7. Organ koncesyjny orzeka, w drodze postanowienia, o uruchomieniu środków pochodzących z zabezpieczenia środków ustanowionego w formie innej niż opłata gwarancyjna:

- 1) na rzecz Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla;
- 2) na rzecz podmiotu, któremu prawomocnym wyrokiem sądu przyznano odszkodowanie za szkody, które ujawniły się po przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

8. Postanowienie o uruchomieniu środków pochodzących z zabezpieczenia środków organ koncesyjny wydaje na wniosek podmiotów, o których mowa w ust. 7.

9. Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla przekazuje organowi koncesyjnemu coroczne sprawozdanie z wydatkowania środków pochodzących z zabezpieczenia środków ustanowionego w formie innej niż opłata gwarancyjna w formie, zakresie i terminie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 28h pkt 2.

Art. 28f. 1. W przypadku gdy:

- 1) ze sprawozdania z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 127m ust. 1,
- 2) z dodatku do planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 107a,
- 3) z wniosków z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 127n ust. 1 oraz w art. 158 pkt 2

– wynika, że zwiększyło się ryzyko związane z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla po przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla, organ koncesyjny może orzec, w drodze decyzji, o zwiększeniu wysokości zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1. W przypadku opłaty gwarancyjnej zwiększenie wysokości zabezpieczenia środków następuje przez wniesienie uzupełniającej opłaty gwarancyjnej.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany dokonać zwiększenia wysokości zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, w tym wnieść uzupełniającą opłatę gwarancyjną, w terminie określonym w decyzji, o której mowa w ust. 1. Przepis art. 28e ust. 5 stosuje się odpowiednio.

Art. 28g. 1. Przedsiębiorca jest obowiązany utrzymywać ustanowione zabezpieczenie środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, w wysokości określonej przez organ koncesyjny przez cały okres obowiązywania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

2. Zabezpieczenie środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, nie wygasa z chwilą utraty mocy koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, jej cofnięcia albo stwierdzenia jej wygaśnięcia.

3. Zabezpieczenie środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, ustanowione w formie opłaty gwarancyjnej, w tym uzupełniająca opłata gwarancyjna, nie wchodzi w skład masy upadłości.

Art. 28h. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób ustalania wysokości zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, wysokości zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, oraz kryteria wyboru formy zabezpieczenia,
- 2) formę, terminy przekazywania i zakres sprawozdań, o których mowa w art. 28c ust. 3 i art. 28e ust. 9

– kierując się potrzebą zapewnienia odpowiedniego i skutecznego zabezpieczenia realizacji celów, dla których jest ustanawiane zabezpieczenie, stabilnego źródła finansowania realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla po przekazaniu mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla, efektywności i racjonalności wydatkowania środków oraz mając na uwadze potrzebę zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

Art. 28i. 1. W przypadku złożenia wniosku o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1, organ koncesyjny niezwłocznie zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ ogłoszenie o możliwości składania innych wniosków o udzielenie koncesji na wykonywanie takiej samej działalności w przestrzeni objętej złożonym wnioskiem.

2. W przypadku gdy w okresie od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, do dnia zamieszczenia ogłoszenia został złożony wniosek o udzielenie koncesji obejmujący w całości lub w części tę samą przestrzeń oraz rodzaj działalności lub rodzaj kopaliny, podstawą do zamieszczenia ogłoszenia jest wniosek, o którym mowa w ust. 1.

3. Ogłoszenie zawiera:

- 1) informację o złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1;
- 2) granice przestrzeni objętej wnioskiem, o którym mowa w ust. 1, wraz ze współrzędnymi płaskimi prostokątnymi punktów załamania tych granic w państwowym systemie odniesień przestrzennych;
- 3) termin składania wniosków o udzielenie koncesji przez inne podmioty zainteresowane wykonywaniem działalności, której dotyczy postępowanie, nie dłuższy niż 90 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

4. Od dnia zamieszczenia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej nie wszczyna się innych postępowań dotyczących przestrzeni oraz rodzaju działalności lub rodzaju kopaliny objętych tym ogłoszeniem, a wszczęte umarza się.

Art. 28j. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w art. 28i ust. 3 pkt 3, nie wpłynię wniosek innego podmiotu o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności, której dotyczy postępowanie, organ koncesyjny prowadzi to postępowanie wobec podmiotu, który złożył wniosek, o którym mowa w art. 28i ust. 1.

Art. 28k. 1. W przypadku gdy w terminie, o którym mowa w art. 28i ust. 3 pkt 3, zostanie złożony wniosek o udzielenie koncesji na wykonywanie działalności, której dotyczy postępowanie, organ koncesyjny ocenia złożone wnioski według następujących kryteriów:

- 1) proponowany zakres prac geologicznych, w tym robót geologicznych;
- 2) proponowany czas, na jaki ma być udzielona koncesja, w tym termin rozpoczęcia zamierzonej działalności;
- 3) finansowe możliwości wnioskodawcy, w szczególności sposób finansowania zamierzonej działalności, z uwzględnieniem środków własnych oraz środków pochodzących z kapitału obcego;
- 4) proponowana technologia prowadzenia prac geologicznych, w tym robót geologicznych.

2. Złożone wnioski nie podlegają zmianom mogącym wpłynąć na ocenę kryteriów, o których mowa w ust. 1.

Art. 28l. Organ koncesyjny udziela koncesji na wykonywanie działalności, której dotyczy postępowanie, podmiotowi, którego wniosek uzyskał najwyższą ocenę, oraz jednocześnie odmawia udzielenia koncesji innym podmiotom.

Art. 29. 1. Jeżeli zamierzona działalność sprzeciwia się interesowi publicznemu, w szczególności związanemu z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopaliny, bądź uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości zgodnie z ich przeznaczeniem określonym odpowiednio przez miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego lub przepisy odrębne, a w przypadku braku tego planu – uniemożliwiłaby wykorzystanie nieruchomości w sposób określony w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub w przepisach odrębnych, organ koncesyjny odmawia udzielenia koncesji.

1a. Organ koncesyjny odmawia udzielenia koncesji, jeżeli wniosek o udzielenie koncesji obejmuje tę samą przestrzeń oraz rodzaj działalności, a w przypadku wniosku o udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny lub koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża – również rodzaj kopaliny, objęte już koncesją udzieloną innemu podmiotowi.

2. Odmowa udzielenia koncesji na podziemne składowanie odpadów następuje również, jeżeli istnieje uzasadniona technicznie, ekologicznie lub ekonomicznie możliwość odzysku lub możliwość unieszkodliwiania odpadów w inny sposób niż przez ich składowanie.

3.⁷⁾ Organ koncesyjny może odmówić udzielenia koncesji, w przypadku gdy wydano decyzję o stwierdzeniu niedopuszczalności wykonywania praw z udziałów albo akcji przedsiębiorcy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. poz. 1272 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 149 i 266), jeżeli jest to w interesie

⁷⁾ Dodany przez art. 18 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji (Dz. U. poz. 1272), która weszła w życie z dniem 1 października 2015 r.

publicznym, w szczególności związanym z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin.

Art. 30. 1. Koncesja określa:

- 1) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
- 2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
- 3) czas obowiązywania koncesji;
- 4) termin rozpoczęcia działalności określonej koncesją, a w razie potrzeby – przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie działalności.

2. Koncesja może określać inne wymagania dotyczące wykonywania działalności objętej koncesją, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska.

3. Koncesja nie zwalnia z obowiązków określonych odrębnymi przepisami, w tym uzyskania przewidzianych nimi decyzji.

Art. 31. 1. Koncesja na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, albo na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla określa również:

- 1) cel, zakres i rodzaj zamierzonych prac geologicznych, w tym robót geologicznych, a w przypadku koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów – minimalną kategorię rozpoznania złoża;
- 2) zakres i harmonogram przekazywania informacji geologicznych i próbek uzyskanych w wyniku wykonywania robót geologicznych;
- 3) wysokość opłaty za działalność określoną w koncesji.

2. Powierzchnia terenu objętego koncesją na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny albo poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla nie może przekroczyć 1200 km².

Art. 32. 1. Koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów albo podziemne składowanie dwutlenku węgla wyznacza również granice obszaru i terenu górniczego.

2. Podstawą wyznaczenia granic obszaru górniczego jest dokumentacja geologiczna i odpowiednio projekt zagospodarowania złoża albo plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

3. Jeżeli nie zagraża to prawidłowemu wykorzystaniu złoża, obszar górniczy wyznaczony w koncesji na wydobywanie kopaliny ze złoża może obejmować część złoża.

4. Koncesja na wydobywanie kopaliny ze złoża może określać:

- 1) minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża oraz przedsięwzięcia niezbędne w zakresie racjonalnej gospodarki złożem;
- 2) warunki wtłaczania wód do górotworu; w takim przypadku nie stosuje się przepisów o korzystaniu z wód oraz o opłatach za korzystanie ze środowiska.

5. Koncesja udzielona przez starostę określa również sposób prowadzenia ruchu zakładu górniczego, uwzględniający wymagania określone w art. 108 ust. 2, oraz sposób likwidacji zakładu górniczego, uwzględniający obowiązki określone w art. 129 ust. 1.

6. Koncesja na podziemne składowanie odpadów określa również typ podziemnego składowiska, rodzaj i ilość odpadów dopuszczonych do składowania oraz zakres i sposób monitorowania składowiska.

7. Koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla określa również:

- 1) ilość oraz charakterystykę, w tym źródło pochodzenia, dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) dopuszczalny skład strumienia dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 3) informacje o jednostce hydrogeologicznej rozumianej jako fragment litosfery stanowiący przestrzennie i dynamicznie zdefiniowany system krążenia wód podziemnych, dający się opisać parametrami hydrogeologicznymi poziomów wodonośnych i rozdzielających je utworów półprzepuszczalnych;

- 4) wartość ciśnienia granicznego w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 5) maksymalną wydajność i ciśnienie zatłaczania dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 6) zakres i sposób monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 7) minimalną wysokość zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, oraz zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1.

8. Koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla zawiera informację, że w przypadku przejęcia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a, nastąpi, z mocy prawa, bez odszkodowania, przeniesienie na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego.

9. Koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla udziela się po doręczeniu organowi koncesyjnemu dowodu ustanowienia zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2.

Art. 33. Jeżeli koncesja jest poprzedzona decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach podjętą w postępowaniu toczącym się z udziałem społeczeństwa, w postępowaniu koncesyjnym nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznych.

Art. 34. 1.⁸⁾ Organ koncesyjny może dokonać zmiany koncesji także na wniosek przedsiębiorcy, któremu została ona udzielona.

1a.⁹⁾ Do zmiany koncesji stosuje się odpowiednio przepisy o jej udzieleniu. Współdziałanie z organami określonymi ustawą dotyczy wówczas tylko tych spraw, które są przedmiotem zamierzonej zmiany, w szczególności w zakresie zgodności z przeznaczeniem lub sposobem korzystania z nieruchomości określonym w sposób przewidziany w art. 7. Przepisu art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego nie stosuje się.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany niezwłocznie złożyć wniosek o dokonanie zmiany koncesji, jeżeli rzeczywiste szkodliwe wpływy robót górniczych zakładu górniczego przekroczą wyznaczone w koncesji granice terenu górniczego.

3. W przypadku uchybienia obowiązkowi określonemu w ust. 2 organ koncesyjny wszczyna postępowanie z urzędu. Koszt zmiany koncesji obciąża przedsiębiorcę.

Art. 35. 1. Obszar górniczy podlega wpisowi do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 152a ust. 1.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. (uchylony)

5. (uchylony)

6. Granice obszaru i terenu górniczego określonego w koncesji podlegają ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty w gminie.

Art. 36. 1. Jeżeli nie sprzeciwia się temu interes publiczny, w szczególności związany z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska, w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin, za zgodą przedsiębiorcy, któremu została udzielona koncesja, organ koncesyjny przenosi, w drodze decyzji, koncesję na rzecz podmiotu, który:

- 1) spełnia wymagania przewidziane przepisami o podejmowaniu działalności gospodarczej;
- 2) wyraża zgodę na przyjęcie wszystkich warunków określonych w koncesji;
- 3) w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności wykaże się prawem do korzystania z nieruchomości gruntowej, użytkowaniem górniczym albo przyrzeczeniem uzyskania tych praw;
- 4) w zakresie niezbędnym do wykonywania zamierzonej działalności wykaże się prawem do korzystania z informacji geologicznej;
- 5) wykaże, iż jest w stanie spełnić wymagania związane z wykonywaniem zamierzonej działalności.

⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 566), która weszła w życie z dniem 25 kwietnia 2016 r.

⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 8.

2. Wymaganie w zakresie wykazania się prawem do korzystania z nieruchomości gruntowej albo przyrzeczeniem użytkowania tego prawa nie dotyczy koncesji na wydobywanie węgla brunatnego.

3. Przeniesienie koncesji następuje na wniosek podmiotu, który ubiega się o to przeniesienie.

3a. Przy przeniesieniu koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla podmiot, który ubiega się o przeniesienie tej koncesji, wskazuje proponowaną formę i wysokość zabezpieczenia finansowego na realizację poszczególnych obowiązków, o których mowa w art. 28a ust. 3 i 4, oraz proponowaną formę i wysokość zabezpieczenia środków na realizację poszczególnych zadań, o których mowa w art. 28e ust. 2, o ile dotychczasowe zabezpieczenie nie zostanie przeniesione na przedsiębiorcę, który ubiega się o przeniesienie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla. Przepisy art. 28a ust. 8 i art. 28e ust. 5 stosuje się odpowiednio.

3b. Jeżeli przeniesienie koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla nie powoduje przeniesienia dotychczasowego zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, oraz zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, organ koncesyjny, w drodze postanowienia, zwalnia te zabezpieczenia.

3c. Organ koncesyjny doręcza postanowienie, o którym mowa w ust. 3b, także podmiotowi, który udzielił zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, oraz zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1.

4. Stronami postępowania dotyczącego przeniesienia koncesji są przedsiębiorca oraz podmiot, który ubiega się o przeniesienie koncesji.

5. Przed przeniesieniem koncesji organ koncesyjny może zmienić formę, zakres lub sposób zabezpieczenia. Przepisy art. 28 stosuje się odpowiednio.

6. Przeniesienie koncesji następuje pod warunkiem przedstawienia przez podmiot, na który jest przenoszona koncesja, dowodu utworzenia rachunku bankowego funduszu likwidacji zakładu górniczego i zgromadzenia na nim środków finansowych w wysokości odpowiadającej środkom finansowym zgromadzonym przez dotychczasowego przedsiębiorcę.

7. Przeniesienie koncesji przenosi również prawa i obowiązki wynikające z innych decyzji wydanych na podstawie ustawy.

8. Przepisów ust. 1–7 nie stosuje się, jeżeli odrębne przepisy przewidują następstwo prawne w zakresie decyzji.

9. Ten, kto z mocy odrębnych przepisów wstąpił w prawa wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy, jest obowiązany w terminie 30 dni od dnia wstąpienia w te prawa przedstawić organowi właściwemu do jej podjęcia dowody potwierdzające następstwo prawne.

10. W przypadku uchybienia terminowi określonemu w ust. 9, organ koncesyjny wzywa do niezwłocznego przedłożenia dowodów potwierdzających następstwo prawne.

11. Koncesje dotyczące kopalni, o których mowa w art. 10 ust. 1, nie przechodzą na:

- 1) spółki, o których mowa w art. 494 i art. 531 Kodeksu spółek handlowych, z wyłączeniem przypadku, gdy skład akcjonariatu lub udziałowców spółki przejmującej albo nowo zawiązanej jest tożsamy ze składem akcjonariatu lub udziałowców spółek łączących się;
- 2) nabywcę przedsiębiorstwa upadłego na podstawie art. 317 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze¹⁰⁾ (Dz. U. z 2015 r. poz. 233, 978, 1166, 1259 i 1844 oraz z 2016 r. poz. 615);
- 3) nabywcę przedsiębiorstwa na podstawie art. 55² Kodeksu cywilnego.

Art. 37. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca narusza wymagania ustawy, w szczególności dotyczące ochrony środowiska lub racjonalnej gospodarki złożem, albo nie wypełnia warunków określonych w koncesji, w tym nie podejmuje określonej działalności albo trwale zaprzestaje jej wykonywania, lub wykonuje roboty geologiczne z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych, lub nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 82 ust. 2, lub wykonuje je niezgodnie z warunkami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 82a ust. 1, organ koncesyjny, w drodze postanowienia, wzywa przedsiębiorcę do usunięcia naruszeń oraz określa termin ich usunięcia. Organ koncesyjny może również określić sposób usunięcia naruszeń.

¹⁰⁾ Obecnie tytuł ustawy brzmi Prawo upadłościowe na podstawie art. 428 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

2. W przypadku gdy przedsiębiorca nie wykonał postanowienia, o którym mowa w ust. 1, organ koncesyjny może, bez odszkodowania:

- 1) cofnąć koncesję;
- 2) w przypadku stwierdzenia wykonywania robót geologicznych z naruszeniem harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych – cofnąć koncesję albo ograniczyć jej zakres.

3. Organ koncesyjny umarza postępowanie w przypadku, gdy stwierdzi, że przedsiębiorca:

- 1) nie narusza wymagań, o których mowa w ust. 1;
- 2) naruszył wymagania, o których mowa w ust. 1, z tym że przyczyną ich naruszenia była siła wyższa;
- 3) wykonał postanowienie, o którym mowa w ust. 1.

4.¹¹⁾ Organ koncesyjny może cofnąć, bez odszkodowania, koncesję, w przypadku gdy wydano decyzję o stwierdzeniu niedopuszczalności wykonywania praw z udziałów albo akcji przedsiębiorcy, na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o kontroli niektórych inwestycji, jeżeli jest to w interesie publicznym, w szczególności związanym z bezpieczeństwem państwa lub ochroną środowiska w tym z racjonalną gospodarką złożami kopalin.

Art. 37a. 1. Organ koncesyjny cofa koncesję na podziemne składowanie dwutlenku węgla także w przypadku:

- 1) niedoręczenia organowi koncesyjnemu dowodu ustanowienia zabezpieczenia środków w terminie określonym w postanowieniu, o którym mowa w art. 28e ust. 5;
- 2) niedokonania zwiększenia wysokości zabezpieczenia finansowego albo zabezpieczenia środków w terminie określonym w decyzji, o której mowa odpowiednio w art. 28b ust. 1 i w art. 28f ust. 1;
- 3) nieuzupełnienia zabezpieczenia finansowego zgodnie z art. 28a ust. 10;
- 4) wygaśnięcia zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, ustanowionego w formie innej niż środki pieniężne albo zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, ustanowionego w formie innej niż opłata gwarancyjna.

2. Organ koncesyjny może, biorąc pod uwagę ochronę zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, zmienić albo cofnąć, bez odszkodowania, koncesję na podziemne składowanie dwutlenku węgla:

- 1) w razie istotnych zmian planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, mających bezpośredni wpływ na warunki określone w koncesji;
- 2) w przypadku uzyskania informacji o wycieku dwutlenku węgla, jego wydostaniu się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla lub uzyskania informacji o nieprawidłowościach w procesie zatłaczania lub składowania dwutlenku węgla albo w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 3) w przypadku gdy:
 - a) ze sprawozdania z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 127m ust. 1, lub
 - b) z wniosków z przeprowadzonej kontroli, o której mowa w art. 127n ust. 1 oraz w art. 158 pkt 2– wynika niezgodność prowadzonej działalności z warunkami określonymi w koncesji, planie zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla lub planie ruchu zakładu górniczego lub ryzyko wystąpienia wycieku dwutlenku węgla;
- 4) z uwagi na zagrożenie wynikające ze stosowania technologii wychwytu i składowania dwutlenku węgla dla bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi oraz dla środowiska, a także małą skuteczność i przydatność stosowania tej technologii w zakresie ograniczenia emisji dwutlenku węgla;
- 5) gdy okaże się to konieczne w świetle najnowszych odkryć naukowych i postępu technicznego.

3. Koszt zmiany koncesji obciąża przedsiębiorcę.

Art. 38. 1. Koncesja wygasa:

- 1) z upływem czasu, na jaki została udzielona;

¹¹⁾ Dodany przez art. 18 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 7.

- 2) jeżeli stała się bezprzedmiotowa;
- 3) w przypadku śmierci przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną;
- 4) w przypadku likwidacji przedsiębiorcy innego niż wymieniony w pkt 3;
- 5) w przypadku jej zrzeczenia się.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 organ koncesyjny, w drodze decyzji, stwierdza wygaśnięcie koncesji.

3. Przypadki, o których mowa w ust. 1, nie powodują wygaśnięcia obowiązku zabezpieczenia, o którym mowa w art. 28. Termin wygaśnięcia obowiązku określa decyzja, o której mowa w ust. 2.

Art. 39. 1. Cofnięcie koncesji, jej wygaśnięcie lub utrata jej mocy, bez względu na przyczynę, nie zwalnia dotychczasowego przedsiębiorcy z wykonania obowiązków dotyczących ochrony środowiska i likwidacji zakładu górniczego, z zastrzeżeniem art. 39a ust. 1.

2. Zakres i sposób wykonania obowiązków określonych w ust. 1 ustala się w planie ruchu likwidowanego zakładu górniczego. Jeżeli nie stosuje się przepisów o planach ruchu zakładu górniczego, zakres i sposób wykonania obowiązków określonych w ust. 1 ustala organ koncesyjny w decyzji stwierdzającej wygaśnięcie koncesji, po uzgodnieniu z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta).

3. Jeżeli nie istnieje przedsiębiorca, obowiązki określone w ust. 1 wykonuje jego następca prawny, a jeżeli nie istnieje przedsiębiorca oraz jego następca prawny – obowiązki określone w ust. 1 wykonuje właściciel lub osoba posiadająca inny niż własność tytuł prawny do nieruchomości. W przypadku potrzeby osobę obowiązującą oraz zakres i sposób wykonania obowiązków określonych w ust. 1 ustala, w drodze decyzji, organ koncesyjny.

4. Do podmiotu, na który nałożono obowiązki określone w ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorcy.

5. Podmiotowi, na który nałożono obowiązki określone w ust. 1 i 3, przysługuje prawo korzystania z przedmiotu własności górniczej w celu i w zakresie niezbędnym do wykonania tych obowiązków.

Art. 39a. 1. W przypadku cofnięcia koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla albo jej wygaśnięcia z powodów, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3–5, Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla przejmuje odpowiedzialność za podziemne składowisko dwutlenku węgla.

2. Przejęcie przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla następuje z dniem określonym w decyzji o cofnięciu koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla albo stwierdzającej jej wygaśnięcie.

3. Z dniem przejścia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla następuje, z mocy prawa, bez odszkodowania, przeniesienie na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego.

4. Z dniem przejścia odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla wstępuje w prawa i obowiązki dotychczasowego przedsiębiorcy wynikające z decyzji dotyczących prowadzenia zakładu górniczego.

5. Z dniem przejścia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla dotychczasowy przedsiębiorca jest obowiązany do niezwłocznego przekazania Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla dokumentacji dotyczącej prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, organ koncesyjny potwierdza, w drodze decyzji, nabycie prawa do nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego. Ostateczna decyzja stanowi podstawę do dokonania wpisów do ksiąg wieczystych oraz ewidencji gruntów i budynków.

Art. 39b. W przypadku cofnięcia lub wygaśnięcia koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, z zastrzeżeniem art. 39c, Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla zamyka podziemne składowisko dwutlenku węgla. Przepisy art. 107a ust. 2, art. 127i ust. 2 oraz art. 129 ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 39c. 1. Jeżeli z dokumentacji geologicznej, planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, planu ruchu zakładu górniczego oraz ze sprawozdania z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 127m ust. 1, wynika, że istnieje techniczna możliwość i ekonomiczna opłacalność dalszego zatłaczania dwutlenku węgla do podziemnego składowiska dwutlenku węgla, Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla utrzymuje zakład górniczy w gotowości do czasu udzielenia nowej koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla w danym podziem-

nym składowisku dwutlenku węgla, jednak nie dłużej niż przez okres 3 lat od dnia przejścia przez niego odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a. Przepisy art. 127i ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku udzielenia nowej koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, przeniesienie prawa do nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego na nowego przedsiębiorcę następuje po cenach rynkowych, na podstawie umowy sprzedaży.

3. Środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4, zakładu górniczego lub prawa użytkowania wieczystego, po pomniejszeniu o koszty poniesione przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla w związku z przejściem przez niego odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a, są przekazywane podmiotowi, który w chwili tego przejścia był właścicielem albo użytkownikiem wieczystym odpowiednio nieruchomości i zakładu górniczego.

4. W przypadku braku możliwości przekazania środków, o których mowa w ust. 3, podmiotom, o których mowa w tym przepisie, są one przekazywane do depozytu sądowego na okres 10 lat.

5. Do kosztów ponoszonych przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla w związku z przejściem przez niego odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a zalicza się:

- 1) w przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 27a ust. 4 pkt 4 – podatek od nieruchomości i opłaty z tytułu użytkowania wieczystego;
- 2) w przypadku zakładu górniczego – koszty utrzymania zakładu górniczego w gotowości, w tym koszty:
 - a) zabezpieczenia odwiertów i instalacji przez zamknięcie zasuw na głowicach odwiertów, z wyjątkiem awaryjnych, oraz rozpięcie połączeń rurociągów z odwiertami lub zastąpienie dwutlenku węgla w rurociągach gazem inertnym,
 - b) zabezpieczenia odwiertów i instalacji przed dostępem osób nieuprawnionych oraz zapewnienia stałego ich nadzorowania,
 - c) kontroli zagłowiczenia odwiertów i instalacji,
 - d) konserwacji i ewentualnych bieżących napraw głowic, odwiertów, rurociągów i instalacji,
 - e) usuwania ewentualnych awarii,
 - f) prowadzenia monitoringu podziemnego składowiska dwutlenku węgla,
 - g) prowadzenia bieżącej dokumentacji podjętych czynności oraz stałej analizy wyników pomiarów i obserwacji, w tym wykonywanych w ramach monitoringu,
 - h) stanowiące należności dla pracowników zakładu górniczego.

Art. 40. 1. Kopie decyzji wydawanych na podstawie niniejszego działu niezwłocznie doręcza się właściwym miejscowo organom koncesyjnym, organom nadzoru górniczego i wójtom (burmistrzom, prezydentom miast), a także Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanemu dalej „NFOŚiGW”, oraz państwowej służbie geologicznej. Kopie decyzji dotyczących obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej niezwłocznie doręcza się właściwemu terenowemu organowi administracji morskiej.

2. Kopie decyzji wydawanych na podstawie niniejszego działu dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla organ koncesyjny doręcza także niezwłocznie Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla oraz przesyła do wiadomości Komisji Europejskiej.

Art. 41. 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, stronami postępowań prowadzonych na podstawie niniejszego działu w odniesieniu do działalności wykonywanej w granicach nieruchomości gruntowych są ich właściciele (użytkownicy wieczystości).

2. Stronami postępowań prowadzonych na podstawie niniejszego działu nie są właściciele (użytkownicy wieczystości) nieruchomości znajdujących się poza granicami projektowanego albo istniejącego obszaru górniczego lub miejscami wykonywania robót geologicznych.

2a. Decyzje i pisma wydawane w toku postępowań prowadzonych na podstawie niniejszego działu doręcza się stronom tych postępowań na adres określony w ewidencji gruntów i budynków, chyba że strona poda inny adres.

3. Jeżeli liczba stron postępowania jest większa niż 20, organy administracji zawiadamiają o decyzjach i innych czynnościach w drodze obwieszczeń zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach tych organów oraz w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.

4. Dokonanie zawiadomienia w sposób określony w ust. 3 nie wyłącza obowiązku doręczenia decyzji i pism wnioskodawcy, przedsiębiorcy oraz podmiotom obciążonym obowiązkami określonymi w ustawie lub ustalonymi na podstawie przepisów ustawy.

5. Bez względu na liczbę stron postępowania prowadzonego na podstawie niniejszego działu przepis ust. 3 stosuje się w postępowaniu dotyczącym stwierdzenia wygaśnięcia koncesji z powodu śmierci lub likwidacji przedsiębiorcy.

6. Obwieszczenie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ust. 3, usuwa się po upływie roku od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna.

Art. 42. 1. W sprawach uregulowanych niniejszym działem:

- 1) rozpoczęcie działalności objętej koncesją uważa się za zaistnienie nieodwracalnych skutków prawnych;
- 2) uchylenie (zmiana) koncesji w wyniku wznowienia postępowania nie może nastąpić z upływem roku od dnia rozpoczęcia określonej nią działalności.

2. Przepis ust. 1 nie uchybia obowiązkowi naprawienia szkody.

Rozdział 2

(uchylony)

Rozdział 3

Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, a także koncesje na wydobywanie węglowodorów ze złóż

Art. 49a. 1. W celu oceny zdolności zainteresowanego podmiotu do prowadzenia działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż minister właściwy do spraw środowiska przeprowadza postępowanie kwalifikacyjne.

2. W postępowaniu kwalifikacyjnym ustala się, czy podmiot zamierzający ubiegać się o koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złóż:

- 1) znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, a w przypadku znajdowania się pod taką kontrolą, czy kontrola ta może zagrażać bezpieczeństwu państwa oraz
- 2) posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, polegające na:
 - a) rozpoznaniu i udokumentowaniu co najmniej jednego złoża węglowodorów lub
 - b) wykonywaniu nieprzerwanie przez okres co najmniej 3 lat działalności polegającej na wydobywaniu węglowodorów ze złóż

– jeżeli zamierza ubiegać się o koncesję samodzielnie albo wspólnie z innymi podmiotami – jako operator.

3. Podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, może polegać na doświadczeniu w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, posiadanym przez inne podmioty wykonujące działalność w tej samej grupie kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.¹²⁾), pozostające pod kontrolą jednostki dominującej w tej grupie.

4. Kontrolą korporacyjną są wszelkie formy bezpośredniego lub pośredniego uzyskania przez podmiot uprawnień, które osobno albo łącznie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiają wywieranie decydującego wpływu na inny podmiot lub podmioty, w przypadku:

- 1) dysponowania bezpośrednio lub pośrednio większością głosów na zgromadzeniu wspólników albo na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik albo użytkownik, bądź w zarządzie innego podmiotu (podmiotu zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami;
- 2) uprawnień do powoływania lub odwoływania większości członków zarządu lub rady nadzorczej innego podmiotu (podmiotu zależnego), także na podstawie porozumień z innymi osobami;

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613, z 2014 r. poz. 768 i 1100, z 2015 r. poz. 4, 978, 1045, 1166, 1333, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 615.

- 3) gdy członkowie jego zarządu lub rady nadzorczej stanowią więcej niż połowę członków zarządu innego podmiotu (podmiotu zależnego);
- 4) dysponowania bezpośrednio lub pośrednio większością głosów w spółce osobowej zależnej albo na walnym zgromadzeniu spółdzielni zależnej, także na podstawie porozumień z innymi osobami;
- 5) dysponowania prawem do całego albo do części mienia innego podmiotu (podmiotu zależnego);
- 6) umów przewidujących zarządzanie innym podmiotem (podmiotem zależnym) lub przekazywanie zysku przez taki podmiot.

5. Państwem trzecim jest państwo niebędące państwem członkowskim Unii Europejskiej, państwem członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) lub państwem członkowskim Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego.

6. Podmiot zainteresowany udziałem w postępowaniu przetargowym składa do ministra właściwego do spraw środowiska wniosek o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego oraz wpłaca na rachunek bankowy urzędu obsługującego ten organ opłatę za przeprowadzenie tego postępowania.

7. Wniosek o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego zawiera:

- 1) dane identyfikujące podmiot, w tym określenie jego statusu prawnego;
- 2) dane o strukturze kapitału i powiązaniach kapitałowych podmiotu;
- 3) dane o źródłach pochodzenia środków finansowych i sytuacji finansowej podmiotu;
- 4) dane o strukturze organizacyjnej podmiotu;
- 5) dane wszystkich osób wchodzących w skład organów zarządzających i kontrolnych oraz dane osób działających z ich upoważnienia, obejmujące, w przypadku:
 - a) obywateli polskich lub cudzoziemców posiadających numer PESEL – imię, nazwisko, numer PESEL oraz stanowisko lub funkcję pełnioną w danym podmiocie,
 - b) cudzoziemców nieposiadających numeru PESEL – imię, nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, obywatelstwo, aktualny adres zamieszkania, numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość, a także stanowisko lub funkcję pełnioną w danym podmiocie;
- 6) w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 – dane potwierdzające doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż;
- 7) podpis osoby upoważnionej do składania oświadczeń woli w imieniu podmiotu.

8. Do wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, w szczególności wyciągi z odpowiednich rejestrów. Wniosek składa się w 5 egzemplarzach.

9. Opłata za przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego wynosi jedną czwartą przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku kalendarzowym, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ustalonego według stanu na dzień złożenia wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

10. Minister właściwy do spraw środowiska przekazuje niezwłocznie Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, Komisji Nadzoru Finansowego, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Szefowi Agencji Wywiadu wnioski o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego, w celu przedstawienia opinii w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1.

11. Organy, o których mowa w ust. 10, w zakresie swoich właściwości, wydają pozytywne opinie, w przypadku gdy podmiot, o którym mowa w ust. 2:

- 1) nie znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego albo
- 2) znajduje się pod kontrolą korporacyjną państwa trzeciego, podmiotu lub obywatela państwa trzeciego, ale kontrola ta nie zagraża bezpieczeństwu państwa.

12. Organy, o których mowa w ust. 10, w zakresie swoich właściwości, wydają negatywne opinie, w przypadku niespełniania przez podmiot, o którym mowa w ust. 2, warunków, o których mowa w ust. 11.

13. Organy, o których mowa w ust. 10, przedstawiają ministrowi właściwemu do spraw środowiska, w drodze postanowienia, opinie, o których mowa w ust. 11 i 12, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosków o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

14. Organy, o których mowa w ust. 10, mogą odstąpić od uzasadnienia opinii ze względu na interes bezpieczeństwa państwa lub porządek publiczny.

15. Minister właściwy do spraw środowiska dokonuje oceny posiadania przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, doświadczenia w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż.

16. Pozytywną ocenę z postępowania kwalifikacyjnego uzyskuje podmiot, który:

- 1) otrzymał pozytywne opinie wszystkich organów, o których mowa w ust. 10;
- 2) w przypadku podmiotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 – otrzymał pozytywne opinie wszystkich organów, o których mowa w ust. 10, oraz wykazał, że posiada doświadczenie w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż.

17. Uzyskanie pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego lub odmowa jej uzyskania następuje w drodze decyzji. Decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, z zastrzeżeniem art. 49b ust. 5, zachowuje swoją ważność przez 5 lat.

18. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego,
- 2) wymagania dotyczące dokumentów dołączanych do wniosku o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego

– mając na uwadze status podmiotu składającego wniosek o przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego oraz potrzebę zapewnienia kompletności informacji objętych wnioskiem.

Art. 49b. 1. W przypadku gdy nastąpiła zmiana danych, o których mowa w art. 49a ust. 7 pkt 1–5, podmiot, na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, jest obowiązany, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zdarzenia powodującego zmianę danych, złożyć wniosek o ponowne przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

2. Nie później niż w terminie 4 miesięcy przed datą upływu ważności decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego podmiot, na rzecz którego została wydana ta decyzja, może wystąpić z wnioskiem o ponowne przeprowadzenie postępowania kwalifikacyjnego.

3. W przypadku powzięcia przez organ, o którym mowa w art. 49a, wiadomości o zmianie danych, o których mowa w art. 49a ust. 7 pkt 1–5, wobec podmiotu, na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, organ ten wszczyna z urzędu ponowne postępowanie kwalifikacyjne wobec tego podmiotu, z zastrzeżeniem, że nie toczy się wobec tych samych zmian postępowanie z wniosku, o którym mowa w ust. 1.

4. Do ponownego przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego przepisy art. 49a ust. 1–16 stosuje się odpowiednio.

5. Minister właściwy do spraw środowiska, po ponownym przeprowadzeniu postępowania kwalifikacyjnego, w drodze decyzji:

- 1) w przypadku gdy podmiot, na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, spełnia warunki, o których mowa w art. 49a ust. 11 – przedłuża ważność tej decyzji na kolejne 5 lat;
- 2) w przypadku gdy podmiot, na rzecz którego została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, przestał spełniać warunki, o których mowa w art. 49a ust. 11:
 - a) odmawia przedłużenia ważności tej decyzji i uchyla ją – w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2,
 - b) uchyla tę decyzję – w przypadku złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1 lub wszczęcia postępowania z urzędu.

Art. 49c. 1. Tworzy się wykaz podmiotów kwalifikowanych.

2. Wykaz podmiotów kwalifikowanych jest prowadzony przez ministra właściwego do spraw środowiska.

3. Wykaz podmiotów kwalifikowanych obejmuje odrębnie:

- 1) listę podmiotów, na których rzecz została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 1;
- 2) listę podmiotów, na których rzecz została wydana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 2.

4. Wykaz podmiotów kwalifikowanych obejmuje odrębnie dla każdego podmiotu wpisanego do wykazu następujące dane:

- 1) kolejny numer wpisu;
- 2) nazwę (firmę) podmiotu, jego siedzibę i adres oraz oznaczenie formy prawnej, a w przypadku osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą – imię i nazwisko oraz miejsce prowadzenia tej działalności;
- 3) numer w rejestrze przedsiębiorców albo ewidencji działalności gospodarczej lub innym właściwym rejestrze prowadzonym w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie;
- 4) datę uzyskania decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego oraz datę uzyskania decyzji o przedłużeniu ważności tej decyzji.

5. Minister właściwy do spraw środowiska dokonuje:

- 1) wpisów do wykazu podmiotów kwalifikowanych na podstawie ostatecznych decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego oraz o przedłużeniu ważności tej decyzji;
- 2) wykreślenia podmiotu z wykazu podmiotów kwalifikowanych w przypadku uchylecia decyzji o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, jej wygaśnięcia albo utraty jej mocy bez względu na przyczynę.

6. Minister właściwy do spraw środowiska udostępnia wykaz podmiotów kwalifikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej obsługującego go urzędu.

Art. 49d. Decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego uprawnia podmiot, na rzecz którego została wydana, do złożenia oferty w postępowaniu przetargowym o udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż, z tym że do złożenia oferty samodzielnie, a w przypadku ubiegania się o koncesję wspólnie przez kilka podmiotów – jako operator, jest wymagana decyzja o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 2.

Art. 49e. Udzielenie koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż następuje w wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego.

Art. 49f. 1. Organ koncesyjny corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ informację o przestrzeniach, w tym ich granicach, dla których planuje w następnym roku wszczęcie postępowania przetargowego.

2. W przypadku dokonania zmian przestrzeni, dla których planuje się w następnym roku wszczęcie postępowania przetargowego, organ koncesyjny niezwłocznie ogłasza zmiany w sposób określony w ust. 1.

3. Przestrzenie, dla których planuje się w następnym roku wszczęcie postępowania przetargowego, organ koncesyjny ustala na podstawie oceny perspektywiczności geologicznej, dokonanej we współpracy z państwową służbą geologiczną. Ocena perspektywiczności geologicznej obejmuje w szczególności ocenę możliwości udokumentowania zasobów złóż węglowodorów w celu ich wydobywania oraz opłacalności wydobywania węglowodorów ze złóż.

Art. 49g. 1. Przed wszczęciem postępowania przetargowego organ koncesyjny, w przypadku gdy przedmiotem tego postępowania jest udzielenie koncesji na:

- 1) poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż – dokonuje uzgodnień, o których mowa w art. 8, albo uzyskuje opinie, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 2;
- 2) wydobywanie węglowodorów ze złóż – dokonuje uzgodnień, o których mowa w art. 8 albo w art. 23 ust. 2a pkt 1 oraz w art. 23 ust. 1 pkt 3, a także uzyskuje decyzję zatwierdzającą dokumentację geologiczno-inwestycyjną złóż węglowodorów oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, organowi koncesyjnemu przysługują prawa strony postępowania.

Art. 49h. 1. Postępowanie przetargowe składa się z następujących etapów:

- 1) przetarg;
- 2) zawarcie umowy o współpracy, w przypadku gdy zwycięzcą przetargu jest kilka podmiotów, które wspólnie złożyły ofertę;
- 3) udzielenie koncesji.

2. Organ koncesyjny ogłasza wszczęcie postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złóż w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Informację o opublikowaniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego organ koncesyjny.

3. Ogłoszenie określa w szczególności:

- 1) rodzaj działalności, na którą ma być udzielona koncesja;
- 2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana działalność;
- 3) termin składania ofert nie krótszy niż 90 dni od dnia opublikowania ogłoszenia i miejsce ich składania;
- 4) szczegółowe warunki przetargu, w tym kryteria oceny ofert oraz określenie ich znaczenia, zapewniające spełnienie warunków, o których mowa w art. 49k ust. 1;
- 5) minimalny zakres informacji geologicznej;
- 6) termin rozpoczęcia działalności;
- 7) warunki udzielenia koncesji, w szczególności dotyczące wysokości, zakresu oraz sposobu ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1, a w uzasadnionym przypadku także wysokość, zakres oraz sposób ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 2;
- 8) minimalny zakres prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych;
- 9) czas, na jaki ma być udzielona koncesja;
- 10) szczególne warunki wykonywania działalności, w tym w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub racjonalnego gospodarowania złożem;
- 11) wzór umowy o ustanowienie użytkowania górniczego;
- 12) informację o wysokości wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego;
- 13) informację o wymaganiach, jakim powinna odpowiadać oferta oraz dokumenty wymagane od składającego ofertę;
- 14) informację o formie wniesienia wadium oraz o jego wysokości i terminie wpłaty.

Art. 49i. 1. W terminie 7 dni od dnia opublikowania ogłoszenia, o którym mowa w art. 49h ust. 2, zainteresowany podmiot może złożyć do organu koncesyjnego wniosek o udzielenie wyjaśnień dotyczących warunków, o których mowa w art. 49h ust. 3 pkt 4.

2. Organ koncesyjny, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku, ogłasza treść wyjaśnienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ.

3. Wyjaśnienia są wiążące dla organu koncesyjnego i podmiotów biorących udział w postępowaniu przetargowym.

Art. 49j. 1. Ofertę sporządza się zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 49o pkt 1.

2. W przypadku gdy ofertę składa wspólnie kilka podmiotów, zawiera ona także:

- 1) wskazanie operatora;
- 2) proponowane w umowie o współpracy udziały procentowe w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, obliczonych w taki sposób, aby suma udziałów procentowych oferentów wynosiła 100%, przy czym udział procentowy operatora powinien wynosić więcej niż 50%.

3. Operatorem jest przedsiębiorca posiadający decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16 pkt 2, obowiązany do wykonywania wobec organów administracji publicznej praw i obowiązków wynikających z udzielonej koncesji, o której mowa w niniejszym rozdziale, oraz obowiązany

ny do ponoszenia odpowiedzialności wobec tych organów i osób trzecich, a także uprawniony do reprezentowania pozostałych przedsiębiorców, którym udzielono tej koncesji, na zasadach określonych w ustawie.

Art. 49k. 1. Warunki przetargu powinny mieć charakter obiektywny i niedyskryminujący, dawać pierwszeństwo najlepszym systemom poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż oraz opierać się na następujących kryteriach:

- 1) doświadczenie w wykonywaniu działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów lub wydobywania węglowodorów ze złóż, zapewniające bezpieczeństwo prowadzonej działalności, ochronę życia i zdrowia ludzi i zwierząt oraz ochronę środowiska;
- 2) techniczne możliwości wykonywania działalności w zakresie, odpowiednio, poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż albo wydobywania węglowodorów ze złóż, w szczególności dysponowanie odpowiednim potencjałem technicznym, organizacyjnym, logistycznym oraz kadrowym;
- 3) finansowe możliwości dające należytą rękojmię wykonywania działalności w zakresie, odpowiednio, poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż albo wydobywania węglowodorów ze złóż, w szczególności źródła i sposoby finansowania zamierzonej działalności, w tym udział środków własnych oraz środków pochodzących z kapitału obcego;
- 4) proponowana technologia prowadzenia prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych;
- 5) zakres i harmonogram proponowanych prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych;
- 6) zakres i harmonogram obowiązkowego poboru próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych, w tym rdzeni wiertniczych.

2. Podmiot uczestniczący w postępowaniu przetargowym może polegać na technicznych możliwościach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nimi stosunków. W takim przypadku podmiot uczestniczący w postępowaniu przetargowym jest obowiązany udowodnić organowi koncesyjnemu, iż będzie dysponował zasobami technicznymi niezbędnymi do realizacji obowiązków wynikających z koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu pisemne zobowiązanie innych podmiotów do oddania mu do dyspozycji niezbędnych zasobów technicznych na okres korzystania z nich przy wykonaniu koncesji.

3. W przypadku gdy w wyniku oceny ofert zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 1, dwie lub więcej ofert uzyskają jednakową ocenę, dodatkowym kryterium w celu dokonania ostatecznego wyboru między tymi ofertami jest wysokość wynagrodzenia za ustanowienie użytkowania górniczego, należnego w fazie poszukiwania i rozpoznawania.

Art. 49l. 1. Organ koncesyjny przeprowadza przetarg przy pomocy komisji przetargowej.

2. Komisja przetargowa składa się z trzech do pięciu członków, w tym przewodniczącego oraz jego zastępcy, wyznaczonych przez organ koncesyjny spośród osób będących pracownikami urzędu obsługującego ten organ, spełniających wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 49o pkt 2.

3. Członkami komisji przetargowej nie mogą być osoby, które:

- 1) pozostają w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia, albo są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z podmiotem składającym ofertę, jego pełnomocnikiem lub członkami władz tego podmiotu;
- 2) przed upływem trzech lat od dnia wszczęcia postępowania przetargowego pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z podmiotem składającym ofertę albo były członkami władz osób prawnych tego podmiotu;
- 3) pozostają z podmiotem składającym ofertę w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności.

4. Komisja przetargowa pracuje na posiedzeniach, które odbywają się w terminie i miejscu wskazanych przez przewodniczącego komisji.

Art. 49m. 1. Komisja przetargowa dokonuje oceny spełnienia przez oferty wymogów, o których mowa w art. 49h ust. 3 pkt 13, oraz ocenia oferty na podstawie kryteriów, o których mowa w art. 49h ust. 3 pkt 4.

2. W przypadku gdy ofertę składa wspólnie kilka podmiotów, ocena jest dokonywana łącznie wobec wszystkich podmiotów.

3. Zwycięzcą przetargu zostaje podmiot albo podmioty, których oferta uzyskała najwyższą ocenę.

4. W przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę, operatorem jest podmiot wskazany w ofercie.

5. Po zakończeniu przetargu komisja przetargowa niezwłocznie przedstawia organowi koncesyjnemu protokół z przetargu.

6. Organ koncesyjny przesyła protokół z przetargu wszystkim podmiotom uczestniczącym w przetargu.

Art. 49n. 1. Podmiot uczestniczący w przetargu ma prawo wniesienia do organu koncesyjnego protestu wobec czynności podjętych w przetargu z naruszeniem przepisów ustawy.

2. Protest powinien wskazywać oprotestowaną czynność, a także zawierać zwięzłe przytoczenie zarzutów oraz wskazywać okoliczności faktyczne i prawne uzasadniające wniesienie protestu.

3. Protest wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia protokołu z przetargu.

4. Organ koncesyjny odrzuca protest wniesiony po terminie lub wniesiony przez podmiot niebędący uczestnikiem przetargu.

5. Organ koncesyjny powiadamia niezwłocznie podmioty uczestniczące w przetargu o wniesieniu protestu.

6. Protest rozpatruje się w terminie 14 dni od dnia jego wniesienia.

7. W przypadku uwzględnienia protestu, czynność oprotestowaną powtarza się.

8. W przypadku powtórzenia oprotestowanych czynności terminy, o których mowa w art. 49p ust. 1–3 albo art. 49s ust. 1, ulegają zawieszeniu.

9. W sprawach związanych z protestem organ koncesyjny wydaje postanowienia.

Art. 49o. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta oraz dokumenty wymagane od składającego ofertę, z uwzględnieniem rodzaju działalności,
- 2) wymagania, jakim powinni odpowiadać członkowie komisji przetargowej, niezbędne do przeprowadzenia przetargu oraz tryb pracy tej komisji, z uwzględnieniem zapewnienia sprawności wykonywanych czynności,
- 3) tryb przeprowadzenia przetargu, w tym sposób dokonania oceny ofert, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia sprawiedliwej oceny ofert zgodnie z zasadami przejrzystości i niedyskryminacji

– mając na uwadze zasady ochrony konkurencji, ochrony środowiska oraz racjonalnej gospodarki złożem.

Art. 49p. 1. W przypadku gdy w przetargu została wybrana oferta złożona wspólnie przez kilka podmiotów, organ koncesyjny, po otrzymaniu protokołu z przetargu, niezwłocznie wzywa operatora do przekazania temu organowi, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wezwania, projektu umowy o współpracy.

2. W przypadku stwierdzenia przez organ koncesyjny niezgodności projektu umowy o współpracy ze złożoną ofertą lub ustawą organ koncesyjny wyznacza dodatkowy termin 14 dni na usunięcie niezgodności.

3. W przypadku stwierdzenia przez organ koncesyjny zgodności projektu umowy o współpracy ze złożoną ofertą oraz ustawą organ koncesyjny niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania projektu umowy, informuje o tym operatora.

4. Po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 3, operator przesyła niezwłocznie organowi koncesyjnemu umowę o współpracy.

Art. 49q. 1. Wycofanie oferty w czasie trwania przetargu powoduje utratę wadium.

2. Wadium wniesione przez podmiot uczestniczący w przetargu, którego oferta nie uzyskała najwyższej oceny w przetargu, podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez organ koncesyjny protokołu z przetargu.

3. Wadium wniesione przez zwycięzcę przetargu podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia udzielenia koncesji, a w przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę – od dnia przekazania organowi koncesyjnemu umowy o współpracy. Wadium nie podlega zwrotowi w przypadku odstąpienia od zawarcia umowy o współpracy z przyczyn leżących po stronie zwycięzcy przetargu, chyba że odstąpienie nastąpiło z powodu siły wyższej.

Art. 49r. Organ koncesyjny umarza postępowanie przetargowe, w przypadku gdy:

- 1) w terminie, o którym mowa w art. 49h ust. 3 pkt 3, żaden podmiot nie złożył oferty;
- 2) wszystkie złożone w przetargu oferty zostały wycofane lub nie spełniają wymagań określonych w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 49h ust. 2;

- 3) zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę i nie przekazały organowi koncesyjnemu umowy o współpracy;
- 4) w terminie, o którym mowa w art. 49p ust. 2, nie usunięto niezgodności w projekcie umowy o współpracy.

Art. 49s. 1. Organ koncesyjny udziela koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża niezwłocznie:

- 1) po otrzymaniu protokołu z przetargu – na rzecz zwycięzcy przetargu albo
- 2) w przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę – po przekazaniu organowi koncesyjnemu umowy o współpracy – na rzecz stron tej umowy

– i jednocześnie odmawia udzielenia koncesji podmiotom uczestniczącym w postępowaniu przetargowym, które nie są zwycięzcą przetargu.

2. Organ koncesyjny zawiera umowę o ustanowieniu użytkowania górniczego ze zwycięzcą przetargu, a w przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę – ze wszystkimi tymi podmiotami.

3. Organ koncesyjny odmawia udzielenia koncesji, o której mowa w ust. 1, w przypadkach, o których mowa w art. 29 ust. 1, a także w przypadku gdy:

- 1) żadna z ofert nie spełnia kryteriów, o których mowa w art. 49h ust. 3 pkt 4;
- 2) przed udzieleniem koncesji zwycięzcy przetargu, a w przypadku gdy zwycięzcą przetargu są podmioty, które wspólnie złożyły ofertę – operatorowi albo wszystkim podmiotom, uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę.

Art. 49t. 1. Koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, udziela się na czas oznaczony nie krótszy niż 10 lat i nie dłuższy niż 30 lat, z zastrzeżeniem art. 49y ust. 2, 5, 7 i 8.

2. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, po przeprowadzeniu postępowania przetargowego, z mocy prawa wstępuje w prawa i obowiązki stron postępowań zakończonych decyzją oraz postanowieniami uzyskanymi przez organ koncesyjny przed wszczęciem tego postępowania.

3. Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża:

- 1) przyznaje przedsiębiorcy wyłączne prawo do wykonywania działalności objętej koncesją w określonej w niej przestrzeni;
- 2) w przypadku gdy jest udzielona na rzecz stron umowy o współpracy – jest wykonywana w sposób i na warunkach określonych w tej umowie.

Art. 49u. 1. Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża, określa:

- 1) rodzaj i sposób wykonywania zamierzonej działalności;
- 2) przestrzeń, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność;
- 3) w przypadku gdy jest udzielana na rzecz stron umowy o współpracy – operatora oraz wskazuje zgodnie z umową o współpracy udziały stron umowy w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych;
- 4) czas obowiązywania koncesji;
- 5) termin rozpoczęcia zamierzonej działalności, a w razie potrzeby – przesłanki, których spełnienie oznacza rozpoczęcie zamierzonej działalności;
- 6) szczególne warunki wykonywania zamierzonej działalności, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, zdrowia publicznego, ochrony środowiska lub racjonalnego gospodarowania złożem;
- 7) warunki zabezpieczenia, o których mowa w art. 49x ust. 2, o ile je przewidziano w ogłoszeniu, o którym mowa w art. 49h ust. 2, w szczególności wysokość, zakres i sposób ustanowienia tego zabezpieczenia.

2. Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża, może określać warunki wtlaczania wód do górotworu.

Art. 49v. Koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża określa również:

- 1) cel, zakres i rodzaj zamierzonych prac geologicznych, w tym robót geologicznych, oraz minimalną kategorię rozpoznania złoża;
- 2) czas trwania fazy:
 - a) poszukiwania i rozpoznawania rozumianej jako wykonywanie tej koncesji w okresie od dnia jej udzielenia do dnia zakończenia dokumentowania złoża w przestrzeni wyznaczonej koncesją albo przekazania właściwemu organowi dokumentacji, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4; zatwierdzenie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów przed upływem czasu trwania tej fazy nie stanowi jej zakończenia,
 - b) wydobywania rozumianej jako wykonywanie tej koncesji w okresie od dnia wydania decyzji inwestycyjnej, o której mowa w art. 49z ust. 1, do dnia cofnięcia, wygaśnięcia lub utraty mocy tej koncesji; rozpoczęcie fazy wydobywania może nastąpić w czasie trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania;
- 3) harmonogram, w podziale na lata, realizacji obowiązków wynikających z tej koncesji, w tym wynikających z harmonogramu określonego w projekcie robót geologicznych;
- 4) częstotliwość, tryb i format przekazywania organowi koncesyjnemu informacji o wynikach realizacji obowiązków określonych w harmonogramach, o których mowa w pkt 3;
- 5) wysokość opłaty za działalność w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złoża węglowodorów;
- 6) warunki zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1, w szczególności wysokość, zakres i sposób ustanowienia tego zabezpieczenia;
- 7) zakres i harmonogram obowiązkowego poboru próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych, w tym rdzeni wiertniczych.

Art. 49w. 1. Koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża określa również:

- 1) granice obszaru górniczego i terenu górniczego;
 - 2) minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża węglowodorów oraz przedsięwzięcia niezbędne w zakresie racjonalnej gospodarki złożem.
2. Podstawą wyznaczenia granic obszaru górniczego jest dokumentacja geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów.

Art. 49x. 1. Koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża udziela się pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania warunków określonych w koncesji oraz finansowania likwidacji wyrobisk górniczych w przypadku wygaśnięcia, cofnięcia lub utraty mocy koncesji. Zabezpieczenie ustanawia się na okres od dnia udzielenia koncesji do dnia zakończenia fazy poszukiwania i rozpoznawania.

2. Jeżeli przemawia za tym szczególnie ważny interes państwa lub szczególnie ważny interes publiczny związany w szczególności z ochroną środowiska lub gospodarką kraju, koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża może zostać udzielona pod warunkiem ustanowienia zabezpieczenia roszczeń mogących powstać wskutek wykonywania działalności objętej koncesją.

3. Wysokość zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1, ustala się w stosunku procentowym do wysokości kosztów prac geologicznych, w tym robót geologicznych. Wysokość zabezpieczenia nie może przekraczać równowartości 20% tych kosztów.

4. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wnosi się w następujących formach:

- 1) pieniądzu;
- 2) poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- 3) gwarancjach bankowych;
- 4) gwarancjach ubezpieczeniowych;
- 5) poręczeniach udzielanych przez podmioty, o których mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz. U. z 2016 r. poz. 359);

- 6) wekslach z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- 7) zastawie na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa.

5. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, wnoszone w pieniądzu wpłaca się przelewem na odrębny rachunek bankowy urzędu obsługującego organ koncesyjny w terminie 30 dni od dnia udzielenia koncesji.

6. Jeżeli zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, wniesiono w pieniądzu, organ koncesyjny przechowuje je na oprocentowanym rachunku bankowym. Organ koncesyjny zwraca zabezpieczenie wniesione w pieniądzu z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszt prowadzenia tego rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek przedsiębiorcy, a w przypadku udzielenia koncesji na rzecz stron umowy o współpracy – na rachunek wspólny, o którym mowa w art. 49zp ust. 1.

7. Dowód ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w:

- 1) ust. 1 – przedstawia się organowi koncesyjnemu w terminie 30 dni od dnia udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża;
- 2) ust. 2 – przedstawia się organowi koncesyjnemu w terminie 30 dni od dnia udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.

8. Corocznie, w terminie do końca stycznia, przedkłada się organowi koncesyjnemu aktualny dowód istnienia zabezpieczenia, o którym mowa w ust. 1 i 2.

9. Ustanowione zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno być utrzymywane w wysokości określonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża i uzupełniane niezwłocznie do tej wysokości do zakończenia fazy poszukiwania i rozpoznawania.

10. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, ustanowione w pieniądzu nie wchodzi w skład masy upadłości.

Art. 49y. 1. Faza poszukiwania i rozpoznawania trwa nie dłużej niż 5 lat.

2. Organ koncesyjny w przypadku uzasadnionym w szczególności warunkami geologicznymi i racjonalną gospodarką złożem może, na wniosek, przedłużyć czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania na okres nie dłuższy niż 2 lata. Przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania oznacza przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

3. Warunkiem przedłużenia fazy poszukiwania i rozpoznawania jest wykonywanie działalności zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, w szczególności zgodnie z harmonogramami, o których mowa w art. 49v pkt 3.

4. Wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania przedkłada się nie później niż 60 dni przed upływem czasu trwania tej fazy. Do wniosku dołącza się dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w ust. 3.

5. Organ koncesyjny, w przypadku gdy działalność w fazie wydobywania jest prowadzona zgodnie z warunkami określonymi w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, może, na wniosek, przedłużyć czas trwania fazy wydobywania na okres niezbędny do zakończenia wydobywania węglowodorów ze złoża, jednak nie dłuższy niż 5 lat. Przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania oznacza przedłużenie czasu obowiązywania koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

6. Wniosek o przedłużenie czasu trwania fazy wydobywania przedkłada się nie później niż 120 dni przed upływem czasu trwania tej fazy.

7. W uzasadnionym przypadku, jeżeli okres, o którym mowa w ust. 5, jest niewystarczający do wyeksploatowania całości zasobów złoża węglowodorów, organ koncesyjny może, na wniosek, przedłużać czas trwania fazy wydobywania na kolejne okresy, z których żaden nie może być dłuższy niż 5 lat. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

8. Przepisy ust. 5–7 stosuje się odpowiednio do przedłużenia czasu obowiązywania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża.

Art. 49z. 1. Rozpoczęcie fazy wydobywania wymaga uzyskania decyzji inwestycyjnej.

2. Decyzję inwestycyjną wydaje organ koncesyjny na wniosek.

3. We wniosku o wydanie decyzji inwestycyjnej określa się:

- 1) prawa do nieruchomości, w granicach której ma być wykonywane wydobywanie węglowodorów ze złoża, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca;
- 2) termin rozpoczęcia wydobywania węglowodorów ze złoża;
- 3) złoże węglowodorów lub jego część, która ma być przedmiotem wydobywania;
- 4) wielkość i sposób zamierzonego wydobywania węglowodorów ze złoża, a także stopień zamierzonego wykorzystania zasobów, w tym kopalin towarzyszących i współwystępujących;
- 5) projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, wyznaczone na podstawie dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów oraz przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;
- 6) geologiczne i hydrogeologiczne warunki wydobywania węglowodorów ze złoża, a w razie potrzeby warunki wtłaczania wód do górotworu określone w dokumentacji hydrogeologicznej, o której mowa w art. 90 ust. 1 pkt 2 lit. b.

Art. 49za. 1. Decyzja inwestycyjna określa:

- 1) sposób wydobywania węglowodorów ze złoża;
- 2) granice obszaru górniczego i terenu górniczego;
- 3) termin rozpoczęcia wydobywania węglowodorów ze złoża;
- 4) minimalny stopień wykorzystania zasobów złoża węglowodorów oraz przedsięwzięcia niezbędne w zakresie racjonalnej gospodarki złożem.

2. Decyzja inwestycyjna może określać:

- 1) warunki wtłaczania wód do górotworu;
- 2) inne wymagania dotyczące zamierzonego wydobywania węglowodorów ze złoża, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, racjonalnej gospodarki złożem lub ochrony środowiska.

3. Od dnia uzyskania decyzji inwestycyjnej do dnia zakończenia fazy poszukiwania i rozpoznawania przedsiębiorca może poszukiwać i rozpoznawać złoże węglowodorów w przestrzeni wyznaczonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, nie wyłączając granic obszaru górniczego określonych w tej decyzji.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca w czasie trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania uzyskał decyzje zatwierdzające dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów dla kolejnych złóż węglowodorów lub dodatki do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnych złóż węglowodorów, w celu przystąpienia do wydobywania węglowodorów ze złóż, może wystąpić o zmiany decyzji inwestycyjnej.

5. Granice obszaru górniczego określone w decyzji inwestycyjnej lub jej zmianie po zakończeniu fazy poszukiwania i rozpoznawania zastępują granice przestrzeni wyznaczonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.

6. Uzyskanie decyzji inwestycyjnej albo jej zmiany zobowiązuje do zmiany umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego najpóźniej w terminie 30 dni od dnia uzyskania albo zmiany decyzji inwestycyjnej.

Art. 49zb. Przedsiębiorca, a w przypadku gdy koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża jest udzielona na rzecz stron umowy o współpracy – operator, przez czas obowiązywania koncesji, jest obowiązany do prowadzenia strony internetowej zapewniającej nieodpłatny dostęp do danych teleadresowych stron umowy o współpracy, do kopii koncesji oraz decyzji ją zmieniających, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, decyzji inwestycyjnej, decyzji zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego oraz decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów. Strona internetowa zapewnia także dostęp do mapy w skali co najmniej 1:50 000 z naniesionymi granicami przestrzeni wyznaczonej koncesją i lokalizacji wierceń prowadzonych w fazie poszukiwania i rozpoznawania, a w przypadku wydobywania węglowodorów ze złoża – z naniesionymi granicami obszaru górniczego i terenu górniczego, wraz ze współrzędnymi płaskimi prostokątnymi punktów załamania tych granic w państwowym systemie odniesień przestrzennych.

Art. 49zc. 1. Przedsiębiorca od dnia uzyskania koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – od dnia uzyskania decyzji inwestycyjnej, jest obowiązany do przekazywania organowi koncesyjnemu oraz państwowej służbie geologicznej bieżących parametrów wydobywania węglowodorów ze złoża.

2. Przekazywanie parametrów następuje w postaci papierowej i elektronicznej, nie później niż 14 dni od dnia ich użycia, w zakresie, formatach i trybie określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 82a ust. 1 pkt 3.

Art. 49zd. 1. Jeżeli nie sprzeciwia się temu interes publiczny, w szczególności związany z bezpieczeństwem państwa, budową konkurencyjnego i przejrzystego rynku energii, zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego lub ochroną środowiska, w tym z racjonalną gospodarką złożem, na wniosek przedsiębiorcy będącego dotychczasową stroną umowy o współpracy, w przypadkach określonych w art. 49zr ust. 2 oraz art. 49zt ust. 3 i 4, organ koncesyjny przenosi koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, w drodze decyzji, na nowe strony umowy o współpracy.

2. Organ koncesyjny przenosi koncesję, w przypadku gdy podmiot przystępujący do umowy o współpracy:

- 1) posiada decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, o której mowa w art. 49a ust. 17, odpowiednio w zakresie, o którym mowa w art. 49a ust. 16;
- 2) wyraża zgodę na przyjęcie wszystkich warunków określonych w koncesji oraz w umowie o ustanowieniu użytkowania górniczego;
- 3) wykaże, iż jest w stanie spełnić wymagania związane z wykonywaniem zamierzonej działalności.

3. Do wniosku o przeniesienie koncesji dołącza się nową umowę o współpracy.

4. Stronami postępowania dotyczącego przeniesienia, o którym mowa w ust. 1, są strony dotychczasowej umowy o współpracy oraz podmiot przystępujący do umowy o współpracy.

5. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przenoszenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża udzielonej jednemu przedsiębiorcy. Stronami postępowania dotyczącego przeniesienia takiej koncesji są przedsiębiorca oraz podmiot, który ubiega się o przeniesienie koncesji.

6. W decyzji przenoszącej koncesję organ koncesyjny może na nowo określić wysokość, zakres lub sposób ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1 i 2.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, dowód ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1 i 2, przedstawia się organowi koncesyjnemu w terminie 30 dni od dnia uzyskania decyzji przenoszącej koncesję.

8. Przeniesienie koncesji zobowiązuje do niezwłocznej zmiany umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

9. Przeniesienie koncesji przenosi również prawa i obowiązki wynikające z innych decyzji wydanych na podstawie ustawy.

Art. 49ze. 1. Organ koncesyjny może cofnąć koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, w przypadkach określonych w art. 37, a także w przypadku gdy:

- 1) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 10, a koncesja została udzielona na rzecz stron umowy o współpracy;
- 2) przedsiębiorca narusza obowiązki określone w art. 49zc.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ koncesyjny może cofnąć koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, po przeprowadzeniu postępowania zgodnie z art. 37.

3. Organ koncesyjny cofa koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, w przypadku gdy:

- 1) przedsiębiorcy, któremu samodzielnie udzielono koncesji, a w przypadku gdy koncesja została udzielona na rzecz stron umowy o współpracy – operatorowi albo wszystkim stronom umowy o współpracy, uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, decyzja ta wygasła albo utraciła moc bez względu na przyczynę;
- 2) zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 49zn ust. 9, a koncesja została udzielona na rzecz stron umowy o współpracy.

Art. 49zf. 1. Do wygaśnięcia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, stosuje się art. 38, z zastrzeżeniem, że koncesja, która została udzielona na rzecz stron umowy o współpracy wygasa, gdy przesłanki określone w art. 38 ust. 1 pkt 3–5 dotyczą operatora.

2. Koncesja wygasa również w przypadku, gdy przedsiębiorca nie przedstawi organowi koncesyjnemu, w terminie określonym w art. 49x ust. 7 albo w art. 49zd ust. 7, dowodu ustanowienia zabezpieczeń, o których mowa w art. 49x ust. 1 i 2.

Art. 49zg. 1. Do zmian koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża nie stosuje się postępowania przetargowego, chyba że zmiana koncesji zmierza do powiększenia obszaru górniczego lub przestrzeni nią wyznaczonej. Zmiana koncesji może nastąpić w przypadku uzasadnionym w szczególności warunkami geologicznymi i racjonalną gospodarką złożem.

2. Wniosek o zmianę koncesji, poza wymaganiami przewidzianymi przepisami z zakresu ochrony środowiska i działalności gospodarczej, zawiera szczegółowe uzasadnienie proponowanych zmian. Do wniosku dołącza się dowody istnienia określonych w nim okoliczności, a w przypadku gdy zmiana koncesji wpływa na warunki umowy o współpracy, dołącza się także zmianę tej umowy.

3. Organ koncesyjny może zobowiązać przedsiębiorcę do przedstawienia w wyznaczonym terminie dodatkowych danych i dokumentów mogących uprawdopodobnić, że spełni on warunki wykonywania działalności, które będą określone w zmienianej koncesji.

4. W przypadku gdy zmiana koncesji następuje w wyniku zmiany udziałów stron umowy o współpracy, do wniosku o zmianę koncesji dołącza się zmianę umowy o współpracy. Umowa staje się skuteczna pod warunkiem uzyskania decyzji o zmianie koncesji.

5. W przypadku gdy koncesja została udzielona na rzecz stron umowy o współpracy i przedsiębiorcy niebędącemu operatorem uchylono decyzję o uzyskaniu pozytywnej oceny z postępowania kwalifikacyjnego, decyzja ta wygasa albo utraciła moc bez względu na przyczynę lub gdy zachodzą wobec niego przesłanki wygaśnięcia koncesji, o których mowa w art. 38 ust. 1 pkt 3–5, organ koncesyjny zmienia koncesję, określając w niej na nowo udziały pozostałych stron umowy o współpracy.

6. Organ koncesyjny wyznacza pozostałym stronom umowy o współpracy termin nie dłuższy niż 30 dni na przekazanie zmiany umowy o współpracy, określającej na nowo ich udziały.

7. W przypadku nieprzekazania zmiany umowy o współpracy w terminie, o którym mowa w ust. 6, organ koncesyjny zmienia koncesję, określając udziały stron umowy na zasadach, o których mowa w art. 49zt ust. 6 pkt 2. Zmiana koncesji zobowiązuje strony umowy o współpracy do niezwłocznej zmiany tej umowy.

8. Zmiana koncesji zobowiązuje do niezwłocznej zmiany umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

Art. 49zh. 1. W przypadku cofnięcia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża udzielonej na rzecz stron umowy o współpracy, jej wygaśnięcia lub utraty mocy, bez względu na przyczynę, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1, wykonuje operator.

2. W przypadku gdy nie istnieje operator albo jego następca prawny, obowiązki, o których mowa w art. 39 ust. 1, wykonuje strona umowy o współpracy ze środków zabezpieczenia, o którym mowa w art. 49x ust. 1, w sposób określony, w drodze decyzji, przez organ koncesyjny.

Rozdział 4

Umowa o współpracy

Art. 49zi. 1. Przez umowę o współpracy strony zobowiązują się do wspólnego wykonywania działalności w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż albo wydobywania węglowodorów ze złóż, pod warunkiem uzyskania koncesji, o której mowa w rozdziale 3, oraz zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego.

2. Umowę o współpracy zawiera się na piśmie pod rygorem nieważności.

3. Umowa o współpracy staje się skuteczna pod warunkiem udzielenia koncesji, o której mowa w rozdziale 3.

Art. 49zj. 1. Udział każdej ze stron umowy o współpracy w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, wynika:

- 1) z oferty złożonej w przetargu w ramach postępowania przetargowego, o którym mowa w art. 49e;
- 2) ze zmian umowy dokonywanych w przypadkach określonych w ustawie.

2. Procentowy udział stron umowy o współpracy w zysku jest równy procentowemu udziałowi w kosztach działalności prowadzonej w ramach umowy, chyba że strony umowy postanowią inaczej.

Art. 49zk. Umowa o współpracy zawiera w szczególności:

- 1) określenie rodzaju działalności objętej umową;
- 2) wskazanie operatora;
- 3) określenie procentowego udziału jej stron w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych.

Art. 49zl. Wydobyte węglowodory stają się współwłasnością stron umowy w częściach ułamkowych określonych przez strony w umowie. Strony mogą postanowić w umowie, że składniki majątku nabyte w związku z wykonywaną przez nie działalnością gospodarczą stanowią będą ich współwłasność w częściach ułamkowych.

Art. 49zm. 1. W zakresie wykonywania działalności objętej umową o współpracy strony reprezentuje operator.

2. Operator samodzielnie prowadzi sprawy stron umowy o współpracy w zakresie spraw zwykłego zarządu, w tym prowadzi rozliczenia należności publicznoprawnych związanych z wykonywaniem działalności objętej umową i koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesją na wydobywanie węglowodorów ze złoża oraz w zakresie ustalonym zgodnie z odrębnymi pełnomocnictwami.

3. Do spraw przekraczających zakres zwykłego zarządu należy w szczególności podejmowanie uchwał w sprawach:

- 1) zatwierdzania i zmiany planów rocznych i wieloletnich;
- 2) wyboru biegłego rewidenta w celu przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego sporządzonego na podstawie ksiąg, o których mowa w art. 49zo ust. 1;
- 3) zatwierdzania rocznego sprawozdania finansowego;
- 4) rozwiązania umowy o współpracy.

4. Umowa o współpracy może przewidywać inne niż określone w ust. 3 sprawy przekraczające zakres zwykłego zarządu.

5. W sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu uchwały są podejmowane na zebraniu w obecności stron umowy o współpracy reprezentujących co najmniej 75% udziałów w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, na dzień podjęcia uchwały, większością 2/3 głosów, chyba że strony umowy postanowią inaczej.

6. W przypadku niepodjęcia uchwały z powodu braku quorum, o którym mowa w ust. 5, operator zwołuje kolejne zebranie w terminie nie dłuższym niż 7 dni. W porządku obrad tego zebrania są ujęte wyłącznie sprawy nierozstrzygnięte na poprzednim zebraniu. Uchwały są podejmowane w obecności stron umowy o współpracy reprezentujących co najmniej 50% udziałów w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, większością 2/3 głosów, chyba że strony umowy postanowią inaczej.

7. Uchwała w sprawie rozwiązania umowy o współpracy wymaga jednomyślności wszystkich jej stron.

Art. 49zn. 1. Zebranie stron umowy o współpracy odbywa się co najmniej raz w roku, w terminie nie krótszym niż 10 i nie dłuższym niż 45 dni od dnia przedstawienia przez biegłego rewidenta opinii o rocznym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy.

2. Zebranie zwołuje operator.

3. Zebranie odbywa się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Zebranie może zostać zwołane na wniosek strony umowy o współpracy. Wniosek zawiera co najmniej proponowany porządek obrad, wraz z projektami uchwał i ich uzasadnieniem, jeżeli mają być podjęte. W takim przypadku operator zwołuje zebranie w terminie nie krótszym niż 10 i nie dłuższym niż 45 dni od dnia otrzymania wniosku.

5. Tryb prowadzenia zebrania określa umowa o współpracy.

6. Na zebraniu stronie umowy o współpracy przysługuje liczba głosów proporcjonalna do jej udziału w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, chyba że strony umowy postanowią inaczej.

7. Pierwsze zebranie odbywa się w terminie 14 dni od dnia, w którym koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża stała się ostateczna. Na zebraniu operator przedkłada co najmniej:

- 1) wniosek o zatwierdzenie planu rocznego i wieloletniego, określających zakres rzeczowy i finansowy realizacji zobowiązań wynikających z koncesji, w szczególności harmonogram prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, wraz z planowanym terminem ich realizacji;
- 2) numer bankowego rachunku wspólnego;
- 3) propozycje zmian umowy o współpracy mające na celu dostosowanie jej treści do treści koncesji, o ile jest to konieczne.

8. W przypadku gdy na pierwszym zebraniu strony umowy o współpracy nie podejmą uchwały w sprawie zatwierdzenia planu rocznego, do czasu jej podjęcia obowiązuje projekt planu rocznego przedstawiony przez operatora na tym zebraniu.

9. W przypadku gdy do końca pierwszego roku obrotowego nie zostanie podjęta przez strony umowy o współpracy uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego i wieloletniego, a także w sprawie zatwierdzenia czynności dokonanych na podstawie projektu planu rocznego, operator zawiadamia o tym organ koncesyjny. Pierwszy rok obrotowy rozpoczyna się z dniem, w którym koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża stała się ostateczna i trwa do końca następnego roku kalendarzowego, chyba że strony umowy postanowią inaczej.

10. W przypadku gdy w kolejnych latach obrotowych nie zostanie podjęta przez strony umowy o współpracy uchwała w sprawie zatwierdzenia planu rocznego lub wieloletniego, operator zawiadamia o tym organ koncesyjny.

Art. 49zo. 1. W celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz określenia wyniku finansowego działalności prowadzonej przez strony umowy o współpracy na podstawie umowy oraz koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, operator prowadzi dodatkowo dla tej działalności księgi rachunkowe i sporządza roczne sprawozdanie finansowe, które podlega badaniu przez biegłego rewidenta.

2. W przypadkach, o których mowa w art. 49zr oraz art. 49zt, wartość udziału strony umowy o współpracy w zysku i kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych, oznacza się na podstawie osobnego bilansu. Za dzień bilansowy przyjmuje się dzień wydania decyzji, o której mowa w art. 49zd ust. 1, albo decyzji, o której mowa w art. 49zg ust. 5, których skutkiem jest ustanie umowy wobec danej strony.

Art. 49zp. 1. Dla działalności objętej umową o współpracy oraz koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesją na wydobywanie węglowodorów ze złoża operator zakłada dla wszystkich stron umowy rachunek wspólny, o którym mowa w art. 51 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128, z późn. zm.¹³⁾).

2. Wszelkie płatności i rozliczenia związane z wykonywaniem umowy o współpracy oraz koncesji mogą być dokonywane wyłącznie przez rachunek wspólny.

Art. 49zq. 1. Za zobowiązania powstałe w związku z działalnością objętą umową o współpracy oraz koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesją na wydobywanie węglowodorów ze złoża, w tym uiszczenie wynagrodzenia z tytułu umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego i umowy na korzystanie z informacji geologicznej, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa oraz opłat, o których mowa w dziale VII, odpowiedzialność ponosi operator.

2. Za zobowiązania wobec osób trzecich powstałe w związku z działalnością objętą umową o współpracy oraz koncesją, niewynikające z zatwierdzonych planów rocznych lub wieloletnich, odpowiedzialność ponosi operator.

3. W przypadku spłaty przez operatora zobowiązań, o których mowa w ust. 2, przysługuje mu wobec pozostałych stron umowy o współpracy roszczenie o zwrot spłaconego zobowiązania, proporcjonalnie do udziału tych stron w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych.

Art. 49zr. 1. Za zgodą wszystkich stron umowy o współpracy operator może wypowiedzieć swój udział w umowie z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia, ze skutkiem na dzień, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1, stała się ostateczna, pod warunkiem przedstawienia kandydatury nowego operatora.

¹³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. 2015 r. poz. 559, 978, 1166, 1223, 1260, 1311, 1348, 1357, 1513, 1634, 1830, 1844, 1854, 1864 i 2281 oraz z 2016 r. poz. 615 i 904.

2. Nowy operator wstępuje w prawa i obowiązki operatora, który wypowiedział swój udział w umowie o współpracy, za zgodą wszystkich stron umowy, z dniem, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1, stała się ostateczna.

3. Nowy operator oraz operator, który wypowiedział swój udział w umowie o współpracy, ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec pozostałych stron umowy za zobowiązania wynikające z umowy powstałe przed dniem, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1, stała się ostateczna, przez okres kolejnych 12 miesięcy.

Art. 49zs. W przypadku cofnięcia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, a także koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, jej wygaśnięcia albo utraty mocy, dotychczasowy operator może podejmować jedynie działania w celu wykonania obowiązków dotyczących ochrony środowiska i likwidacji zakładu górniczego.

Art. 49zt. 1. Strona umowy o współpracy niebędąca operatorem może wypowiedzieć swój udział w umowie lub jego część na rzecz innej strony tej umowy w każdym czasie, bez konieczności uzyskania zgody pozostałych stron tej umowy.

2. Za zgodą wszystkich stron umowy o współpracy strona umowy niebędąca operatorem może wypowiedzieć swój udział w umowie lub jego część z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia, ze skutkiem na dzień, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1, stała się ostateczna, pod warunkiem przedstawienia kandydatury podmiotu wstępującego w jej prawa i obowiązki.

3. Za zgodą wszystkich stron umowy o współpracy w prawa i obowiązki strony wypowiadającej swój udział w umowie lub jego część, w zakresie uzgodnionym przez strony, może wstąpić nowy podmiot, pod warunkiem uzyskania decyzji, o której mowa w art. 49zd ust. 1.

4. Za zgodą wszystkich stron umowy o współpracy nowa strona niebędąca operatorem wstępuje w prawa i obowiązki dotychczasowej strony niebędącej operatorem i wypowiadającej swój udział w umowie, z dniem, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1, stała się ostateczna.

5. W przypadku, o którym mowa w art. 49zg ust. 5, umowa o współpracy z dotychczasową stroną ulega rozwiązaniu z zastrzeżeniem obowiązku dokonania rozliczeń między stronami. Pozostałe strony umowy o współpracy są obowiązane do przejścia praw i obowiązków dotychczasowej strony tej umowy.

6. Prawa i obowiązki dotychczasowej strony umowy o współpracy przechodzą na pozostałe strony tej umowy w:

- 1) częściach uzgodnionych przez strony;
- 2) przypadku niedokonania uzgodnienia, o którym mowa w pkt 1, w terminie wskazanym w art. 49zg ust. 6 – proporcjonalnie do udziałów w kosztach prac geologicznych, w tym robót geologicznych, lub robót górniczych.

7. Niebędąca operatorem strona przystępująca do umowy o współpracy oraz strona wypowiadająca udział w umowie lub strona, z którą rozwiązano umowę, na zasadach określonych w ust. 1–3 i 5, ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec pozostałych stron umowy za zobowiązania wynikające z umowy powstałe przed dniem, w którym decyzja, o której mowa w art. 49zd ust. 1 albo art. 49zg ust. 5, stała się ostateczna, przez okres kolejnych 12 miesięcy.

8. Przepisy ust. 5–7 stosuje się odpowiednio do wypowiedzenia udziału w umowie o współpracy w części.

Art. 49zu. Rozliczenie dokonane między stronami umowy o współpracy w przypadkach, o których mowa w art. 49zr oraz art. 49zt, wywołuje skutki wyłącznie między tymi stronami i nie zwalnia ich ze zobowiązań wobec osób trzecich.

Art. 49zv. Umowa o współpracy ulega rozwiązaniu w przypadku:

- 1) cofnięcia, wygaśnięcia lub utraty mocy koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża;
- 2) podjęcia przez jej strony uchwały o rozwiązaniu.

Art. 49zw. W sprawach nieuregulowanych w ustawie dotyczących umowy o współpracy stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

DZIAŁ IV

Kwalifikacje, rzeczoznawcy i odpowiedzialność zawodowa

Rozdział 1

Kwalifikacje w zakresie geologii

Art. 50. 1.¹⁴⁾ Osoby wykonujące czynności polegające na wykonywaniu, dozorowaniu i kierowaniu pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań geofizycznych innych niż badania sejsmiczne i geofizyki wiertniczej, są obowiązane posiadać kwalifikacje w zawodzie geolog określone ustawą.

2. Ustala się następujące kategorie kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie czynności polegających na wykonywaniu, dozorowaniu i kierowaniu pracami geologicznymi:¹⁵⁾

- 1) kategoria I – poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów;
- 2) kategoria II – poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin objętych własnością górniczą, z wyjątkiem złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, wód leczniczych, wód termalnych i solanek, a także poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej;
- 3) kategoria III – poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej;
- 4) kategoria IV – poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód podziemnych, w tym wód leczniczych, wód termalnych i solanek, określanie warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym: wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopalin, wtłaczaniem wód do górotworu, wykonywaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi, wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji lub podziemnym składowaniem odpadów, składowaniem odpadów na powierzchni, poszukiwaniem i rozpoznawaniem kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, podziemnym składowaniem dwutlenku węgla, ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, zakończeniem lub zmianą poziomu odwadniania likwidowanych zakładów górniczych oraz wykonywanie i dokumentowanie prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, a także projektowanie i wykonywanie otworów obserwacyjnych;
- 5) kategoria V – poszukiwanie i rozpoznawanie zasobów wód podziemnych, z wyjątkiem wód leczniczych, wód termalnych i solanek, określanie warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym: wykonywaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi, wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji lub podziemnym składowaniem odpadów, składowaniem odpadów na powierzchni, ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, oraz wykonywanie i dokumentowanie prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi, a także projektowanie i wykonywanie otworów obserwacyjnych;
- 6) kategoria VI – określanie warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby: zagospodarowania przestrzennego, posadawiania obiektów budowlanych, w tym posadawiania obiektów budowlanych zakładów górniczych i budownictwa wodnego, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji lub podziemnego składowania odpadów, składowania odpadów na powierzchni, poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 7) kategoria VII – określanie warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby: zagospodarowania przestrzennego, posadawiania obiektów budowlanych, z wyjątkiem posadawiania obiektów budowlanych zakładów górniczych oraz budownictwa wodnego;
- 8) kategoria VIII – wykonywanie prac kartografii geologicznej wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych prac, z wyjątkiem map sporządzanych w ramach pozostałych kategorii kwalifikacji;
- 9)¹⁶⁾ kategoria IX – kierowanie i wykonywanie w terenie badań sejsmicznych i geofizyki wiertniczej, także przy użyciu środków strzałowych, wraz z projektowaniem i dokumentowaniem tych badań;
- 10) (uchylony)¹⁷⁾

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

¹⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 2 lit. b tiret pierwsze ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 2 lit. b tiret drugie ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

11) (uchylony)¹⁷⁾

12) (uchylony)¹⁷⁾

13)¹⁸⁾ kategoria XIII – wykonywanie czynności dozoru geologicznego nad pracami geologicznymi, z wyjątkiem badań wymienionych w pkt 9, a także kierowanie w terenie robotami geologicznymi wykonywanymi poza granicami obszaru górniczego, wykonywanymi bez użycia środków strzałowych albo gdy projektowana głębokość wyrobiska nie przekracza 100 m.

3.¹⁹⁾ Kwalifikacje określone w ust. 2 pkt 1–8 upoważniają do wykonywania i kierowania pracami geologicznymi dotyczącymi regionalnych badań budowy geologicznej kraju oraz otworów wiertniczych do rozpoznawania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanych z dokumentowaniem złóż kopalin.

Art. 51.²⁰⁾ Stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w zakresie wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi w:

- 1) kategoriach I–IX następuje w drodze świadectwa wydanego przez ministra właściwego do spraw środowiska;
- 2) kategorii XIII następuje w drodze świadectwa wydanego przez marszałka województwa:
 - a) dolnośląskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: dolnośląskiego, lubuskiego, opolskiego i wielkopolskiego,
 - b) małopolskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: małopolskiego, podkarpackiego, śląskiego i świętokrzyskiego,
 - c) mazowieckiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: lubelskiego, łódzkiego, mazowieckiego i podlaskiego,
 - d) pomorskiego – dla osób zamieszkałych lub wykonujących czynności, o których mowa w art. 50 ust. 2 pkt 13, na terenie województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego.

Art. 52.²⁰⁾ 1. O stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii I–IX może ubiegać się osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz odbyła praktykę zawodową, odpowiednią do poziomu kształcenia i kierunku ukończonych studiów wyższych, zwaną dalej „praktyką”, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a.

2. O stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w kategorii XIII może ubiegać się osoba, która posiada co najmniej świadectwo dojrzałości oraz świadectwo ukończenia szkoły nadające prawo używania tytułu zawodowego lub dyplom uzyskania tytułu zawodowego albo dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a, lub dyplom ukończenia studiów wyższych pierwszego lub drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, których program umożliwia nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych, oraz odbyła praktykę, określone w tych przepisach.

3. Zakres ukończonych studiów wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, potwierdza się na podstawie:

- 1) nazw kierunków studiów lub
- 2) nazw specjalności, lub
- 3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu, z tym że studiami umożliwiającymi nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie nauk geologicznych są te studia, które obejmowały co najmniej dwie nauki geologiczne w zakresie wnioskowanej kategorii, pozwalające na uzyskanie przynajmniej 6 punktów ECTS lub obejmujących przynajmniej 60 godzin kształcenia.

4. Praktyką jest udział w:

- 1) wykonywaniu dozoru prac geologicznych lub wykonywaniu prac kartografii geologicznej, lub wykonywaniu w terenie badań geofizycznych, lub kierowaniu w terenie robotami geologicznymi;
- 2) sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych lub projektowaniu i dokumentowaniu prac kartografii geologicznej albo badań geofizycznych.

¹⁷⁾ Przez art. 17 pkt 2 lit. b tiret trzecie ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

¹⁸⁾ Dodany przez art. 17 pkt 2 lit. b tiret czwarte ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

¹⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 2 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

5. Praktykę można rozpocząć w przypadku osób ubiegających się o stwierdzenie posiadania kwalifikacji w zawodzie geolog w:

- 1) kategorii I–IX – po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 1, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 1;
- 2) kategorii XIII – po uzyskaniu świadectwa ukończenia szkoły nadającego prawo używania tytułu zawodowego lub dyplomu uzyskania tytułu zawodowego albo dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, w zawodach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. a lub po zaliczeniu czwartego semestru studiów wyższych pierwszego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich, o których mowa w ust. 2, lub po rozpoczęciu studiów wyższych drugiego stopnia, o których mowa w ust. 2.

6. Do okresu praktyki zalicza się praktykę objętą programem kształcenia na studiach wyższych, o których mowa w ust. 1 i 2, pod warunkiem że jest prowadzona na podstawie umowy dotyczącej praktyki, zawartej między uczelnią a przedsiębiorstwem geologicznym lub górniczym.

7. Praktykę odbywa się pod nadzorem osób uprawnionych do wykonywania takich samych czynności objętych kwalifikacjami, o których stwierdzenie posiadania ubiega się osoba odbywająca praktykę.

8. Praktyką jest także udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ administracji geologicznej w sprawdzaniu, ocenie, przyjmowaniu lub zatwierdzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych. W stosunku do tych osób przepisu ust. 7 nie stosuje się.

Rozdział 2

Kwalifikacje w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego

Art. 53.²¹⁾ 1. Osoby wykonujące czynności:

- 1) kierownika i zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu oraz kierownika i zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych,
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną,
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną,
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1,
 - e) odkrywkowych zakładach górniczych,
 - f) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
 - g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową,
 - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
 - i) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
 - j) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 2) w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych,
 - b) odkrywkowych zakładach górniczych,
 - c) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi,
 - d) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,
 - e) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 3) w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego,
- 4) mierniczego górniczego,
- 5) geologa górniczego,

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

- 6) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych,
- 7) kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,
- 8) specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego

– są obowiązane posiadać kwalifikacje określone ustawą.

2. Osoby wykonujące niewymienione w ust. 1 pkt 2 i 3 czynności w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu są obowiązane posiadać określone przez pracodawcę przygotowanie zawodowe i doświadczenie zawodowe do wykonywania tych czynności.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do osób wykonujących czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności:

1) mierniczej w:

- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną lub
- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- c) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1

– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3 lit. a;

2) mierniczej w:

- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub
- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową

– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 3 lit. a albo b;

3) geologicznej w:

- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną lub
- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- c) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1

– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4 lit. a;

4) geologicznej w:

- a) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub
- b) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową

– które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w art. 58 ust. 2 pkt 4 lit. a albo b.

4. Osobami wykonującymi czynności kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym są:

- 1) kierownik jednostki ratownictwa górniczego i jego zastępca, kierownik okręgowej stacji ratownictwa górniczego i jego zastępca, kierownik dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych;
- 2) kierownik jednostki ratownictwa górniczego i jego zastępca, kierownik oddziału terenowego jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownik zawodowych pogotowi specjalistycznych – w podmiotach wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze.

5. Osobami wykonującymi czynności specjalistyczne w ruchu zakładu górniczego są:

1) w podziemnych zakładach górniczych:

- a) górnik strzałowy,

- b) wydawca środków strzałowych,
 - c) sygnalista szybowy,
 - d) maszynista maszyn wyciągowych,
 - e) rewident urządzeń wyciągowych,
 - f) operator maszyn do robót strzałowych oraz pojazdów do przewozu osób lub środków strzałowych pod ziemią,
 - g) maszynista: lokomotyw pod ziemią, kolejek podwieszanych pod ziemią lub kolejek spągowych pod ziemią,
 - h) rewident urządzeń systemów łączności, alarmowania i bezpieczeństwa,
 - i) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV pod ziemią,
 - j) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV pod ziemią;
- 2) w odkrywkowych zakładach górniczych:
- a) strzałowy,
 - b) wydawca środków strzałowych;
- 3) w zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, w zakładach wykonujących roboty geologiczne w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla:
- a) strzałowy,
 - b) wydawca środków strzałowych,
 - c) operator agregatów cementacyjnych, zasobników oraz urządzeń do intensyfikacji wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego albo składowania dwutlenku węgla,
 - d) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu do 1 kV,
 - e) elektromonter maszyn i urządzeń elektrycznych o napięciu powyżej 1 kV.

Art. 54.²¹⁾ Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania następujących kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego:

- 1) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–6 – znajomości, w stopniu niezbędnym do wykonywania tych czynności, przepisów prawa geologicznego i górniczego oraz innych przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego albo zakładu oraz w przypadku:
- a) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 – zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu określonego rodzaju zakładów górniczych albo zakładów oraz występujących w nich zagrożeń,
 - b) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 4 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności mierniczego górniczego, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych albo zakładach,
 - c) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności geologa górniczego, czynności kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych, czynności kierownika ruchu w zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki, czynności kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych albo zakładach oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych albo zakładach,
 - d) czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 6 – zagadnień związanych z wykonywaniem czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych, czynności kierownika działu tępów w podziemnych zakładach górniczych oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych, a także czynności kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopaliny innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopaliny innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami;

- 2) w przypadku czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 7, znajomości:
 - a) przepisów określających zasady prowadzenia ruchu zakładu górniczego oraz prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych w zakładzie górniczym,
 - b) organizacji i zadań ratownictwa górniczego,
 - c) wyposażenia jednostek ratownictwa górniczego,
 - d) metod prowadzenia akcji ratowniczych i wykonywania prac profilaktycznych,
 - e) metod prowadzenia szkoleń i ćwiczeń ratowniczych,
 - f) zasad udzielania pomocy przedmedycznej,
 - g) działalności pogotowi specjalistycznych;
- 3) posiadania tytułu zawodowego lub kwalifikacji zawodowych w zawodach wymienionych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b, ukończenia określonych w tych przepisach studiów wyższych lub ukończenia określonych w tych przepisach studiów podyplomowych;
- 4) w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b:
 - a) posiadania odpowiednich kwalifikacji w zawodzie lub odpowiednich uprawnień zawodowych,
 - b) złożenia określonych w tych przepisach egzaminów uzupełniających.

Art. 55.²¹⁾ 1. Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7, wymaga posiadania kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego, którymi jest odbycie, również przed uzyskaniem kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o których mowa w art. 54 pkt 3 lub 4, praktyki:

- 1) w zakresie obejmującym czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2, lub w ruchu zakładu górniczego albo zakładu,
- 2) mierniczej,
- 3) geologicznej,
- 4) geofizycznej,
- 5) ratowniczej

– określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b, czasem jej trwania oraz rodzajem wykonywanych czynności.

2. Praktyką w zakresie obejmującym czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–3 albo ust. 2, lub w ruchu zakładu górniczego albo zakładu jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w dziale ruchu lub specjalności technicznej w:

- 1) zakładach górniczych prowadzących działalność tą samą metodą lub
- 2) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, lub
- 3) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub
- 4) podmiotach wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone im czynności w ruchu zakładu górniczego prowadzącego działalność tą samą metodą albo zakładu.

3. Praktyką mierniczą jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie miernictwa górniczego w:

- 1) zakładzie górniczym lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego.

4. Praktyką geologiczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geologii górniczej w:

- 1) zakładzie górniczym lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego.

5. Praktyką geofizyczną jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności w zakresie geofizyki górniczej w:

- 1) zakładzie górniczym albo zakładzie lub
- 2) podmiocie wykonującym w zakresie swojej działalności zawodowej powierzone mu czynności w ruchu zakładu górniczego albo zakładu.

6. Praktyką ratowniczą jest wykonywanie na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej czynności:

- 1) w służbach ratownictwa górniczego przedsiębiorcy w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego lub
- 2) na stanowisku ratownika górniczego w określonym w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego, lub
- 3) na stanowisku zawodowego ratownika górniczego w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności ratownictwa górniczego dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego, lub
- 4) na stanowisku kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności ratownictwa górniczego dla określonego w art. 53 ust. 4 rodzaju zakładu górniczego.

7. Praktyką w zakresie uregulowanym w niniejszym rozdziale jest również udział osób zatrudnionych w urzędzie obsługującym organ nadzoru górniczego lub inny organ nadzoru i kontroli warunków pracy w wykonywaniu nadzoru i kontroli nad czynnościami określonymi w art. 53.

Art. 56.²¹⁾ Wykonywanie czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, wymaga:

- 1) ukończenia szkoły:
 - a) ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dającej wykształcenie średnie albo
 - b) ponadpodstawowej i posiadania tytułu zawodowego, albo
 - c) ponadgimnazjalnej i posiadania kwalifikacji w zawodzie;
- 2) odbycia praktyki, określonej, w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c, stażem pracy lub okresem szkolenia praktycznego na stanowisku oraz rodzajem wykonywanych czynności;
- 3) posiadania aktualnego zaświadczenia o odbyciu kursu specjalistycznego lub aktualnych zaświadczeń o odbyciu kursów specjalistycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c;
- 4) posiadania dodatkowych kwalifikacji określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:
 - a) pkt 1 lit. i oraz j,
 - b) pkt 3 lit. d oraz e;
- 5) posiadania aktualnego orzeczenia psychologicznego wydawanego na podstawie wyniku badań psychologicznych prowadzonych w ramach służby medycyny pracy, obejmujących zagadnienia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:
 - a) pkt 1 lit. c–j,
 - b) pkt 3 lit. c–e;
- 6) posiadania aktualnych orzeczeń lekarskiego i psychologicznego stwierdzających brak zaburzeń, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego – w przypadku osób wykonujących czynności wymienione w art. 53 ust. 5:
 - a) pkt 1 lit. a oraz b,
 - b) pkt 2,
 - c) pkt 3 lit. a oraz b;
- 7) posiadania minimalnego wieku określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. c.

Art. 57.²¹⁾ 1. Zakres ukończonych studiów wyższych potwierdza się na podstawie:

- 1) nazw kierunków studiów lub
- 2) nazw specjalności, lub

3) wykazu przedmiotów lub efektów kształcenia, określonych w suplemencie do dyplomu.

2. Złożenie egzaminów uzupełniających potwierdza się zaświadczeniem wydanym przez uczelnię realizującą program studiów w zakresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 1 lit. b.

Art. 58.²¹⁾ 1. Wykonywanie czynności:

- 1) kierowników działów ruchu: górniczego, techniki strzałowej, tępaków, wentylacji, energomechanicznego oraz energomechanicznego do spraw obiektów podstawowych w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych wydobywających:
 - węgiel kamienny lub
 - rudy metali, lub
 - kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:
 - pkt 1 lub 5 lub
 - pkt 2 lub 5, lub
 - pkt 3 lub 5, lub
 - pkt 4 lub 5,
- 2) w wyższym dozorze ruchu oraz w dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, geofizycznej, górnicze wyciągi szybowe, mechanicznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – maszyn i urządzeń dołowych, elektrycznej – teletechnicznej i automatyki, mierniczej oraz geologicznej w podziemnych zakładach górniczych wydobywających:
 - a) węgiel kamienny lub
 - b) rudy metali, lub
 - c) kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali,
- 3) kierownika ruchu i kierowników działów ruchu: górniczego oraz energomechanicznego oraz w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:
 - a) węgiel brunatny lub
 - b) kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
 - c) kopaliny bez użycia środków strzałowych,
- 4) kierownika ruchu w:
 - a) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
 - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,

- 5) kierowników działów ruchu: górniczego oraz energomechanicznego w zakładach górniczych:
 - a) wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - b) prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - c) prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową,
- 6) kierowników działów ruchu: wiertniczego oraz energomechanicznego w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 7) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - a) węglowodory lub
 - b) kopaliny inne niż węglowodory,
- 8) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: wiertniczej, mierniczej oraz geologicznej w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - d) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 9) kierownika działu geofizyka i technika strzałowa oraz czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - a) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - b) służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - c) w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 10) kierownika działu ochrony środowiska w:
 - a) podziemnych zakładach górniczych lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1, lub
 - e) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
 - f) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub

- g) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
 - h) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
 - i) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 11) w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: budowlanej oraz ochrona środowiska w:
- a) podziemnych zakładach górniczych lub
 - b) odkrywkowych zakładach górniczych, lub
 - c) zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi:
 - węglowodory lub
 - kopaliny inne niż węglowodory, lub
 - d) zakładach wykonujących roboty geologiczne:
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, lub
 - służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu wód podziemnych lub wykonywane w celu wykorzystania ciepła Ziemi, lub
 - w ramach poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 12) w dozorze ruchu w specjalnościach: budowlanej oraz ochrona środowiska w podziemnych zakładach górniczych
- wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego.

2. Wykonywanie czynności:

- 1) kierownika ruchu w:
- a) podziemnych zakładach górniczych wydobywających:
 - węgiel kamienny lub
 - rudy metali, lub
 - kopaliny inne niż węgiel kamienny i rudy metali, lub
 - b) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
 - c) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
 - d) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1:
 - pkt 1 lub 5 lub
 - pkt 2 lub 5, lub
 - pkt 3 lub 5, lub
 - pkt 4 lub 5,
- 2) kierownika ruchu oraz kierowników działów ruchu: górniczego, energomechanicznego oraz ochrony środowiska, a także czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalnościach: górniczej, mierniczej, geologicznej, budowlanej oraz ochrona środowiska – w zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla,

- 3) mierniczego górniczego w:
 - a) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, albo
 - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 4) geologa górniczego w:
 - a) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, albo
 - b) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
- 5) geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych,
- 6) kierownika jednostki ratownictwa górniczego albo kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych,
- 7) kierownika jednostki ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze

– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania tych czynności, w drodze świadectwa wydanego przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1

– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a.

4. Wykonywanie czynności kierownika działu mierniczego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub
- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
- 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla, lub
- 6) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86

– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a albo b.

5. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) podziemnych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną, lub
- 4) zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1

– wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a.

6. Wykonywanie czynności kierownika działu geologicznego w:

- 1) odkrywkowych zakładach górniczych lub
- 2) zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi, lub
- 3) zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową, lub

- 4) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową, lub
 - 5) zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie dwutlenku węgla, lub
 - 6) zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86
- wymaga stwierdzenia posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a albo b.

7. Powierzenie wykonywania czynności:

- 1) w kierownictwie i dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu, niewymienionych w ust. 1 lub 2, następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań określonych:
 - a) w art. 54 pkt 1, 3 i 4, art. 55 ust. 1 pkt 1–4, ust. 2–5 i 7 albo
 - b) na podstawie art. 53 ust. 2;
- 2) w wyższym dozorze ruchu w specjalności:
 - a) mierniczej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną lub zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a,
 - b) mierniczej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a albo b,
 - c) geologicznej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą podziemną, zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą podziemną lub zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a,
 - d) geologicznej w zakładach górniczych prowadzących podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji metodą otworową lub zakładach górniczych prowadzących podziemne składowanie odpadów metodą otworową – osobom, które uzyskały stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 4 lit. a albo b

– następuje na podstawie świadectwa stwierdzającego posiadanie tych kwalifikacji;

- 3) specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego następuje po sprawdzeniu przez pracodawcę spełnienia wymagań, o których mowa w art. 56.

8. W przypadkach określonych w ust. 7 pkt 1 i 3 pracodawca wystawia zaświadczenie o spełnieniu wymagań określonych w tych przepisach i przechowuje je w aktach osobowych pracownika.

Art. 59.²¹⁾ 1. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:

- 1) kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu,
- 2) kierowników działów ruchu zakładu górniczego albo zakładu,
- 3) kierownika jednostki ratownictwa górniczego oraz kierownika okręgowej stacji ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla podziemnych zakładów górniczych,
- 4) kierownika jednostki ratownictwa górniczego – w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym, wykonujących czynności dla zakładów górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze

– stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności zastępców tych osób.

2. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności mierniczego górniczego w:

- 1) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:
 - a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,

- b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86;
- 2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:
- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu mierniczego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności mierniczej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.

3. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności geologa górniczego w:

- 1) zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:
- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych, zakładach prowadzących działalność określoną w art. 2 ust. 1 oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86;
- 2) zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86, stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności:
- a) kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu w:
 - odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny bez użycia środków strzałowych,
 - zakładach górniczych wydobywających wody lecznicze, wody termalne i solanki,
 - b) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geologicznego w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86,
 - c) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geologicznej w zakładach górniczych innych niż podziemne zakłady górnicze oraz zakładach wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.

4. Stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych stanowi równocześnie stwierdzenie posiadania kwalifikacji do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizycznej w podziemnych zakładach górniczych.

Art. 60.²¹⁾ 1. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego albo zakładu określonych w art. 58 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 oraz kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, i kwalifikacje w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55, wymagane od kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 6, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu zakładu górniczego albo zakładu może wykonywać czynności kierownika tego działu.

2. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika określonego w art. 58 ust. 1 pkt 1, 3, 5, 6, 9 i 10 oraz ust. 2 pkt 2 działu ruchu, w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2, 3, 7–9 i 11 oraz ust. 2 pkt 2 specjalności w wyższym dozorze ruchu zakładu górniczego albo zakładu albo w określonej w art. 58 ust. 1 pkt 2 i 12 specjalności w dozorze ruchu podziemnego zakładu górniczego może wykonywać czynności na stanowisku obejmującym więcej niż jeden z tych rodzajów czynności.

3. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika ruchu zakładu górniczego, czynności kierownika działu ruchu lub czynności w wyższym dozorze ruchu w zakładach górniczych wydobywających węglowodory otworami wiertniczymi lub w zakładach górniczych wydobywających otworami wiertniczymi kopaliny inne niż węglowodory może wykonywać te czynności w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny lecznicze.

4. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności kierownika działu ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:

- 1) węgiel brunatny lub
- 2) kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
- 3) kopaliny bez użycia środków strzałowych

– może wykonywać czynności kierownika oraz zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

5. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności w wyższym dozorze ruchu w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających:

- 1) węgiel brunatny lub
- 2) kopaliny z użyciem środków strzałowych, lub
- 3) kopaliny bez użycia środków strzałowych

– może wykonywać czynności kierownika i zastępcy kierownika ruchu zakładu górniczego oraz kierownika i zastępcy kierownika działu ruchu zakładu górniczego w odkrywkowych zakładach górniczych wydobywających kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez starostę.

6. Osoba posiadająca stwierdzone kwalifikacje do wykonywania czynności geofizyka górniczego w podziemnych zakładach górniczych może wykonywać czynności:

- 1) kierownika oraz zastępcy kierownika działu tapan w podziemnych zakładach górniczych, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
- 2) kierownika oraz zastępcy kierownika działu geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności;
- 3) w wyższym dozorze ruchu w specjalności geofizyka i technika strzałowa w zakładach wykonujących roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż węglowodorów, lub służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż węglowodory oraz wody podziemne będące kopalinami, jeżeli odbyła praktykę wymaganą dla tych czynności.

Rozdział 3

Postępowanie w sprawie stwierdzenia kwalifikacji

Art. 61. 1.²²⁾ Stwierdzenie posiadania kwalifikacji, o których mowa w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, następuje na wniosek osoby ubiegającej się o stwierdzenie posiadania kwalifikacji, zwanej dalej „kandydatem”, po przeprowadzeniu egzaminu.

2. Wniosek o stwierdzenie kwalifikacji określa:

- 1) imię i nazwisko kandydata;
- 2) numer PESEL – jeżeli kandydat posiada;
- 3) numer i serię dowodu osobistego lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość kandydata;
- 4) adres zamieszkania kandydata;
- 5) kwalifikacje, o których stwierdzenie ubiega się kandydat;
- 6) wykształcenie kandydata;

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 5 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

6a)²³⁾ w przypadkach określonych w przepisach rozdziału 1 albo 2:

- a) studia podyplomowe ukończone przez kandydata,
- b) posiadane przez kandydata: tytuł zawodowy lub kwalifikacje zawodowe w zawodzie, lub kwalifikacje w zawodzie, lub uprawnienia zawodowe,
- c) złożone przez kandydata egzaminy uzupełniające;

7) opis doświadczenia zawodowego, ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji, o których stwierdzenie ubiega się kandydat.

2a.²⁴⁾ W przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego określenie kwalifikacji, o których stwierdzenie posiadania ubiega się kandydat, następuje z uwzględnieniem art. 58 ust. 1 lub 2.

3. Do wniosku o stwierdzenie kwalifikacji dołącza się:

1) odpis albo uwierzytelnioną kopię dokumentu potwierdzającego wykształcenie niezbędne do stwierdzenia kwalifikacji;

1a)²⁵⁾ odpis albo uwierzytelnioną kopię dokumentów potwierdzających dane określone w ust. 2 pkt 6a;

2) dowody odbycia praktyki, w szczególności świadectwo pracy, zaświadczenie o zatrudnieniu, opinię o przebiegu pracy zawodowej, a w przypadku kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi – także wykaz opracowań sporządzonych z udziałem kandydata, potwierdzony przez podmiot, na rzecz którego sporządzono te opracowania, lub archiwum geologiczne, w którym przechowywane są te opracowania.

4. Jeżeli kandydat posiada inne kwalifikacje wymagane przepisami wydanymi na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 2, we wniosku o stwierdzenie kwalifikacji określa się ich rodzaj oraz datę uzyskania.

Art. 62.²⁶⁾ Organ właściwy do stwierdzenia posiadania kwalifikacji:

- 1) dopuszcza kandydata do egzaminu po ustaleniu, że kandydat spełnia wymagania dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi albo posiada wymagane kwalifikacje w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacje w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55;
- 2) odmawia, w drodze decyzji, dopuszczenia do egzaminu, w przypadku ustalenia, że kandydat nie spełnia wymagań dla określonej we wniosku kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi albo nie posiada wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz kwalifikacji w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55.

Art. 63. 1. Organy właściwe do stwierdzenia kwalifikacji powołują komisje egzaminacyjne.

2. W przypadku kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi terminy składania wniosków o stwierdzenie kwalifikacji oraz terminy i miejsca przeprowadzenia egzaminów ustalają organy właściwe do stwierdzenia kwalifikacji. Informacje w tych sprawach zamieszcza się na stronie Biuletynu Informacji Publicznej organu właściwego do stwierdzenia kwalifikacji, co najmniej na 30 dni przed wyznaczonym dniem egzaminu.

3. W przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu komisja egzaminacyjna zawiadamia pisemnie kandydata, co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym dniem egzaminu.

4. Kandydat przed przystąpieniem do egzaminu przekazuje komisji egzaminacyjnej dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

Art. 64.²⁷⁾ Podczas egzaminu sprawdzeniu podlega w przypadku:

- 1) kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi – znajomość przez kandydata przepisów prawa geologicznego i górniczego w kategorii I–IX oraz XIII, prawa wodnego w kategorii IV i V, prawa budowlanego w kategorii VI i VII oraz prawa ochrony środowiska w kategorii I–IX, a także posiadanie przez kandydata umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy zawodowej – w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności objętych kwalifikacjami;

²³⁾ Dodany przez art. 17 pkt 5 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

²⁴⁾ Dodany przez art. 17 pkt 5 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

²⁵⁾ Dodany przez art. 17 pkt 5 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

²⁷⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

- 2) kwalifikacji w zakresie górnictwa – posiadanie przez kandydata wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 1;
- 3) kwalifikacji w zakresie ratownictwa górniczego – posiadanie przez kandydata wymaganych kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 2.

Art. 65. 1. Egzamin przeprowadza zespół egzaminacyjny złożony z osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej.

2. Egzamin przeprowadza się oddzielnie dla każdego rodzaju kwalifikacji.

3. Egzamin składa się z etapu pisemnego i ustnego.

4. Egzamin w ramach postępowania o stwierdzenie kwalifikacji przez dyrektora okręgowego urzędu górniczego jest przeprowadzany w formie ustnej.

5. Do etapu ustnego dopuszcza się osoby, które w etapie pisemnym odpowiedziały poprawnie na co najmniej 75% pytań.

6. Wynik egzaminu określa się jako „pozytywny” albo „negatywny”.

7. O wyniku egzaminu zespół egzaminacyjny rozstrzyga większością głosów. W przypadku równej liczby głosów o wyniku egzaminu decyduje przewodniczący zespołu egzaminacyjnego.

8.²⁸⁾ Kandydat, który uzyskał negatywny wynik egzaminu, może przystąpić do ponownego egzaminu w przypadku:

- 1) kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym przeprowadzono egzamin;
- 2) kwalifikacji w zakresie geologii – w najbliższym możliwym terminie ustalonym przez organ administracji geologicznej.

9. Wniosek o przeprowadzenie ponownego egzaminu składa się nie później niż przed upływem roku od dnia pierwszego egzaminu. Wniosek ten zawiera:

- 1) imię i nazwisko kandydata;
- 2) adres zamieszkania kandydata;
- 3) oznaczenie postępowania w sprawie stwierdzenia kwalifikacji, w którym kandydat został dopuszczony do egzaminu.

10. Kandydat przed przystąpieniem do ponownego egzaminu przekazuje komisji egzaminacyjnej dowód uiszczenia opłaty egzaminacyjnej.

11. W przypadku kwalifikacji:

- 1) do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi ten, kto nie przystąpił do egzaminu, zachowuje prawo do przystąpienia do niego w najbliższym terminie;
- 2) w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, komisja egzaminacyjna zawiadamia pisemnie kandydata, który nie przystąpił do egzaminu, co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym drugim terminem egzaminu, o terminie i miejscu przeprowadzenia egzaminu.

Art. 66. 1. Opłata egzaminacyjna wynosi 250 zł, a opłata za wydanie świadectwa stwierdzającego kwalifikację – 30 zł.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, wnosi się na rachunek bankowy lub gotówką do kasy urzędu organu, przy którym działa komisja egzaminacyjna.

3. Opłaty, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na rachunek dochodów budżetu państwa, zgodnie z przepisami w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 1, podlegają corocznej zmianie stosownie do średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowanego w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

5. Na podstawie wskaźnika, o którym mowa w ust. 4, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” stawki opłat, o których mowa w ust. 1, obowiązujące w następnym roku kalendarzowym, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy.

²⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

Art. 67. Osoby wchodzące w skład komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie za udział w przeprowadzeniu egzaminu.

Art. 68. Koszty związane z przeprowadzeniem egzaminów, w tym koszty wynagrodzenia, o którym mowa w art. 67, pokrywa się ze środków zaplanowanych w budżecie państwa, w częściach właściwych dysponentów.

Art. 69.²⁹⁾ 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania:
 - a) dotyczące wykształcenia, kwalifikacji zawodowych w poszczególnych zawodach oraz odpowiadającego im zakresu i wymiaru praktyki, o której mowa w art. 52 ust. 4, dla poszczególnych kategorii kwalifikacji do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi,
 - b) dotyczące kwalifikacji w zakresie przygotowania zawodowego, o którym mowa w art. 54 pkt 3 i 4, oraz w zakresie doświadczenia zawodowego, o którym mowa w art. 55, które są obowiązane posiadać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 1–7,
 - c) w zakresie określonym w art. 56 pkt 2–4 i 7, które są obowiązane spełniać osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 53 ust. 5, w tym okresy ważności zaświadczeń o odbyciu kursów specjalistycznych, oraz zagadnienia objęte badaniami psychologicznymi, o których mowa w art. 56 pkt 5;
- 2) wymagania dotyczące ustalania składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych;
- 3) wysokość wynagrodzenia przysługującego osobom wchodzącym w skład komisji egzaminacyjnych;
- 4) wzór świadectwa stwierdzającego posiadanie kwalifikacji.

2. Określając wymagania, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska uwzględnia klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego oraz kieruje się odpowiednio potrzebą zapewnienia prawidłowego wykonywania czynności zawodowych, a dodatkowo w przypadku kwalifikacji w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego – potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w zakładach górniczych albo zakładach, a także adekwatności przygotowania zawodowego i doświadczenia zawodowego do usytuowania w schemacie organizacyjnym zakładu górniczego, zakładu albo podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym oraz adekwatności zakresu zagadnień objętych badaniami psychologicznymi oraz pozostałych wymagań do wykonywanych czynności specjalistycznych, oraz rodzaju zagrożeń związanych z wykonywaniem czynności w zakresie górnictwa i ratownictwa górniczego, a także zapewnienia adekwatności składów komisji egzaminacyjnych i zespołów egzaminacyjnych do zakresu wymagań podlegających sprawdzeniu podczas egzaminu, ustalenia wynagrodzenia odpowiadającego nakładowi pracy osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnych, komunikatywności treści oraz wzorów świadectw stwierdzających posiadanie kwalifikacji.

Art. 70. 1.³⁰⁾ Wykaz osób, którym stwierdzono posiadanie kwalifikacji określonych w art. 50 oraz art. 58 ust. 1 i 2, zamieszcza się i aktualizuje na stronach Biuletynu Informacji Publicznej urzędów obsługujących organy właściwe do stwierdzenia ich posiadania.

2. W wykazie, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się imię i nazwisko osoby oraz rodzaj stwierdzonych kwalifikacji.

Rozdział 4

Rzecznicy

Art. 71. 1. O nadanie uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego może ubiegać się osoba fizyczna, która:

- 1) korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) posiada:
 - a) dyplom ukończenia studiów wyższych w zakresie nauk technicznych,
 - b) w zakresie czynności, w których mają być wykonywane zadania rzeczoznawcy – stwierdzenie kwalifikacji co najmniej osoby wyższego dozoru ruchu i po uzyskaniu tego stwierdzenia nie mniej niż 5 lat praktyki w kierownictwie ruchu lub w wyższym dozorcze ruchu odpowiedniego rodzaju zakładu górniczego albo co najmniej stopień naukowy doktora w dyscyplinie naukowej i nie mniej niż 5 lat praktyki naukowej.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

2. O nadanie uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego może ubiegać się osoba prawna, która:

- 1) posiada zaplecze techniczne i organizację zapewniające jej bezstronność i rzetelność oraz dostęp do laboratorium badawczego wyposażonego w urządzenia niezbędne do wykonywania badań i sporządzania opinii w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego;
- 2) zatrudnia co najmniej jedną osobę fizyczną, spełniającą wymagania określone w ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego.

Art. 72. Uprawnienia rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego nadaje się w następujących grupach:

- 1) grupa I – maszyny wyciągowe:
 - a) część mechaniczna,
 - b) część elektryczna,
- 2) grupa II – naczynia wyciągowe,
- 3) grupa III – zawieszenia naczyń wyciągowych i lin wyciągowych,
- 4) grupa IV – liny wyciągowe,
- 5) grupa V – wieże szybowe,
- 6) grupa VI – koła linowe,
- 7) grupa VII – zbrojenie szybowe, w tym sztywne prowadzenie naczyń wyciągowych,
- 8) grupa VIII – urządzenia do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem,
- 9) grupa IX – urządzenia i sprzęt elektryczny:
 - a) kable i przewody,
 - b) elektronarzędzia,
 - c) sieci elektroenergetyczne,
- 10) grupa X – urządzenia techniczne:
 - a) urządzenia ciśnieniowe,
 - b) urządzenia dźwignicowe,
 - c) urządzenia transportowe specjalne,
- 11) grupa XI – obudowy zmechanizowane,
- 12) grupa XII – roboty strzałowe,
- 13) grupa XIII – obudowy kotwowe,
- 14) grupa XIV – obudowy szybów,
- 15) grupa XV – zagrożenie metanowe i pyłowe,
- 16) grupa XVI – zagrożenie pożarowe,
- 17) grupa XVII – zagrożenie wodne,
- 18) grupa XVIII – zagrożenie wyrzutem gazów i skał,
- 19) grupa XIX – zagrożenie tąpnięciami,
- 20) grupa XX – zagrożenie klimatyczne,
- 21) grupa XXI – badanie rozwiązań technicznych poprzedzających wprowadzanie nowych systemów eksploatacji rud miedzi, cynku i ołowiu lub odmian tych systemów

– wskazując zakresy czynności, w których mają być wykonywane zadania rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 118 ust. 4 oraz art. 120 ust. 1 i 2.

Art. 73. 1. Wniosek osoby ubiegającej się o nadanie uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego zawiera:

- 1) imię i nazwisko osoby fizycznej albo nazwę osoby prawnej;
- 2) adres zamieszkania osoby fizycznej albo siedzibę osoby prawnej;
- 3) wskazanie zakresu uprawnień w sposób określony w art. 72;
- 4) w przypadku osoby fizycznej:
 - a) oświadczenie o korzystaniu z pełni praw publicznych,
 - b) szczegółowy opis doświadczenia zawodowego albo naukowego;
- 5) w przypadku osoby prawnej:
 - a) szczegółowy opis zaplecza technicznego i organizacji, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 1,
 - b) wskazanie laboratorium badawczego wyposażonego w urządzenia niezbędne do wykonywania badań i sporządzania opinii w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego, do którego posiada dostęp,
 - c) imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego, a także szczegółowy opis jej doświadczenia zawodowego lub naukowego.

2. Do wniosku o nadanie uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego dołącza się:

- 1) odpis albo uwierzytelnioną kopię dyplomu ukończenia studiów wyższych w zakresie nauk technicznych lub dyplomu doktora w dyscyplinie naukowej w zakresie czynności, w których mają być wykonywane zadania rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego;
- 2) świadectwo pracy lub zaświadczenie o zatrudnieniu, potwierdzające doświadczenie zawodowe albo naukowe niezbędne do uzyskania uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego;
- 3) w przypadku osoby prawnej:
 - a) wskazanie jej formy prawnej oraz dowodu jej istnienia, w szczególności wypisu ze stosownego rejestru, oraz wskazanie osób uprawnionych do działania w jej imieniu, przez podanie ich imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego,
 - b) schemat organizacyjny tej osoby,
 - c) oświadczenie zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego, o korzystaniu przez nią z pełni praw publicznych.

Art. 74. Uprawnienia rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego nadaje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, w drodze decyzji. Decyzja wskazuje zakres uprawnień w sposób określony w art. 72 oraz okres jej obowiązywania, nie dłuższy niż 5 lat, a w przypadku osób prawnych – także imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego. Wskazanie okresu obowiązywania decyzji następuje na podstawie oceny możliwości prawidłowego wykonywania zadań przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego.

Art. 75. Rzeczoznawca do spraw ruchu zakładu górniczego niezwłocznie powiadamia Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego o zmianach danych, stanowiących treść wniosku o nadanie uprawnień.

Art. 76. 1. Wykaz osób, którym nadano uprawnienia rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego, zamieszcza i aktualizuje w Biuletynie Informacji Publicznej Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

2. Wykaz, o którym mowa w ust. 1, obejmuje imię i nazwisko osoby fizycznej albo nazwę osoby prawnej, zakres nadanych uprawnień w sposób określony w art. 72 oraz okres obowiązywania decyzji, a w przypadku osób prawnych – także imię i nazwisko zatrudnionej osoby fizycznej, spełniającej wymagania określone w art. 71 ust. 1, która będzie wykonywała badania i sporządzała opinie w sprawach dotyczących ruchu zakładu górniczego.

Rozdział 5

Odpowiedzialność zawodowa

Art. 77. 1. W stosunku do osoby, która czynności określone w rozdziałach 1 i 2 wykonuje z rażącym niedbalstwem, z naruszeniem ustawy lub rażącym naruszeniem wydanych na jej podstawie przepisów, można orzec, w drodze decyzji, zakaz ich wykonywania, na okres do 2 lat.

2. Postępowanie w sprawie, o której mowa w ust. 1, nie może zostać wszczęte po upływie roku od dnia zaistnienia zdarzenia uzasadniającego wszczęcie postępowania.

3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1, nie może zostać orzeczony po upływie 5 lat od dnia zdarzenia, o którym mowa w ust. 2.

4. W przypadku wykonywania przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego czynności w zakresie, w którym nadano uprawnienia, z rażącym niedbalstwem, z rażącym naruszeniem ustawy lub wydanych na jej podstawie przepisów, lub utraty wymagań, o których mowa w art. 71, niezbędnych do uzyskania uprawnień niezwłocznie, w drodze decyzji, cofa się uprawnienia.

Art. 78. 1. Organami właściwymi w sprawach, o których mowa w art. 77, są:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska wobec osób posiadających kwalifikacje w zakresie wykonywania i dozoru prac geologicznych oraz kierowania tymi pracami;
- 2) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, w pozostałym zakresie.

2. Informacje o osobach, wobec których orzeczono zakaz wykonywania czynności, są zamieszczane w Biuletynie Informacji Publicznej przez organ, który orzekł zakaz. W informacjach tych wskazuje się imię i nazwisko osoby, zakres czynności oraz okres, na który orzeczono zakaz.

3. Po upływie okresu, na który orzeczono zakaz wykonywania czynności, właściwy organ z urzędu usuwa informacje, o których mowa w ust. 2.

4. W przypadku cofnięcia uprawnień rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego niezwłocznie usuwa się wpis z wykazu, o którym mowa w art. 76 ust. 1.

DZIAŁ V

Prace geologiczne

Rozdział 1

Projektowanie i wykonywanie prac geologicznych

Art. 79. 1. Prace geologiczne z zastosowaniem robót geologicznych mogą być wykonywane tylko na podstawie projektu robót geologicznych.

2. Projekt robót geologicznych określa w szczególności:

- 1) cel zamierzonych robót oraz sposób jego osiągnięcia;
- 2) rodzaj dokumentacji geologicznej mającej powstać w wyniku robót geologicznych;
- 3) harmonogram robót geologicznych;
- 4) przestrzeń, w obrębie której mają być wykonywane roboty geologiczne;
- 5) przedsięwzięcia konieczne ze względu na ochronę środowiska, w tym wód podziemnych, sposób likwidacji wyrobisk, otworów wiertniczych, rekultywacji gruntów, a także czynności mające na celu zapobieżenie szkodom powstałym wskutek wykonywania zamierzonych robót.

3. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące projektów robót geologicznych, w tym robót, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji, kierując się potrzebami ochrony środowiska, zapewnienia należytego rozpoznania geologicznego oraz wymagań w zakresie bezpieczeństwa.

Art. 80. 1. Projekt robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji, zatwierdza organ administracji geologicznej, w drodze decyzji.

2. We wniosku o zatwierdzenie projektu robót geologicznych zamieszcza się informację o prawach, jakie przysługują wnioskodawcy do nieruchomości, w granicach której roboty te mają być wykonywane.

3. Stronami postępowania o zatwierdzenie projektu robót geologicznych są właściciele (użytkownicy wieczysti) nieruchomości gruntowych, w granicach których mają być wykonywane roboty geologiczne. Przepisy art. 41 stosuje się odpowiednio.

4. Projekt przedkłada się do zatwierdzenia w 2 egzemplarzach.

5. Zatwierdzenie projektu robót geologicznych wymaga opinii wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

6. Projekt zatwierdza się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 5 lat, w zależności od zakresu i harmonogramu zamierzonych robót geologicznych.

7. Organ administracji geologicznej odmawia zatwierdzenia projektu robót geologicznych, jeżeli:

- 1) projektowane roboty geologiczne naruszałoby wymagania ochrony środowiska;
- 2) projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa.

8. Organ administracji geologicznej, który zatwierdził projekt robót geologicznych, niezwłocznie doręcza kopię decyzji właściwym miejscowo organom administracji geologicznej oraz nadzoru górniczego.

Art. 80a. 1. Zmiany projektu robót geologicznych dokonuje się przez sporządzenie dodatku.

2. Dodatek do projektu robót geologicznych zatwierdza, w drodze decyzji, organ koncesyjny, a w przypadku dodatku do projektu robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga uzyskania koncesji – właściwy organ administracji geologicznej.

3. Do postępowania w sprawie zatwierdzenia dodatku do projektu robót geologicznych przepisy art. 80 ust. 2–5 oraz 7 i 8 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku istotnych zmian projektu robót geologicznych, których wykonywanie wymaga uzyskania koncesji, mających bezpośredni wpływ na warunki określone w koncesji, organ koncesyjny z urzędu zmienia koncesję w zakresie określonym w decyzji zatwierdzającej dodatek do projektu robót geologicznych. Do postępowania w sprawie zmiany koncesji przepisów art. 8 i art. 23 ust. 2 nie stosuje się.

Art. 81. 1. Ten, kto uzyskał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów, koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla lub koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża albo uzyskał decyzję o zatwierdzeniu projektu robót geologicznych, zgłasza zamiar rozpoczęcia robót geologicznych właściwemu:

- 1) organowi administracji geologicznej;
- 2) wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta), a na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej – terenowemu organowi administracji morskiej;
- 3) organowi nadzoru górniczego – jeżeli do robót geologicznych stosuje się wymagania dotyczące ruchu zakładu górniczego.

2. Zgłoszenia dokonuje się na piśmie, najpóźniej na 2 tygodnie przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót geologicznych, określając zamierzone terminy rozpoczęcia i zakończenia robót geologicznych, ich rodzaj i podstawowe dane dotyczące robót geologicznych oraz imiona i nazwiska osób sprawujących dozór i kierownictwo, a także numery świadectw stwierdzających kwalifikacje do wykonywania tych czynności.

3. O zamierzonym poborze próbek w wyniku robót geologicznych podmiot, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia na piśmie właściwy organ administracji geologicznej i państwową służbę geologiczną, w terminie 7 dni przed zamierzonym poborem tych próbek.

Art. 82. 1. Ten, kto wykonuje roboty geologiczne na podstawie:

- 1) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów,
- 2) koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 3) koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża,
- 4) decyzji o zatwierdzeniu projektu robót geologicznych,
- 5) zgłoszenia projektu robót geologicznych

– ma obowiązek bieżącego dokumentowania przebiegu prac geologicznych, w tym robót geologicznych, oraz ich wyników.

2. Podmiot, o którym mowa w ust. 1, który wykonuje roboty geologiczne w celu poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2, poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla lub wykonania otworów wiertniczych służących rozpoznaniu budowy głębokiego podłoża albo wykonania regionalnych badań budowy geologicznej kraju, a także określania warunków hydrogeologicznych oraz geologiczno-inżynierskich dla potrzeb podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów lub podziemnego składowania dwutlenku węgla, ma obowiązek bieżącego przekazywania państwowej służbie geologicznej:

- 1) danych geologicznych uzyskanych w wyniku prac geologicznych, w tym robót geologicznych;
- 2) próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych w zakresie określonym w koncesji i wyników badań tych próbek.

3. Ten, kto wykonuje roboty geologiczne w celu poszukiwania i rozpoznawania złoża węglowodorów, ma dodatkowo obowiązek bieżącego przekazywania danych geologicznych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, organowi koncesyjnemu.

4. Zakres przekazywania próbek uzyskanych w wyniku robót geologicznych określa odpowiednio koncesja albo decyzja o zatwierdzeniu projektu robót geologicznych.

5. Przekazywanie:

- 1) danych geologicznych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, odbywa się nie później niż 14 dni od dnia ich uzyskania;
- 2) próbek, o których mowa w ust. 2 pkt 2, odbywa się nie później niż 60 dni od dnia ich uzyskania;
- 3) wyników badań próbek, o których mowa w ust. 2 pkt 2, odbywa się nie później niż 14 dni od dnia ich uzyskania.

6. Przekazywanie, o którym mowa w ust. 5 pkt 1 i 3, następuje w postaci papierowej i elektronicznej.

7. Przekazywanie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, następuje poprzez fizyczne dostarczenie próbki.

8. Od dnia przekazania przez podmiot, o którym mowa w ust. 2, danych geologicznych, próbek i wyników ich badań do dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną lub do dnia przekazania dokumentacji sporządzonej w przypadkach, o których mowa w art. 92 pkt 3 i 5, państwowa służba geologiczna oraz organ koncesyjny nie udostępniają ich innym podmiotom.

Art. 82a. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres, formę i tryb przekazywania próbek, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 2;
- 2) zakres, formaty oraz tryb przekazywania danych geologicznych, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 1, oraz wyników badań próbek, o których mowa w art. 82 ust. 2 pkt 2;
- 3) zakres, formaty oraz tryb przekazywania informacji dotyczących parametrów wydobywania węglowodorów ze złoża, o których mowa w art. 49zc.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska:

- 1) będzie kierował się potrzebą zapewnienia kompletności i użyteczności informacji o bieżącym rozpoznaniu geologicznym kraju dla udzielania koncesji oraz wykonywania zadań państwa w zakresie geologii przez państwową służbę geologiczną;
- 2) uwzględni różnice w zakresie przekazywania danych, próbek i informacji dotyczących parametrów wydobywania węglowodorów ze złoża, wynikające ze zróżnicowania zakresu i celu realizowanych prac geologicznych, a w przypadku przekazywania w związku z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin – uwzględni także różnice wynikające ze specyfiki danej kopaliny.

Art. 83. 1. Jeżeli wymagają tego potrzeby bezpieczeństwa powszechnego, ochrony środowiska lub rozpoznanie budowy geologicznej kraju, w tym racjonalnej gospodarki złożami kopalin, właściwy organ administracji geologicznej, w drodze decyzji, może nakazać temu, kto uzyskał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla albo decyzję o zatwierdzeniu projektu robót geologicznych, wykonanie, za wynagrodzeniem, dodatkowych czynności, w szczególności robót, badań, pomiarów lub pobrania dodatkowych próbek.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zastępuje koncesję albo projekt robót geologicznych.

3. W przypadku sporu wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, ustala sąd powszechny.

Art. 84. Ten, kto wykonuje roboty geologiczne, jest obowiązany do zagospodarowania kopaliny wydobytej lub wydobywającej się samoistnie w czasie ich wykonywania. Przepisy o opłacie eksploatacyjnej stosuje się odpowiednio.

Art. 85. 1. Projekt robót geologicznych nie wymaga zatwierdzenia, jeżeli roboty geologiczne obejmują:

- 1) wiercenia w celu wykorzystania ciepła Ziemi albo
- 2) wykonywanie wkopów oraz otworów wiertniczych o głębokości do 30 m w celu wykonywania ujęć wód podziemnych na potrzeby poboru wód podziemnych w ilości nieprzekraczającej 5 m³ na dobę na obszarach górniczych utworzonych w celu wykonywania działalności metodą otworów wiertniczych.

2. Projekt robót geologicznych podlega zgłoszeniu staroście.

3. Rozpoczęcie robót geologicznych może nastąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu robót geologicznych starosta, w drodze decyzji, nie zgłosi do niego sprzeciwu. Starosta może zgłosić sprzeciw, jeżeli:

- 1) sposób wykonywania zamierzonych robót geologicznych zagraża środowisku;
- 2) projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa.

Art. 85a. 1. Jeżeli roboty geologiczne obejmują wyłącznie wykonywanie badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów, projekt robót geologicznych podlega zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

2. Rozpoczęcie robót geologicznych, o których mowa w ust. 1, może nastąpić, jeżeli w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu robót geologicznych minister właściwy do spraw środowiska, w drodze decyzji, nie zgłosi do niego sprzeciwu.

3. Minister właściwy do spraw środowiska zgłasza sprzeciw, jeżeli:

- 1) sposób wykonywania zamierzonych robót geologicznych zagraża środowisku;
- 2) projekt robót geologicznych nie odpowiada wymaganiom prawa.

4. Jeżeli roboty geologiczne, o których mowa w ust. 1, dotyczą obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, projekt robót geologicznych wymaga zatwierdzenia, w drodze decyzji, przez ministra właściwego do spraw środowiska, na zasadach określonych w art. 80 ust. 4, 7 i 8.

5. Okres wykonywania działalności, o której mowa w ust. 1, nie może być dłuższy niż 2 lata.

6. Podmiot, który zamierza wykonywać roboty geologiczne, o których mowa w ust. 1, w przestrzeni wyznaczonej koncesją na działalność regulowaną ustawą dotyczącą kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, jest obowiązany do poinformowania przedsiębiorcy, któremu udzielono tej koncesji o terminie, lokalizacji i zakresie tych robót.

7. W celu wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, co najmniej raz na kwartał, w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ wykaz przestrzeni, o których mowa w tym przepisie.

Art. 85b. Wykonywanie robót geologicznych na podstawie projektu robót geologicznych nie może naruszać praw właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości.

Art. 86. Do robót geologicznych służących poszukiwaniu i rozpoznawaniu złóż kopalin oraz poszukiwaniu i rozpoznawaniu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także robót geologicznych służących innym celom wykonywanych z użyciem środków strzałowych albo wykonywanych na głębokości większej niż 100 m albo wykonywanych na obszarze górniczym utworzonym w celu wykonywania działalności metodą robót podziemnych albo metodą otworów wiertniczych, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładu górniczego i jego ruchu oraz ratownictwa górniczego.

Art. 87. Przepisów niniejszego rozdziału nie stosuje się do robót geologicznych wykonywanych na potrzeby ruchu zakładu górniczego.

Rozdział 2

Dokumentacja geologiczna i informacja geologiczna

Art. 88. 1. Wyniki prac geologicznych, wraz z ich interpretacją, określeniem stopnia osiągnięcia zamierzonego celu wraz z uzasadnieniem, przedstawia się w dokumentacji geologicznej.

2. Dokumentację geologiczną stanowią następujące rodzaje dokumentacji:

- 1) geologiczna złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów;
- 1a) geologiczno-inwestycyjna złoża węglowodorów;

- 2) hydrogeologiczna;
- 3) geologiczno-inżynierska;
- 4) inne niż określone w pkt 1–3.

Art. 89. 1. Dokumentację geologiczną złoża kopaliny sporządza się w celu określenia jego granic, zasobów geologicznych, warunków występowania oraz określenia możliwości wydobycia kopaliny ze złoża.

2. Dokumentacja geologiczna złoża kopaliny określa w szczególności:

- 1) rodzaj, ilość i jakość kopaliny, w tym przez przedstawienie informacji dotyczących kopalin towarzyszących i współwystępujących użytecznych pierwiastków śladowych oraz występujących w złożu substancji szkodliwych dla środowiska, oraz kategorię rozpoznania złoża;
- 2) położenie złoża, jego budowę geologiczną, formę i granice;
- 3) elementy środowiska otaczającego złoża;
- 4) hydrogeologiczne i inne geologiczno-górnice warunki występowania złoża;
- 5) stan zagospodarowania powierzchni w rejonie udokumentowanego złoża;
- 6) graniczne wartości parametrów definiujących złoża i jego granice.

3. Do sporządzania dokumentacji geologicznej złóż wód leczniczych, wód termalnych i solanek stosuje się wymagania dotyczące dokumentacji hydrogeologicznej.

4. Jeżeli dokumentacja geologiczna złoża kopaliny ma być podstawą uzyskania koncesji, rozpoznanie złoża następuje w stopniu umożliwiającym sporządzenie projektu zagospodarowania złoża.

5. W przypadku dokonywania podziału złoża, dla którego jest wykonana dokumentacja geologiczna, należy sporządzić nową dokumentację dla części złoża przewidzianej do zagospodarowania; dla pozostałej części należy sporządzić rozliczenie zasobów złoża w formie dodatku do dokumentacji geologicznej na koszt podmiotu, który sfinansował wykonanie nowej dokumentacji.

Art. 89a. Do sporządzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów stosuje się wymagania określone w art. 89 ust. 1, 2 i 5. W dokumentacji tej określa się również sposób zagospodarowania złoża węglowodorów, zasoby wydobywalne, a także optymalny wariant racjonalnego wykorzystania zasobów tego złoża, w szczególności przez kompleksowe i racjonalne wykorzystanie kopaliny głównej i kopalin towarzyszących oraz technologii eksploatacji zapewniającej ograniczenie ujemnych wpływów na środowisko.

Art. 90. 1. Dokumentację hydrogeologiczną sporządza się w celu:

- 1) ustalenia zasobów oraz właściwości wód podziemnych;
- 2) określenia warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym:
 - a) wykonywaniem odwodnień w celu wydobywania kopalin,
 - b) wtłaczaniem wód do górotworu,
 - c) wykonywaniem odwodnień budowlanych otworami wiertniczymi,
 - d) wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie,
 - e) podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji lub podziemnym składowaniem odpadów,
 - f) składowaniem odpadów na powierzchni,
 - g) ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych,
 - h) zakończeniem lub zmianą poziomu odwadniania likwidowanych zakładów górniczych,
 - i) podziemnym składowaniem dwutlenku węgla.

2. Dokumentacja hydrogeologiczna, zależnie od celu jej sporządzenia, określa w szczególności:

- 1) budowę geologiczną i warunki hydrogeologiczne badanego obszaru;
- 2) warunki występowania wód podziemnych, w tym charakterystykę warstw wodonośnych określonego poziomu;
- 3) informacje przedstawiające skład chemiczny, cechy fizyczne oraz inne właściwości wód;

- 4) możliwości poboru wód;
- 5) granice projektowanych stref ochronnych ujęć wód podziemnych oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych;
- 6) przedsięwzięcia niezbędne do ochrony środowiska, w tym dotyczące nieruchomości gruntowych, związane z działalnością, na potrzeby której jest sporządzana dokumentacja.

Art. 91. 1. Dokumentację geologiczno-inżynierską sporządza się w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich na potrzeby:

- 1) zagospodarowania przestrzennego;
- 2) posadawiania obiektów budowlanych;
- 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji lub podziemnego składowania odpadów;
- 4) składowania odpadów na powierzchni;
- 5) podziemnego składowania dwutlenku węgla.

2. Dokumentacja geologiczno-inżynierska określa w szczególności:

- 1) budowę geologiczną, warunki geologiczno-inżynierskie i hydrogeologiczne podłoża budowlanego lub określonej przestrzeni;
- 2) przydatność badanego terenu do realizacji zamierzonych przedsięwzięć;
- 3) prognozę zmian w środowisku, które mogą powstać na skutek realizacji, funkcjonowania oraz likwidacji zamierzonych przedsięwzięć – jeżeli nie istnieje obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zgodnie z odrębnymi przepisami.

Art. 92. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4, sporządza się w przypadku:

- 1) wykonywania prac geologicznych niekończących się udokumentowaniem zasobów złoża kopaliny lub zasobów wód podziemnych;
- 2) wykonania otworu wiertniczego w celu rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopaliny;
- 3) wykonywania prac geologicznych w celu wykorzystania ciepła Ziemi;
- 4) likwidacji otworu wiertniczego;
- 5) wykonywania badań geofizycznych w celu zbadania struktur geologicznych związanych z występowaniem złóż węglowodorów.

Art. 93. 1. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3, przedkłada się właściwemu organowi administracji geologicznej w 4 egzemplarzach w postaci papierowej i w 4 egzemplarzach w postaci elektronicznej.

2. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3, zatwierdza, w drodze decyzji, właściwy organ administracji geologicznej.

3. Jeżeli dokumentacja geologiczna, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3, nie odpowiada wymaganiom prawa albo powstała w wyniku działań niezgodnych z prawem, właściwy organ administracji geologicznej odmawia jej zatwierdzenia.

4. Zmiany dokumentacji geologicznej, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3, dokonuje się przez sporządzenie dodatku. Do postępowania z dodatkiem do dokumentacji geologicznej stosuje się ust. 1–3.

4a. Dodatek do dokumentacji geologicznej będącej podstawą udzielenia koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla sporządza się również:

- 1) w przypadku zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) po likwidacji zakładu górniczego i przeprowadzeniu monitoringu zamkniętego podziemnego składowiska dwutlenku węgla, przez okres nie krótszy niż 20 lat, a przed przekazaniem odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

4b. W dodatku, o którym mowa w ust. 4a pkt 1, wskazuje się, że:

- 1) zachowanie dwutlenku węgla zatłoczonego do podziemnego składowiska dwutlenku węgla odpowiada zachowaniu modelowemu określone w dokumentacji geologicznej;

- 2) nie ma wycieku dwutlenku węgla lub dwutlenek węgla nie wydostaje się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 3) sytuacja kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla zmierza w kierunku długoterminowej stabilności.

4c. W dodatku, o którym mowa w ust. 4a pkt 2, określa się charakterystykę warunków geologicznych zaobserwowanych podczas eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla, likwidacji zakładu górniczego i prowadzenia monitoringu po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, uwzględniając w szczególności:

- 1) zgodność zachowania dwutlenku węgla zatłoczonego do podziemnego składowiska dwutlenku węgla z jego zachowaniem modelowym określonym w dokumentacji geologicznej;
- 2) charakterystykę szczelności zamkniętego podziemnego składowiska dwutlenku węgla i zlikwidowanej instalacji zatłaczającej oraz instalacji służącej do prowadzenia monitoringu;
- 3) długoterminową stabilność w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla.

4d. W przypadku gdy dodatek do dokumentacji, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1a, ma bezpośredni wpływ na warunki określone w koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża albo koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub decyzji inwestycyjnej, organ koncesyjny z urzędu zmienia koncesję lub decyzję inwestycyjną w zakresie określonym w decyzji zatwierdzającej dodatek.

5. W przypadku stwierdzenia istotnych różnic między dokumentacją geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3, a stanem rzeczywistym, w tym warunkami zagospodarowania wód podziemnych, właściwy organ administracji geologicznej może, w drodze decyzji, nakazać zmianę dokumentacji geologicznej, a w razie potrzeby – wykonanie dodatkowych prac geologicznych. Decyzja ta określa termin przedłożenia dodatku do dokumentacji geologicznej.

6. W razie potrzeby decyzja nakazująca wykonanie dodatkowych prac geologicznych zastępuje koncesję albo projekt robót geologicznych.

7. Dokumentacja geologiczna, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4, nie wymaga uzyskania zatwierdzenia w drodze decyzji.

8. Dokumentację geologiczną, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4, sporządza się w 3 egzemplarzach w postaci papierowej oraz w 3 egzemplarzach w postaci elektronicznej, w terminie 6 miesięcy od dnia zakończenia prac, i przekazuje się odpowiednio organowi, który udzielił koncesji, zatwierdził projekt robót geologicznych lub któremu zgłoszono projekt robót geologicznych.

Art. 94. 1. Właściwy organ administracji geologicznej przesyła kopie decyzji dotyczących dokumentacji geologicznych, o których mowa w art. 88 ust. 2 pkt 1–3:

- 1) organom wykonawczym jednostek samorządu terytorialnego, których terytoriów dotyczy dokumentacja geologiczna;
- 2) właściwemu terenowemu organowi administracji morskiej – jeżeli dokumentacja geologiczna dotyczy obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) właściwemu dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej – w przypadku dokumentacji hydrogeologicznej;
- 4) pozostałym właściwym miejscowo organom administracji geologicznej, załączając po 1 egzemplarzu dokumentacji geologicznej w postaci papierowej i postaci elektronicznej;
- 5) właściwym miejscowo wojewodom.

2. Właściwy organ administracji geologicznej przesyła po 1 egzemplarzu dokumentacji, o której mowa w art. 88 ust. 2 pkt 4, w postaci papierowej oraz w postaci elektronicznej pozostałym właściwym miejscowo organom administracji geologicznej.

3. W przypadku gdy właściwym miejscowo organem administracji geologicznej, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 i ust. 2, jest minister właściwy do spraw środowiska, dokumentację geologiczną przesyła się do państwowej służby geologicznej prowadzącej archiwum, o którym mowa w art. 162 ust. 1 pkt 2.

Art. 95. 1. Udokumentowane złoża kopalin oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

2. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny oraz obszar udokumentowanego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3. W terminie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża węglowodorów obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Koszty sporządzenia zmiany studium ponosi przedsiębiorca, który sporządził dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów.

Art. 96. 1. Wojewoda wprowadza obszar udokumentowanego złoża kopaliny albo obszar udokumentowanego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze:

- 1) po upływie terminu określonego w art. 95 ust. 2 albo
- 2) w terminie 6 miesięcy od upływu terminu, o którym mowa w art. 95 ust. 3.

2. Zmiana studium sporządzona w trybie, o którym mowa w ust. 1, wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3. Koszty sporządzenia zmiany studium ponosi w całości gmina, której obszaru dotyczy zarządzenie zastępcze.

4. W przypadku niewydania zarządzenia zastępczego w terminie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, organ wyższego stopnia wymierza wojewodzie, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę w wysokości 1000 zł za każdy dzień zwłoki. Wpływy z kar stanowią dochód budżetu państwa.

5. Karę uiszcza się w terminie 14 dni od dnia, w którym postanowienie, o którym mowa w ust. 4, stało się ostateczne. W przypadku bezskutecznego upływu terminu kara podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

6. Postanowienie, o którym mowa w ust. 4, nie może zostać wydane po upływie 2 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym powstał obowiązek wydania zarządzenia zastępczego.

7. W przypadku złożenia przez radę gminy skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w ust. 1, sąd administracyjny wyznacza rozprawę w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.

8. Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446) stosuje się odpowiednio.

Art. 97. 1. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące dokumentacji:

- 1) geologicznej złoża kopaliny, z wyłączeniem złoża węglowodorów,
- 2) geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów,
- 3) hydrogeologicznej,
- 4) geologiczno-inżynierskiej,
- 5) innych niż określone w pkt 1–4

– w tym wzory druków, zestawień i kart dołączanych do dokumentacji.

2. Wydając rozporządzenia, o których mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska będzie kierował się potrzebą zapewnienia dokumentacjom geologicznym odpowiedniej formy, w tym umożliwiającej gromadzenie i przetwarzanie w postaci elektronicznej, należytego przedstawienia przez te dokumentacje budowy geologicznej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony złóż kopaliny, wód podziemnych oraz pozostałych elementów środowiska oraz uzależni szczegółowe wymagania dotyczące dokumentacji geologicznej od:

- 1) w przypadku rozporządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 – kategorii rozpoznania złoża i granicznych wartości parametrów definiujących złożo;
- 2) w przypadku rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 – rozmiarów działalności;
- 3) w przypadku rozporządzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 – potrzeby ochrony złóż węglowodorów oraz zapewnienia racjonalnej gospodarki tymi złożami.

Art. 98. 1. Organy administracji geologicznej oraz państwowa służba geologiczna gromadzą, ewidencjonują, archiwizują, chronią i udostępniają informację geologiczną.

2. Za udostępnienie informacji geologicznej podmioty, o których mowa w ust. 1, pobierają opłatę uwzględniającą koszty utrwalenia i przekazania informacji, z zastrzeżeniem możliwości odstąpienia od pobierania opłat w sytuacji, gdy koszty pobrania i księgowania opłaty byłyby wyższe niż opłata uiszczana z tego tytułu. W takim przypadku informację o odstąpieniu od pobierania opłat do określonej wysokości ogłasza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego właściwy organ oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego.

3. Za udostępnienie informacji geologicznej wymagającej dodatkowego przetworzenia, podmioty, o których mowa w ust. 1, pobierają opłatę uwzględniającą koszty przetworzenia, przygotowania, utrwalenia i przekazania informacji w określony sposób lub określonej formie.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane udostępniać nieodpłatnie zgromadzone informacje geologiczne organom administracji publicznej w zakresie niezbędnym do wykonania ich zadań ustawowych. Udostępnione informacje nie mogą być wykorzystywane w celach komercyjnych ani przekazywane innym podmiotom.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, zakres i formę gromadzonej w archiwach geologicznych informacji geologicznej oraz sposób jej ewidencjonowania, organizację archiwów geologicznych, zakres ochrony informacji geologicznej, a także tryb i warunki udostępniania informacji geologicznej.

6. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw środowiska będzie kierował się potrzebą zapewnienia należytej ochrony informacji geologicznej gromadzonej w archiwach geologicznych, w tym także potrzebą kompletności i uporządkowania zbioru, ze względu na znaczenie informacji geologicznej dla badań naukowych i rozpoznania budowy geologicznej kraju oraz różnicuje wymagania dotyczące przechowywania i udostępniania informacji geologicznej w zależności od zakresu, rodzaju i formy informacji geologicznej oraz jej statusu prawnego.

Art. 99. 1. Prawo do informacji geologicznej przysługuje Skarbowi Państwa.

2. Temu, kto, ponosząc koszt prac prowadzonych w wyniku decyzji wydanych na podstawie ustawy lub prowadzonych na podstawie zgłoszenia, o którym mowa w art. 85 ust. 2 i art. 85a ust. 1, uzyskał informację geologiczną, przysługuje prawo do nieodpłatnego korzystania z niej.

3. W okresie 3 lat od dnia doręczenia decyzji zatwierdzającej dokumentację geologiczną lub od dnia przekazania dokumentacji sporządzonej w przypadkach, o których mowa w art. 92 pkt 3 i 5, podmiotowi, o którym mowa w ust. 2, przysługuje wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej w celu ubiegania się o wykonywanie działalności, o której mowa w art. 100 ust. 2.

4. Jeżeli przed upływem terminu określonego w ust. 3 ten, komu przysługuje wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej, uzyskał decyzję stanowiącą podstawę wykonywania działalności, o której mowa w art. 100 ust. 2, zachowuje wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej przez czas określony w takiej decyzji oraz dodatkowo przez 2 lata od dnia utraty jej mocy.

4a. W przypadku wykonywania działalności:

- 1) polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla – wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej wygasa z mocy prawa z chwilą przejścia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a lub przekazania mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 127j;
- 2) w zakresie wydobywania węglowodorów ze złoża – wyłączne prawo do korzystania z informacji geologicznej wygasa z mocy prawa z dniem utraty mocy decyzji stanowiącej podstawę wykonywania tej działalności.

5. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, prawem do informacji geologicznej rozporządza Skarb Państwa.

6. Ten, komu przysługują prawa określone w ust. 2–4, może rozporządzać nimi w granicach określonych tymi przepisami.

7. (uchylony)

Art. 100. 1. Z wyjątkiem sytuacji określonych w ust. 2–3a, korzystanie z informacji geologicznej, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, jest nieodpłatne.

2. Korzystanie z informacji geologicznej, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, w celu wykonywania działalności w zakresie:

- 1) wydobywania kopalin ze złóż,
 - 1a) poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów oraz wydobywania węglowodorów ze złóż,

2) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla,

3) w jakim wymagane jest pozwolenie wodnoprawne

– następuje, w drodze umowy, za wynagrodzeniem.

3. Korzystanie z informacji geologicznej, związane z badaniem powodującym uszkodzenie, zniszczenie lub zużycie próbki, bez względu na cel korzystania, następuje, w drodze umowy, za wynagrodzeniem.

3a. Korzystanie z informacji geologicznej w postaci danych geologicznych:

1) dotyczących kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1 i 2,

2) z otworów wiertniczych służących rozpoznaniu budowy głębokiego podłoża lub wykonania regionalnych badań budowy geologicznej kraju,

3) stanowiących wyniki pomiarów geofizycznych

– następuje, w drodze umowy, za wynagrodzeniem.

3b. Państwowa służba geologiczna, w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 162, ma prawo do nieodpłatnego korzystania z informacji geologicznej w postaci danych geologicznych.

4. Podstawę określenia wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej stanowi wycena określająca koszty projektowania, wykonywania i dokumentowania prac geologicznych sfinansowana przez podmiot ubiegający się o korzystanie z tej informacji. Przed zawarciem umowy Skarb Państwa dokonuje weryfikacji wyceny.

4a. W przypadku postępowania przetargowego, którego przedmiotem jest udzielenie koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, podstawę określenia wynagrodzenia za korzystanie z informacji geologicznej stanowi wycena określająca koszty projektowania, wykonywania i dokumentowania prac geologicznych sporządzana przez organ koncesyjny. Koszty tej wyceny ponosi podmiot ubiegający się o korzystanie z informacji geologicznej w celu wykazania się prawem do niej w ramach postępowania przetargowego.

5. Wycenę, o której mowa w ust. 4, mogą wykonywać osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania, dozoru i kierowania pracami geologicznymi stwierdzone w kategorii odpowiadającej rodzajowi wycenianej informacji geologicznej.

5a. W przypadku gdy wycena, o której mowa w ust. 4, jest ustalana metodą obliczenia zryczałtowanej wartości informacji geologicznej, nie stosuje się ust. 5.

6. Jeżeli informacja geologiczna, do której prawa przysługują Skarbowi Państwa, jest zawarta w dokumentacji geologicznej, rozporządzenie nią następuje wyłącznie na czas oznaczony.

7. Zadania Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 4 i w art. 99 ust. 5, w zakresie określonym w ust. 2 pkt 1 i 2 oraz w ust. 3, wykonuje minister właściwy do spraw środowiska.

7a. Minister właściwy do spraw środowiska może upoważnić państwową służbę geologiczną do rozporządzania informacją geologiczną w postaci danych geologicznych. W przypadku udzielenia takiego upoważnienia państwowa służba geologiczna przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska wykaz umów o korzystanie z informacji geologicznych zawartych w danym roku, zawierający informację o stronie umowy, wysokości wynagrodzenia oraz zakresie udostępnionych danych geologicznych, w terminie miesiąca od zakończenia tego roku.

8. Zadania Skarbu Państwa, o których mowa w ust. 4 i w art. 99 ust. 5, w zakresie określonym w ust. 2 pkt 3, wykonuje marszałek województwa.

9. Wpływy z tytułu rozporządzania prawem do informacji geologicznej należącej do Skarbu Państwa stanowią dochód budżetu państwa.

10. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

1) warunki i tryb korzystania z informacji geologicznej za wynagrodzeniem;

2) wzór wniosku o zawarcie umowy na korzystanie z informacji geologicznej;

3) metody szacowania wartości informacji geologicznej;

4) szczegółowe wymagania dotyczące wycen.

11. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 10, minister właściwy do spraw środowiska będzie kierował się potrzebą zapewnienia łatwego dostępu do informacji geologicznej oraz kompletności informacji objętych wnioskiem.

W rozporządzeniu tym minister właściwy do spraw środowiska zróżnicuje metody szacowania informacji geologicznej i zakres ich stosowania oraz szczegółowe wymagania dotyczące wycen w zależności od rodzaju i formy informacji geologicznej, sposobu i zakresu korzystania z niej, a w przypadku informacji geologicznej dotyczącej złóż kopalin – uwzględni także różnice w jakości informacji ze względu na czas jej pozyskania, stopień rozpoznania złoża oraz stopień jego wyeksploatowania.

Rozdział 3

Ewidencja i bilans zasobów złóż kopalin

Art. 101. 1. Przedsiębiorca prowadzi ewidencję zasobów złoża kopaliny, ustalając ich zmiany spowodowane:

- 1) dokładniejszym rozpoznaniem złoża;
- 2) eksploatacją złoża i powstałymi wskutek niej stratami;
- 3) zmianą granic lub podziałem złoża;
- 4) wymaganiami ochrony środowiska albo bezpieczeństwa pracy, w tym ograniczeniami wpływającymi na dopuszczalność eksploatacji złoża;
- 5) przeklasyfikowaniem geologicznych zasobów bilansowych do pozabilansowych, zasobów pozabilansowych do bilansowych, przemysłowych do nieprzemysłowych, zasobów nieprzemysłowych do przemysłowych lub do strat, albo strat do zasobów przemysłowych.

2. Jeżeli zmiany w okresie sprawozdawczym przekraczają 50% wielkości rocznego wydobycia ze złoża, przeklasyfikowania, o których mowa w ust. 1 pkt 5, dokonuje przedsiębiorca po uzyskaniu zgody, w drodze decyzji, właściwego organu koncesyjnego.

3. W ramach prowadzonej ewidencji zasobów złoża kopaliny sporządza się corocznie, w terminie do dnia 28 lutego, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku, operat ewidencyjny zasobów złoża kopaliny, zwany dalej „operatem ewidencyjnym”.

4. W operacie ewidencyjnym uwzględnia się w szczególności dane dotyczące tych części złoża kopaliny, których wydobycie nie jest technicznie możliwe lub nie jest gospodarczo uzasadnione.

5. Operat ewidencyjny sporządza się na podstawie:

- 1) obmiaru wyrobisk – dla zasobów złóż kopalin stałych;
- 2) pomiarów wydajności odwiertów – dla zasobów złóż kopalin gazowych i płynnych.

6. W przypadku działalności prowadzonej na podstawie koncesji udzielonej przez starostę:

- 1) obmiaru wyrobisk dokonuje się co 3 lata;
- 2) w corocznie sporządzanym operacie ewidencyjnym określa się stan zasobów złoża kopaliny, wielkość wydobycia i strat jako wielkości szacunkowe, pozostawiając szczegółowe ich ustalenie do czasu dokonania obmiaru wyrobisk.

7. Operat ewidencyjny dołącza się do posiadanego egzemplarza dokumentacji geologicznej złoża kopaliny lub projektu zagospodarowania złoża albo dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów.

8. Przedsiębiorca sporządza, na podstawie operatu ewidencyjnego, informację o zmianach zasobów złoża kopaliny i corocznie, w terminie do dnia 15 marca, przekazuje ją właściwemu organowi koncesyjnemu oraz państwowej służbie geologicznej.

9. Informacja, o której mowa w ust. 8, zawiera dane dotyczące stanu zasobów złoża kopaliny, przyrostów oraz ubytków w tych zasobach.

10. W uzasadnionych sytuacjach, w szczególności w przypadku:

- 1) wszczęcia postępowania zmierzającego do cofnięcia koncesji lub stwierdzenia jej wygaśnięcia,
- 2) cofnięcia koncesji lub stwierdzenia jej wygaśnięcia lub utraty jej mocy bez względu na przyczynę,
- 3) wyczerpania zasobów złoża,
- 4) naruszenia przepisów o ochronie środowiska

– organ koncesyjny może, w drodze decyzji, nakazać dokonanie obmiaru wyrobisk i przedłożenie operatu ewidencyjnego w innym terminie.

11. Przedsiębiorca przechowuje operaty ewidencyjne przez 5 lat od końca roku kalendarzowego, w którym koncesja utraciła moc.

12. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące operatu ewidencyjnego oraz wzory informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny, których treść jest uzależniona od rodzajów kopalin, kierując się potrzebą ochrony złóż kopalin oraz zapewnienia kompletności informacji objętych ewidencją zasobów złoża kopaliny.

Art. 102. 1. Operat ewidencyjny sporządza geolog górniczy.

2. Dla złóż wydobywanych metodą odkrywkową albo metodą otworów wiertniczych operat ewidencyjny może sporządzać osoba posiadająca kwalifikacje do wykonywania, dozorowania i kierowania pracami geologicznymi w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin.

3. Nadzór nad sporządzaniem operatu ewidencyjnego sprawuje właściwy organ nadzoru górniczego.

4. Jeżeli przedsiębiorca nie sporządził operatu ewidencyjnego albo sporządził go nienależycie, właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, nakazać jego niezwłoczne sporządzenie lub poprawę, na koszt przedsiębiorcy.

Art. 103. 1. Na podstawie dokumentacji geologicznej oraz ewidencji zasobów złóż kopalin państwowa służba geologiczna corocznie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza krajowy bilans zasobów złóż kopalin.

2. Bilans, o którym mowa w ust. 1, wymaga akceptacji ministra właściwego do spraw środowiska wykonującego zadania administracji geologicznej przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

DZIAŁ VI

Zakład górniczy, jego ruch oraz ratownictwo górnicze

Rozdział 1

Planowanie przestrzenne na terenach górniczych

Art. 104. 1. Obszary i tereny górnicze uwzględnia się w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

2. Jeżeli w wyniku zamierzonej działalności określonej w koncesji przewiduje się istotne skutki dla środowiska, dla terenu górniczego bądź jego fragmentu można sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, na podstawie przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym.

3. Przewidywane dla środowiska skutki działalności określonej w koncesji określa się w opracowaniu ekofizjograficznym sporządzanym na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także na podstawie odpowiednio projektu zagospodarowania złoża albo planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

4. Plan, o którym mowa w ust. 2, niezależnie od wymagań określonych odrębnymi przepisami, powinien zapewniać integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego w celu:

- 1) wykonania działalności określonej w koncesji;
- 2) zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego;
- 3) ochrony środowiska, w tym obiektów budowlanych.

5. Plan, o którym mowa w ust. 2, może w szczególności określić:

- 1) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny, w granicach którego ruch zakładu górniczego może być zabroniony bądź może być dozwolony tylko w sposób zapewniający należyłą ochronę tych obiektów lub obszarów;
- 2) obszary wyłączone z zabudowy bądź takie, w granicach których zabudowa jest dozwolona tylko po spełnieniu odpowiednich wymagań; koszt spełnienia tych wymagań ponosi przedsiębiorca.

6. Koszty sporządzenia projektu planu, o którym mowa w ust. 2, ponosi przedsiębiorca.

Rozdział 2

Ruch zakładu górniczego

Art. 105. 1. Ruch zakładu górniczego prowadzi się w sposób zgodny z przepisami prawa, w szczególności na podstawie planu ruchu zakładu górniczego, a także zgodnie z zasadami techniki górniczej.

2. Planu ruchu zakładu górniczego nie sporządza się:

- 1) jeżeli koncesji udzielił starosta – w takim przypadku ruch zakładu górniczego prowadzi się na podstawie warunków określonych w koncesji;
- 2) jeżeli roboty geologiczne służące poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin są wykonywane bez użycia środków strzałowych na głębokości do 100 m poza obszarem górniczym – w takim przypadku ruch zakładu górniczego prowadzi się na podstawie warunków określonych w koncesji albo decyzji zatwierdzającej projekt robót geologicznych.

Art. 106. Do projektowania, budowy, utrzymania i rozbiórki obiektów budowlanych zakładów górniczych stosuje się przepisy prawa budowlanego oraz odpowiednio przepisy niniejszego rozdziału i rozdziału 5.

Art. 107. 1. Jeżeli nie sprzeciwia się to warunkom określonym w koncesji, przedsiębiorca może dokonać zmiany projektu zagospodarowania złoża. Zmiany dokonuje się w formie dodatku do projektu.

2. Przedsiębiorca przedkłada dodatek do projektu zagospodarowania złoża organowi koncesyjnemu na co najmniej 30 dni przed terminem realizacji zamierzonych zmian.

2a. W przypadku gdy dodatek do projektu zagospodarowania złoża dotyczy złóż kopalin określonych w art. 10 ust. 1, z wyłączeniem złóż węglowodorów, przedsiębiorca przed przedłożeniem do organu koncesyjnego tego dodatku, przedkłada go do zaopiniowania właściwemu organowi nadzoru górniczego. Organ nadzoru górniczego wydaje przedsiębiorcy opinię, w terminie 14 dni od dnia doręczenia dodatku do projektu zagospodarowania złoża. W przypadku niewyrażenia opinii w tym terminie uważa się, że organ nadzoru górniczego nie zgłasza uwag.

2b. Do dodatku do projektu zagospodarowania złoża przedkładanego organowi koncesyjnemu dołącza się opinię, o której mowa w ust. 2a, albo informację o jej braku, a w przypadku zgłoszenia uwag także oświadczenie przedsiębiorcy o sposobie ich uwzględnienia lub przyczynach ich nieuwzględnienia.

3. Jeżeli wymagają tego potrzeby racjonalnej gospodarki złożem lub ochrony środowiska lub jeżeli dodatek do projektu zagospodarowania złoża nie odpowiada wymaganiom prawa, organ koncesyjny, przed upływem 30 dni od dnia doręczenia tego dodatku, w drodze decyzji, zabrania jego realizacji.

Art. 107a. 1. Jeżeli nie sprzeciwia się to warunkom określonym w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla, przedsiębiorca może dokonać zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, przy której uwzględnia się najlepsze dostępne techniki i pojawiające się usprawnienia technologiczne oraz analizę ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, w tym ryzyko wystąpienia wycieku dwutlenku węgla.

2. Przedsiębiorca jest obowiązany dokonać zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla:

- 1) co 5 lat od dnia udzielenia koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla – w celu aktualizacji zawartych w nim informacji, z uwzględnieniem przesłanek, o których mowa w ust. 1;
- 2) przed zamknięciem podziemnego składowiska dwutlenku węgla i przystąpieniem do likwidacji zakładu górniczego – w celu dokonania podsumowania prowadzonej działalności i sporządzenia planu ruchu likwidowanego zakładu górniczego.

3. Zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla dokonuje się w formie dodatku do planu.

4. Do zmiany planu zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla przepis art. 27a ust. 5 stosuje się odpowiednio, przy czym przedsiębiorca przedkłada dodatek do planu właściwemu organowi nadzoru górniczego na co najmniej 60 dni przed terminem realizacji zamierzonych zmian.

Art. 108. 1. Plan ruchu zakładu górniczego sporządza przedsiębiorca, odrębnie dla każdego zakładu górniczego.

2. Plan ruchu zakładu górniczego określa:

- 1) strukturę organizacyjną zakładu górniczego, w szczególności przez wskazanie stanowisk osób kierownictwa i dozoru ruchu;
- 1a) granice zakładu górniczego;

2) szczegółowe przedsięwzięcia niezbędne w celu zapewnienia:

- a) wykonywania działalności objętej koncesją,
- b) bezpieczeństwa powszechnego,
- c) bezpieczeństwa pożarowego,
- d) bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie górniczym, w szczególności dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy,
- e) racjonalnej gospodarki złożem,
- f) ochrony elementów środowiska,
- g) ochrony obiektów budowlanych,
- h) zapobiegania szkodom i ich naprawy.

2a. Plan ruchu zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie dwutlenku węgla określa również przedsięwzięcia niezbędne w celu zapewnienia bezpieczeństwa podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym:

- 1) przedsięwzięcia mające na celu zapobieżenie wystąpieniu wycieków dwutlenku węgla oraz wydostaniu się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, a także przedsięwzięcia mające na celu zapobieżenie innym nieprawidłowościom w procesie podziemnego składowania dwutlenku węgla, które mogą powodować zagrożenie bezpieczeństwa powszechnego lub zdrowia i życia ludzi oraz środowiska;
- 2) działania naprawcze;
- 3) przedsięwzięcia, które będą podejmowane po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, ze szczególnym uwzględnieniem ich uwarunkowań technicznych.

3. Plan ruchu zakładu górniczego sporządza się z uwzględnieniem warunków określonych w koncesji oraz odpowiednio w projekcie zagospodarowania złoża albo w planie zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, a w przypadku:

- 1) robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga koncesji – z uwzględnieniem warunków określonych w projekcie robót geologicznych;
- 2) działalności określonej w art. 2 ust. 1 – z uwzględnieniem warunków lokalnych jej prowadzenia.

4. Jeżeli w granicach obszaru górniczego są planowane bądź prowadzone roboty związane z poszukiwaniem lub rozpoznawaniem złóż kopalin lub wód podziemnych, poszukiwaniem lub rozpoznawaniem kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla albo jeżeli obszary górnicze sąsiadują ze sobą, w planie ruchu zakładu górniczego uwzględnia się zachodzące współzależności oraz przewiduje się odpowiednie środki, w tym organizacyjne i techniczne, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa pracy i bezpieczeństwa powszechnego oraz ochrony poszczególnych złóż kopalin i innych elementów środowiska.

5. Jeżeli zakład górniczy składa się z co najmniej 2 części prowadzących samodzielnie ruch, w planie ruchu tego zakładu określa się dane objęte planem odrębnie w odniesieniu do poszczególnych jego części.

6. Plan ruchu zakładu górniczego sporządza się na okres od 2 do 6 lat albo na cały planowany okres prowadzenia ruchu, jeżeli jest on krótszy.

6a. Plan ruchu zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie dwutlenku węgla sporządza się na okres 5 lat albo na cały planowany okres prowadzenia ruchu, jeżeli jest on krótszy.

6b. Plan ruchu zakładu górniczego, z wyłączeniem planu ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów, wymaga opinii właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Kryterium opinii jest nienaruszanie zamierzoną działalnością przeznaczenia lub sposobu korzystania z nieruchomości określonego w art. 7.

6c. Opinia, o której mowa w ust. 6b, jest wyrażana na wniosek przedsiębiorcy, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku. W przypadku niewyrażenia opinii w tym terminie uważa się, że właściwy wójt (burmistrz, prezydent miasta) nie zgłasza uwag.

7. Wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego przedkłada się organowi nadzoru górniczego właściwemu dla miejsca wykonywania robót objętych planem, a jeżeli roboty objęte planem będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej 2 organów nadzoru górniczego – organowi nadzoru górniczego właściwemu dla siedziby zakładu górniczego.

7a. Wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie dwutlenku węgla przedkłada się właściwemu organowi nadzoru górniczego.

8. Wniosek o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego przedkłada się co najmniej na 30 dni przed dniem zamierzonego rozpoczęcia wykonywania robót, z tym że w przypadku wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów termin ten wynosi 14 dni.

9. Do wniosku o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego dołącza się:

- 1) 2 egzemplarze planu, podpisane przez przedsiębiorcę oraz kierownika ruchu zakładu górniczego, który będzie realizował plan, a w przypadku planu ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów – także egzemplarz planu w postaci elektronicznej;
- 2) odpisy wymaganych dla zamierzonych robót decyzji wydanych przez inne organy, w szczególności dotyczących ochrony środowiska;
- 3) opinię właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo informację o jej braku, a w przypadku uwag także oświadczenie przedsiębiorcy o sposobie ich uwzględnienia lub przyczynach ich nieuwzględnienia.

10. Wraz z wnioskiem o zatwierdzenie planu ruchu zakładu górniczego przekazuje się do wglądu odpis koncesji oraz odpowiednio projekt zagospodarowania złoża albo plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla, a w przypadku robót geologicznych, których wykonywanie nie wymaga koncesji – projekt robót geologicznych.

11. Plan ruchu zakładu górniczego zatwierdza właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji.

11a. Informacja zawarta w planie ruchu zakładu górniczego wydobywającego węglowodory ze złoża oraz w planie ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów, dotycząca składu płynu szczelinującego, nie stanowi:

- 1) tajemnicy przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.³¹⁾);
- 2) tajemnicy przedsiębiorcy, o której mowa w art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2058 oraz z 2016 r. poz. 34 i 352);
- 3) informacji, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353).

11b. Jeżeli plan ruchu zakładu górniczego jest poprzedzony decyzją o środowiskowych uwarunkowaniach podjętą w postępowaniu toczącym się z udziałem społeczeństwa lub jeżeli koncesja została poprzedzona taką decyzją, do postępowania o zatwierdzeniu tego planu nie stosuje się przepisów o udziale organizacji społecznych.

12. Organ nadzoru górniczego przesyła organowi koncesyjnemu kopię decyzji zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego, a w przypadku planu ruchu dla wykonywania robót geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złoża węglowodorów – także egzemplarz tego planu w postaci elektronicznej.

Art. 109. 1. Zmiany planu ruchu zakładu górniczego dokonuje się w formie dodatku do planu, w trybie:

- 1) przewidzianym dla zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego;
- 2) uproszczonym – jeżeli zmiany nie dotyczą bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego, gospodarki złożem, ochrony środowiska, robót budowlanych, ochrony obiektów budowlanych oraz zapobiegania szkodom i ich naprawy.

2. W przypadku określonym w ust. 1 pkt 1 opinia, o której mowa w art. 108 ust. 6b, nie jest wymagana, jeżeli zmiana planu ruchu zakładu górniczego nie spowoduje negatywnego wpływu na środowisko oraz obiekty budowlane.

3. Organ nadzoru górniczego przesyła organowi koncesyjnemu kopie decyzji zatwierdzającej dodatek do planu ruchu zakładu górniczego, dotyczący gospodarki złożem lub mający wpływ na środowisko.

4. W przypadku dokonywania zmiany planu ruchu zakładu górniczego w trybie uproszczonym:

- 1) dodatek do planu ruchu zakładu górniczego podpisuje kierownik ruchu zakładu górniczego, który realizuje plan, oraz zatwierdza przedsiębiorca;

³¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 959, 1693 i 1804, z 2005 r. poz. 68, z 2007 r. poz. 1206 oraz z 2009 r. poz. 1540.

- 2) zatwierdzone przez przedsiębiorcę dodatki do planu ruchu zakładu górniczego ewidencjonuje się w karcie zmian;
- 3) aktualną kartę zmian, wraz z zatwierdzonymi dodatkami do planu ruchu zakładu górniczego, przekazuje się do właściwego organu nadzoru górniczego nie rzadziej niż co kwartał.

Art. 110. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące treści planu ruchu zakładu górniczego oraz planu ruchu likwidowanego (likwidowanej oznaczonej części) zakładu górniczego, różnicując je zależnie od rodzaju i metody prowadzonej działalności oraz uwzględniając specyfikę działalności wykonywanej w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, kierując się potrzebą zapewnienia wymagań określonych w art. 108 ust. 2 i 2a oraz w art. 129 ust. 1, a także określi elementy planu ruchu zakładu górniczego, których zmiany dokonuje się w trybie uproszczonym, kierując się potrzebą zapewnienia wymagań określonych w art. 109 ust. 1 pkt 2.

Art. 111. 1. Odstąpienie od zatwierdzonego planu ruchu zakładu górniczego jest dopuszczalne tylko w przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub jego części, bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska.

2. W przypadku odstąpienia od zatwierdzonego planu ruchu zakładu górniczego przedsiębiorca jest obowiązany niezwłocznie podjąć działania konieczne dla ochrony zdrowia i życia ludzkiego, zabezpieczenia obiektów zakładu górniczego, bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Działania te nie mogą być niezgodne z zasadami techniki górniczej oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. O dokonany odstąpieniu przedsiębiorca niezwłocznie powiadamia właściwy organ nadzoru górniczego oraz organ opiniujący lub uzgadniający. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, która podlega natychmiastowemu wykonaniu, określić sposób, zakres i termin wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 2.

Art. 112. 1. Ruch zakładu górniczego prowadzi się pod kierownictwem i dozorem osób posiadających wymagane kwalifikacje.

2. Osoby wykonujące czynności w ruchu zakładu górniczego szkoli się w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności. Osoby te nie mogą być dopuszczone do pracy w ruchu zakładu górniczego, jeżeli nie wykażą się dostateczną znajomością tych przepisów i zasad.

3. Szkolenia organizuje i prowadzi przedsiębiorca lub na jego zlecenie jednostka organizacyjna prowadząca działalność szkoleniową.

4. Ten, kto trudni się szkoleniem osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego, jest obowiązany posiadać odpowiednią kadrę oraz niezbędne środki umożliwiające właściwe szkolenie.

5.³²⁾ Szkolenie osób, o których mowa w art. 53 ust. 5, oraz osób kierownictwa i dozoru ruchu podziemnego zakładu górniczego odbywa się na podstawie programów szkolenia zatwierdzanych, w drodze decyzji, przez właściwe organy nadzoru górniczego. Odmowa zatwierdzenia następuje, jeżeli program szkolenia nie zapewnia przekazania osobom szkolonym niezbędnych informacji dotyczących prawidłowego wykonywania czynności specjalistycznych w ruchu zakładu górniczego.

Art. 113. 1. W ruchu zakładu górniczego stosuje się wyroby, które:

- 1) spełniają wymagania dotyczące oceny zgodności, określone w odrębnych przepisach, lub
- 2) zostały określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 15, spełniają wymagania techniczne określone w tych przepisach, zwane dalej „wymaganiami technicznymi”, zostały dopuszczone do stosowania w zakładach górniczych oraz oznakowane w sposób określony w tych przepisach, lub
- 3) zostały określone w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 lub 2 oraz spełniają wymagania określone w tych przepisach.

2. Decyzję w sprawie dopuszczenia wyrobu do stosowania w zakładach górniczych, zwaną dalej „dopuszczeniem”, wydaje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego, jeżeli wyrób spełnia wymagania techniczne.

3. Przed złożeniem wniosku o wydanie dopuszczenia wyrobów podlega badaniom, w oparciu o wymagania techniczne, dokonywanym w akredytowanej jednostce certyfikującej wyroby.

³²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

4. Jeżeli wyrób został:

- 1) zgodnie z prawem wyprodukowany lub dopuszczony do obrotu w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w Republice Turcji,
- 2) zgodnie z prawem wyprodukowany w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) będącym stroną umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

– Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wydaje dopuszczenie na podstawie dokumentów załączonych do wniosku, z wyłączeniem przepisów ust. 2 i 3. Odmowa wydania dopuszczenia następuje wyłącznie w przypadku stwierdzenia, że wyrób nie spełnia wymagań bezpieczeństwa w stopniu odpowiadającym temu, jaki przewidują wymagania techniczne.

5. Podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku o wydanie dopuszczenia są:

- 1) producent, jego upoważniony przedstawiciel, w rozumieniu art. 5 pkt 5 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2016 r. poz. 655), dystrybutor lub importer wyrobu, zwani dalej „dostawcami wyrobu”;
- 2) dostawca wyrobu finalnego – w przypadku wyrobów składających się z podzespołów wykonywanych przez różnych producentów;
- 3) przedsiębiorca, który wykonał lub nabył wyrób i zamierza stosować go w ruchu własnego zakładu górniczego, lub inny podmiot, który wykonał lub nabył wyrób – w przypadku wyrobów wykonanych lub zakupionych jednostkowo.

6. Wniosek o wydanie dopuszczenia zawiera:

- 1) określenie wyrobu;
- 2) oznaczenie podmiotu ubiegającego się o wydanie dopuszczenia, przez wskazanie jego formy prawnej oraz dowodu jego istnienia, w szczególności wypisu ze stosownego rejestru, oraz jego siedziby, a także osób upoważnionych do działania w jego imieniu, przez podanie ich imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego;
- 3) określenie producenta wyrobu, jego siedziby i miejsca produkowania wyrobu.

7. Do wniosku o wydanie dopuszczenia załącza się następujące dokumenty, sporządzone w języku polskim:

- 1) ogólny opis wyrobu wraz ze wskazaniem proponowanego miejsca umieszczania znaku dopuszczenia;
- 2) niezbędne obliczenia projektowe parametrów mających wpływ na bezpieczeństwo użytkowania wyrobu w warunkach zagrożeń występujących w ruchu zakładu górniczego;
- 3) rysunki lub schematy dotyczące wyrobu, jego układów oraz podzespołów, od których zależy bezpieczeństwo i higiena pracy oraz bezpieczeństwo pożarowe;
- 4) wyniki badań wyrobu;
- 5) deklarację producenta albo podmiotu wymienionego w ust. 5 pkt 3 – w przypadku wykonania wyrobu jednostkowo, dotyczącą spełniania przez wyrób wymagań technicznych, albo deklarację dotyczącą spełniania przez wyrób wymagań bezpieczeństwa w stopniu odpowiadającym temu, jaki zapewniają wymagania techniczne – w przypadku wyrobów, o których mowa w ust. 4;
- 6) dokumenty potwierdzające dokonanie oceny zgodności, jeżeli są wymagane przez odrębne przepisy, w tym wydane na podstawie ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności;
- 7) certyfikat systemu zarządzania jakością lub informację o innym sposobie udokumentowania powtarzalności cech wyrobu – w przypadku produkcji więcej niż 1 egzemplarza wyrobu;
- 8) dokumentację techniczno-ruchową wyrobu zawierającą następujące informacje wymagane do jego prawidłowego i bezpiecznego stosowania:
 - a) dane techniczne,
 - b) identyfikację zagrożeń powodowanych przez wyrób w czasie jego stosowania,
 - c) instrukcje bezpiecznego stosowania wyrobu oraz informację o konieczności podejmowania szczególnych środków bezpieczeństwa,
 - d) warunki stosowania wyrobu, uwzględniające sposób przeprowadzania przeglądów, konserwacji, napraw i regulacji.

8. W przypadku wyrobów, o których mowa w ust. 4, zamiast dokumentów wymienionych w ust. 7 pkt 4, do wniosku o wydanie dopuszczenia załącza się, sporządzone w języku polskim, dokumenty stanowiące podstawę wyprodukowania lub dopuszczenia wyrobu do obrotu, w szczególności wyniki jego badań.

9. Jeżeli wymagają tego szczególne względy bezpieczeństwa i higieny pracy oraz bezpieczeństwa pożarowego w ruchu zakładu górniczego, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może przed wydaniem dopuszczenia nakazać, w drodze postanowienia, przeprowadzenie prób wyrobu w ruchu zakładu górniczego.

10. Dopuszczenie wydaje się na czas nieokreślony.

11. Dopuszczenie określa:

- 1) wyrób;
- 2) zakres i warunki stosowania wyrobu;
- 3) znak dopuszczenia oraz sposób trwałego i czytelnego umieszczania znaku dopuszczenia na każdej jednostce wyrobu;
- 4) dokumenty, jakie dostawca wyrobu jest obowiązany przekazać użytkownikowi;
- 5) czas przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 7, przez podmiot określony w ust. 5 oraz warunki ich udostępniania;
- 6) zakres dozwolonych zmian wyrobu, które mogą być dokonane, w okresie ważności dopuszczenia, przez producenta albo podmiot wymieniony w ust. 5 pkt 3 – w przypadku wykonania wyrobu jednostkowo.

12. Zmiany, o których mowa w ust. 11 pkt 6, nie mogą dotyczyć:

- 1) obniżenia wytrzymałości poszczególnych elementów wyrobu;
- 2) cech wyrobu, których zmiana może powodować ograniczenie zakresu jego stosowania lub wymaga zmiany warunków jego stosowania;
- 3) wyposażenia wyrobu, które służy do zwalczania zagrożeń naturalnych oraz zagrożenia pożarowego;
- 4) zabezpieczeń mechanicznych i elektrycznych wyrobu, jeżeli obniżają poziom bezpieczeństwa;
- 5) miejsca obsługi i jego zabezpieczeń oraz systemów sterowania wyrobem;
- 6) osłon części ruchomych wyrobu;
- 7) zakresu stosowania wyrobu.

13. W przypadku wprowadzenia zmiany w dopuszczonym wyrobie przez podmioty określone w ust. 5, wprowadzającej zmianę powiadamia o niej podmiot, który poddał wyrób badaniom, oraz Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

14. Jeżeli wyrób nie spełnia wymagań technicznych mających wpływ na poziom jego bezpieczeństwa, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może uchylić lub zmienić dopuszczenie.

15. Rada Ministrów, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego oraz bezpieczeństwa stosowania wyrobów w warunkach zagrożeń występujących w ruchu zakładów górniczych, w tym bezpieczeństwa osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz wyrobów;
- 2) wymagania techniczne dla wyrobów;
- 3) znaki dopuszczenia oraz sposób oznaczania wyrobów tymi znakami.

Art. 114. 1. Oddanie do ruchu w zakładzie górniczym obiektów, maszyn, urządzeń i ścian, jak również dokonywanie ich istotnych zmian konstrukcyjnych lub istotnych zmian warunków eksploatacji, wymaga zezwolenia kierownika ruchu zakładu górniczego.

2. Oddanie do ruchu w zakładzie górniczym, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1: podstawowych obiektów, maszyn i urządzeń, obiektów podziemnego zakładu górniczego stanowiących ściany prowadzone w warunkach specjalnych oraz obiektów podziemnego zakładu górniczego stanowiących oddziały eksploatujące partie złóż rud miedzi w warunkach specjalnych, jak również dokonywanie ich istotnych zmian konstrukcyjnych lub istotnych zmian warunków eksploatacji, wymaga pozwolenia wydanego, w drodze decyzji, przez właściwy organ nadzoru górniczego.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli obiekt, maszyna lub urządzenie stanowi wyposażenie lub część składową obiektu budowlanego zakładu górniczego, dla którego pozwolenia na użytkowanie są wydawane przez właściwe organy nadzoru górniczego na podstawie przepisów prawa budowlanego.

4. Właściwy organ nadzoru górniczego może przed wydaniem pozwolenia, o którym mowa w ust. 2, nakazać, w drodze postanowienia, na które służy zażalenie, przeprowadzenie próbnego ruchu obiektów, maszyn, urządzeń lub ścian, określając jego zakres i sposób kontroli oraz uzależniając wydanie pozwolenia od uzyskanych wyników.

Art. 115. 1. Przechowywanie lub używanie w ruchu zakładu górniczego sprzętu strzałowego wymaga pozwolenia wydanego, w drodze decyzji, przez organ nadzoru górniczego właściwy dla miejsca wykonywania robót strzałowych, a jeżeli roboty te będą wykonywane w granicach właściwości miejscowej co najmniej dwóch organów nadzoru górniczego – organ nadzoru górniczego właściwy dla siedziby zakładu górniczego.

2. Jeżeli roboty strzałowe w ruchu zakładu górniczego będą wykonywane przez podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego, uzyskanie pozwolenia, o którym mowa w ust. 1, przez:

- 1) przedsiębiorcę – wyłącza obowiązek uzyskania pozwolenia w zakresie tego samego sprzętu przez ten podmiot;
- 2) ten podmiot – wyłącza obowiązek uzyskania pozwolenia w zakresie tego samego sprzętu przez przedsiębiorcę.

3. Pozwolenie wydaje się na czas nieokreślony.

4. Właściwy organ nadzoru górniczego odmawia wydania pozwolenia:

- 1) ze względu na zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska;
- 2) ze względu na ważny interes publiczny;
- 3) jeżeli wnioskodawcy cofnięto w ciągu ostatnich 5 lat pozwolenie z przyczyn określonych w ust. 5.

5. Właściwy organ nadzoru górniczego cofa pozwolenie, jeżeli wnioskodawca prowadzi roboty strzałowe w sposób:

- 1) (uchylony)
- 2) stwarzający zagrożenie obronności, bezpieczeństwa państwa, porządku publicznego lub środowiska.

6. Przedsiębiorca powiadamia organ nadzoru górniczego, o którym mowa w ust. 1, najpóźniej na 7 dni przed zamierzonym terminem rozpoczęcia robót strzałowych, o powierzeniu wykonywania tych robót podmiotowi wykonującemu w zakresie swojej działalności zawodowej czynności powierzone mu w ruchu zakładu górniczego.

7. Przedsiębiorca lub podmiot wykonujący w zakresie swojej działalności zawodowej roboty strzałowe powierzone mu w ruchu zakładu górniczego, są obowiązani:

- 1) przestrzegać wymagań dotyczących bezpiecznego przechowywania środków strzałowych i sprzętu strzałowego oraz prowadzenia prac przy użyciu tych środków i sprzętu;
- 2) zapewnić nadzór nad osobami, którym powierzyli wykonywanie czynności związanych z dostępem do środków strzałowych i sprzętu strzałowego;
- 3) zapewnić ewidencjonowanie znajdujących się w zakładzie górnicznym oraz wykorzystanych tam środków strzałowych;
- 4) przechowywać dokumentację, o której mowa w pkt 3, przez co najmniej 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wykorzystano środki strzałowe, oraz udostępniać ją na żądanie właściwego organu nadzoru górniczego;
- 5) zapewnić prowadzenie wykazu używanych środków strzałowych i sprzętu strzałowego, określającego warunki ich używania;
- 6)³³⁾ zapewnić prowadzenie rejestru jednoznacznych oznaczeń w rozumieniu art. 23a ustawy z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1017, z 2013 r. poz. 1650, z 2015 r. poz. 1893 oraz z 2016 r. poz. 544) środków strzałowych zgodnie z wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego.

8. Kierownik ruchu zakładu górniczego ustala dla każdego miejsca wykonywania robót strzałowych w formie pisemnej bezpieczny sposób ich wykonywania, uwzględniając wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 2.

³³⁾ Dodany przez art. 5 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 544), która weszła w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r.

Art. 116. 1. Przedsiębiorca, z wyjątkiem przedsiębiorcy prowadzącego działalność na podstawie koncesji udzielonej przez starostę, jest obowiązany posiadać dokumentację mierniczo-geologiczną oraz aktualizować i uzupełniać ją w trakcie postępu robót. W skład dokumentacji mierniczo-geologicznej wchodzi:

- 1) dokumenty pomiarowe;
- 2) dokumenty obliczeniowe;
- 3) dokumenty kartograficzne przedstawiające aktualną sytuację geologiczną oraz górnictw zakładu górnictwa, a także stan powierzchni w granicach terenu górnictwa.

2. Nie jest wymagane posiadanie dokumentów pomiarowych i obliczeniowych będących podstawą sporządzania i uzupełniania map pozyskiwanych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

3. Dokumentację mierniczo-geologiczną sporządza:

- 1) mierniczy górniczy, a w przypadku wydobywania kopalin metodą odkrywkową – także osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe w zakresie geodezyjnych pomiarów sytuacyjno-wysokościowych;
- 2) w części, w jakiej przedstawia ona sytuację geologiczną zakładu górnictwa – geolog górniczy, a w przypadku wydobywania kopalin metodą odkrywkową – także osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe w zakresie sporządzania dokumentacji geologicznej złóż tych kopalin, w związku z wydobywaniem których ma być sporządzona dokumentacja mierniczo-geologiczna.

4. W celu sporządzenia, aktualizacji i uzupełniania dokumentacji mierniczo-geologicznej wykonuje się prace geodezyjne i geologiczne, obejmujące czynności pomiarowe, obliczeniowe i kartograficzne.

5. Przedsiębiorca jest obowiązany nieodpłatnie udostępnić organom administracji geologicznej oraz organom nadzoru górnictwa, na żądanie tych organów, dokumentację mierniczo-geologiczną w zakresie niezbędnym do wykonywania ich zadań.

6. Właściwy organ nadzoru górnictwa może, w drodze decyzji, nakazać sporządzenie odpowiednich dokumentów wchodzących w skład dokumentacji mierniczo-geologicznej, innych niż wymienione w przepisach wydanych na podstawie ust. 7, jeżeli jest to niezbędne do:

- 1) zapewnienia bezpieczeństwa ruchu zakładu górnictwa;
- 2) zwalczania zagrożeń naturalnych;
- 3) wykonania zadań ratownictwa górnictwa;
- 4) kontrolowania racjonalnej gospodarki zasobami złóż kopalin w procesie ich wydobywania;
- 5) zapobieżenia szkodom w środowisku i obiektach budowlanych;
- 6) budowy i likwidacji zakładu górnictwa;
- 7) rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po zakończeniu działalności górnictwa.

7. Minister właściwy do spraw środowiska, kierując się potrzebą sporządzenia dokumentacji mierniczo-geologicznej w sposób zapewniający przedstawienie aktualnej sytuacji geologicznej oraz górnictwa zakładu górnictwa, a także stanu powierzchni w granicach terenu górnictwa, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje dokumentów wchodzących w skład dokumentacji mierniczo-geologicznej;
- 2) szczegółowe wymagania dotyczące sporządzania, aktualizacji i uzupełniania dokumentacji mierniczo-geologicznej;
- 3) szczegółowe wymagania dotyczące wykonywania prac geodezyjnych i geologicznych w celu sporządzenia, aktualizacji i uzupełniania dokumentacji mierniczo-geologicznej;
- 4) sposób i tryb postępowania z dokumentacją mierniczo-geologiczną po likwidacji zakładu górnictwa, w zakresie jej przekazywania i archiwizowania, w tym wzory dokumentów związanych z jej przekazywaniem.

Art. 117. Przedsiębiorca jest obowiązany:

- 1) rozpoznawać zagrożenia związane z ruchem zakładu górnictwa i podejmować środki zmierzające do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń;
- 2) posiadać odpowiednie środki materialne i techniczne oraz służby ruchu zapewniające bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górnictwa;

- 3) prowadzić ewidencję osób przebywających w zakładzie górniczym, przez wskazanie imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego;
- 4) oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe oraz stosować niezbędne rozwiązania zmniejszające to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
- 5) posiadać i odpowiednio przechowywać dokumentację prowadzenia ruchu zakładu górniczego;
- 6) posiadać dowód sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego – w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 i 2.

Art. 118. 1. Złoża, pokłady, wyrobiska, ich części oraz inne przestrzenie w zakładach górniczych, w których występują następujące zagrożenia naturalne: tąpniętami, metanowe, wyrzutami gazów i skał, wybuchem pyłu węglowego, klimatyczne, wodne, osuwiskowe, erupcyjne, siarkowodorowe, substancjami promieniotwórczymi, podlegają zaliczeniu do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń, według kryteriów określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 4.

2. Zaliczeń, o których mowa w ust. 1, dokonuje kierownik ruchu zakładu górniczego w oparciu o dokumentację określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, niezwłocznie po stwierdzeniu okoliczności określonych w tych przepisach, uzasadniających zaliczenie do danego stopnia, kategorii lub klasy zagrożenia.

3. W przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 zaliczeń, o których mowa w ust. 1, dokonuje się także w oparciu o wyniki badań przeprowadzonych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego oraz opinię tego rzeczoznawcy.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) kryteria oceny zagrożeń naturalnych, o których mowa w ust. 1, zależnie od rodzaju kopaliny, natężenia zagrożeń, przestrzeni występowania zagrożeń oraz rodzaju zakładu górniczego,
- 2) dokumentację, w oparciu o którą dokonuje się zaliczeń, o których mowa w ust. 1, inną niż wymieniona w ust. 3,
- 3) przypadki, w których zaliczeń, o których mowa w ust. 1, dokonuje się także w oparciu o dokumentację, o której mowa w ust. 3

– kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa powszechnego oraz bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego.

Art. 119. 1. Kto spostrzeże zagrożenie dla ludzi, zakładu górniczego lub jego ruchu, uszkodzenie albo nieprawidłowe działanie urządzeń tego zakładu, jest obowiązany niezwłocznie ostrzec osoby zagrożone, podjąć środki dostępne w celu usunięcia niebezpieczeństwa oraz zawiadomić o niebezpieczeństwie najbliższą osobę kierownictwa lub dozoru ruchu.

2. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, dla zakładu górniczego lub jego ruchu, na żądanie kierownika ruchu tego zakładu, każdy przedsiębiorca jest obowiązany udzielić mu niezbędnej pomocy.

3. W przypadku powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, niezwłocznie wstrzymuje się prowadzenie ruchu w strefie zagrożenia, wycofuje się ludzi w bezpieczne miejsce i podejmuje się niezbędne działania, w tym środki dostępne w celu usunięcia stanu zagrożenia.

4. Kierownik ruchu zakładu górniczego jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić właściwy organ nadzoru górniczego, w sposób ustalony w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1, o każdym wypadku śmiertelnym, ciężkim lub zbiorowym, zgonie naturalnym, jak również o związanych z ruchem zakładu górniczego niebezpiecznych zdarzeniach, stwarzających zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub bezpieczeństwa powszechnego.

5. Kierownik ruchu zakładu górniczego, w terminie do 3 dnia roboczego każdego miesiąca, jest obowiązany zawiadomić właściwy organ nadzoru górniczego, w sposób ustalony w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1, o każdym wypadku zaistniałym w zakładzie górniczym, innym niż określony w ust. 4, który zaistniał w poprzednim miesiącu.

6. Kierownik ruchu zakładu górniczego prowadzącego podziemne składowanie dwutlenku węgla jest obowiązany poinformować właściwy organ nadzoru górniczego o wycieku dwutlenku węgla oraz o ryzyku wystąpienia takiego wycieku.

Art. 120. 1. Minister właściwy do spraw energii³⁴⁾ w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw pracy, spraw wewnętrznych oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące prowadzenia ruchu poszczególnych rodzajów zakładów górniczych, w zakresie:

- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko,
- 2) bezpieczeństwa pożarowego,
- 3) gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania,
- 4) przygotowania wydobytych kopalin do sprzedaży,
- 5) ochrony środowiska,
- 6) podstawowych obiektów, maszyn i urządzeń zakładu górnictwa,
- 7) obiektów podziemnego zakładu górnictwa stanowiących ściany prowadzone w warunkach specjalnych oraz obiektów podziemnego zakładu górnictwa stanowiących oddziały eksploatujące partie złóż rud miedzi w warunkach specjalnych,
- 8) przypadków, w których przedsiębiorca jest obowiązany posiadać dowód sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górnictwa

– kierując się potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górnictwa, zapobiegania zagrożeniom występującym w ruchu zakładu górnictwa, a także uwzględniając konieczność stosowania przez przedsiębiorców aktualnych osiągnięć nauki i techniki, zwłaszcza w zakresie górnictwa, uproszczenia wymagań dla przedsiębiorców prowadzących działalność na podstawie koncesji udzielonej przez starostę oraz racjonalnego wykorzystania złoża kopalin.

2. Minister właściwy do spraw energii³⁴⁾ w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw pracy, spraw wewnętrznych oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące przechowywania i używania środków strzałowych i sprzętu strzałowego w ruchu zakładu górnictwa, w tym rodzaje, sposób i wzory ewidencji środków strzałowych oraz przypadki, w których przedsiębiorca ma obowiązek posiadać dowód sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górnictwa, kierując się potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górnictwa, zapobiegania zagrożeniom występującym w ruchu zakładu górnictwa, a także potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności związane z przechowywaniem lub używaniem środków strzałowych i sprzętu strzałowego w poszczególnych rodzajach zakładów górniczych.

3. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może, na wniosek przedsiębiorcy, w szczególnych przypadkach uzasadnionych warunkami bezpieczeństwa lub gdy jest to niezbędne do wprowadzenia postępu technicznego, przeprowadzenia prac naukowo-badawczych lub doświadczalnych, wyrazić zgodę na odstąpienie przez przedsiębiorcę od określonych wymagań przewidzianych w przepisach wydanych na podstawie ust. 1 i 2, określając szczegółowo zakład górniczy, zakres odstąpienia oraz warunki jego stosowania. Zgodę, w drodze decyzji, wyraża się na czas oznaczony, nie dłuższy niż 5 lat.

Art. 121. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do podmiotów wykonujących w zakresie swojej działalności zawodowej czynności im powierzone w ruchu zakładu górnictwa.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane spełniać następujące wymagania w zależności od rodzaju zakładu górnictwa:

- 1) zapewnić odpowiednie służby ruchu, w tym osoby kierownictwa i dozoru ruchu oraz osoby o kwalifikacjach niezbędnych do kierowania i wykonywania określonego rodzaju robót;
- 2) zapewnić niezbędne środki materialne i techniczne umożliwiające bezpieczne wykonywanie robót;
- 3) przeszkolić pracowników w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności;
- 4) ocenić i udokumentować ryzyko zawodowe na stanowisku pracy oraz poinformować pracowników o tym ryzyku, a także stosować niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające to ryzyko.

3. Sposób organizacji pracy wraz ze schematem organizacyjnym i dodatkowymi ustaleniami zapewniającymi bezpieczne wykonywanie robót określa umowa zawarta między przedsiębiorcą a podmiotem, o którym mowa w ust. 1.

³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

Rozdział 3

Ratownictwo górnicze

Art. 122. 1. Ratownictwo górnicze tworzą:

- 1) służby ratownictwa górniczego przedsiębiorcy;
- 2) podmioty zawodowo trudniące się ratownictwem górniczym.

2. Do zadań służb i podmiotów, o których mowa w ust. 1, należy:

- 1) niezwłoczne niesienie pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub bezpieczeństwa powszechnego;
- 2) wykonywanie prac profilaktycznych – prace te mają na celu zapobieganie bezpośredniemu zagrożeniu bezpieczeństwa osób lub ruchu zakładu górniczego w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124.

3. Kierownik ruchu zakładu górniczego odpowiada za stan ratownictwa górniczego w zakładzie górniczym, a kierownik podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym – za stan ratownictwa górniczego w tym podmiocie.

4. W zakładzie górniczym i w podmiocie zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym prowadzi się dokumentację w zakresie ratownictwa górniczego.

5. W ratownictwie górniczym przeprowadza się specjalistyczne badania lekarskie, specjalistyczne badania psychologiczne oraz specjalistyczne szkolenia. Badania i szkolenia organizuje i przeprowadza podmiot zawodowo trudniący się ratownictwem górniczym lub przedsiębiorca spełniający wymagania przewidziane dla podmiotów zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym. W przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 124 pkt 2 szkolenia może organizować i przeprowadzać przedsiębiorca.

6. Przedsiębiorca jest obowiązany:

- 1) posiadać własne służby ratownictwa górniczego albo powierzyć realizację tego obowiązku w całości lub w części podmiotom zawodowo trudniącym się ratownictwem górniczym;
- 2) posiadać plan ratownictwa górniczego;
- 3) zapewnić stałą możliwość udziału w akcji ratowniczej zawodowych specjalistycznych służb podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym, w sposób określony w umowie, o której mowa w ust. 15.

7. Podmiot zawodowo trudniący się ratownictwem górniczym jest obowiązany na wezwanie przedsiębiorcy lub kierownika ruchu zakładu górniczego zapewnić stałe uczestnictwo w akcji ratowniczej zawodowych specjalistycznych służb, w sposób określony w umowie, o której mowa w ust. 15.

8. Przedsiębiorca posiadający wyłącznie własne służby ratownictwa górniczego jest obowiązany spełniać wymagania przewidziane dla podmiotów zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym.

9. Podmiot zawodowo trudniący się ratownictwem górniczym jest obowiązany spełniać wymagania przewidziane dla tych podmiotów.

10. Plan ratownictwa górniczego sporządza się dla każdego zakładu górniczego.

11. Plan ratownictwa górniczego określa sposób wykonania obowiązków w zakresie ratownictwa górniczego, w szczególności:

- 1) organizację służb ratownictwa górniczego i służb pogotowia w zakładzie górniczym;
- 2) możliwość stałego udziału w akcji ratowniczej zawodowych specjalistycznych służb podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym – w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 15;
- 3) niezbędne wyposażenie w sprzęt ratowniczy;
- 4) sposób prowadzenia akcji ratowniczej.

12. Plan ratownictwa górniczego oraz zmiany w tym planie zatwierdza kierownik ruchu zakładu górniczego. Plan ten na bieżąco aktualizuje się w zakresie ustalonym przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

13. W zakładzie górniczym organizuje się drużynę ratowniczą oraz odpowiednio wyposażoną kopalnianą stację ratownictwa górniczego. W zakładach górniczych wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi obowiązek posiadania kopalnianej stacji ratownictwa górniczego może zostać spełniony przez utrzymywanie zakładowej stacji ratownictwa górniczego.

14. W skład zawodowych specjalistycznych służb podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym wchodzi:

- 1) dyżurujące zawodowe zastępy ratownicze;
- 2) zawodowe pogotowia specjalistyczne;
- 3) dyżurujące zastępy dla grup zakładów górniczych.

15. Powierzenie przez przedsiębiorcę podmiotowi zawodowo trudniącemu się ratownictwem górniczym realizacji w całości lub części obowiązku posiadania własnych służb ratownictwa górniczego następuje na podstawie umowy, za uprzednią zgodą właściwego organu nadzoru górniczego, wyrażoną, w drodze decyzji, w przypadku spełniania przez ten podmiot wymagań przewidzianych w przepisach wydanych na podstawie art. 124.

16. Jeżeli przedsiębiorca lub podmiot nie spełnia wymagań przewidzianych w zakresie ratownictwa górniczego, właściwy organ nadzoru górniczego może nakazać, w drodze decyzji, przedsiębiorcy albo podmiotowi zawodowo trudniącemu się ratownictwem górniczym:

- 1) dokonanie koniecznych zmian w organizacji ratownictwa górniczego;
- 2) uzupełnienie lub zmianę wyposażenia ratownictwa górniczego.

17. Jeżeli występujące w zakładzie górniczym zagrożenia naturalne i ich natężenie nie wymagają spełnienia przez przedsiębiorcę obowiązku, o którym mowa w ust. 6 pkt 1, i jeżeli nie spowoduje to pogorszenia stanu bezpieczeństwa w zakładzie górniczym, właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, zwolnić przedsiębiorcę z tego obowiązku, w całości lub w części. Przedsiębiorca, który uzyskał zwolnienie, jest obowiązany zabezpieczyć możliwość prowadzenia akcji ratowniczej przez podmioty trudniące się zawodowo ratownictwem górniczym, w sposób określony w planie ratownictwa górniczego oraz umowie zawartej z tym podmiotem.

18. W przypadku istotnej zmiany okoliczności, stanowiących podstawę wydania decyzji, o której mowa w ust. 16, właściwy organ nadzoru górniczego niezwłocznie uchyla tę decyzję.

19. Przepisów ust. 1–18 nie stosuje się do przedsiębiorców wydobywających kopaliny metodą odkrywkową. Są oni obowiązani zabezpieczyć możliwość prowadzenia akcji ratowniczej przez inne jednostki ratownicze.

Art. 123. 1. Prace profilaktyczne wykonuje się na zasadach określonych dla ruchu zakładu górniczego, zgodnie z dokumentacją prac profilaktycznych, zatwierdzoną przez kierownika ruchu zakładu górniczego.

2. Decyzję o podjęciu prac profilaktycznych i ich zakończeniu podejmuje kierownik ruchu zakładu górniczego.

3. W przypadku wystąpienia zagrożenia życia i zdrowia pracowników zakładu górniczego, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub bezpieczeństwa powszechnego, w związku z ruchem zakładu górniczego, niezwłocznie podejmuje się i prowadzi akcję ratowniczą.

4. Akcję ratowniczą prowadzi kierownik akcji ratowniczej zgodnie z planem ratownictwa górniczego oraz wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 124.

5. Kierownikiem akcji ratowniczej, podejmującym jednoosobowo decyzje dotyczące jej prowadzenia, jest kierownik ruchu zakładu górniczego.

6. Podczas prowadzenia akcji ratowniczej, w przypadkach szczególnych, ze względu na bezpieczeństwo załogi lub zakładu górniczego, kierownik akcji może odstąpić od wymagań określonych w przepisach prawa, pod warunkiem zapewnienia postępowania zgodnego z zasadami techniki górniczej.

7. Nadzór nad prowadzeniem akcji ratowniczej sprawuje właściwy organ nadzoru górniczego. W przypadku uznania, że jest ona prowadzona nienależycie, organ ten może żądać zmiany jej kierownika lub objąć kierownictwo akcji.

8. Jeżeli wymaga tego waga lub złożoność sprawy, w szczególności w przypadku zaistnienia wypadku zbiorowego, katastrofy albo niebezpiecznego zdarzenia, czynności określone w ust. 7 może podejmować Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

9. Czynności określone w ust. 7 są wykonywane przez pracowników organów nadzoru górniczego na podstawie legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności.

Art. 124. Minister właściwy do spraw energii³⁴⁾ w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw wewnętrznych, środowiska oraz zdrowia określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) organizację, szczegółowe zadania i wymagania dla służb ratownictwa górniczego przedsiębiorcy oraz podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym,

- 2) szczegółowe wymagania dotyczące specjalistycznych badań lekarskich, specjalistycznych badań psychologicznych oraz specjalistycznych szkoleń w zakresie ratownictwa górniczego, w tym przypadki, w których te szkolenia są przeprowadzane przez przedsiębiorcę,
- 3) szczegółowe wymagania dotyczące dokumentacji w zakresie ratownictwa górniczego oraz planu ratownictwa górniczego,
- 4) sposoby współpracy przedsiębiorcy oraz podmiotu zawodowo trudniącego się ratownictwem górniczym, w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w art. 122 ust. 15,
- 5) przypadki, w których wykonuje się prace profilaktyczne,
- 6) sposoby prowadzenia akcji ratowniczych w zależności od rodzaju i natężenia zagrożeń występujących w zakładach górniczych

– kierując się potrzebą zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa powszechnego, bezpieczeństwa pożarowego, bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego, zapobiegania zagrożeniom występującym w ruchu zakładu górniczego, a także zapewnienia sprawnego niesienia pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, bezpieczeństwa ruchu zakładu górniczego lub bezpieczeństwa powszechnego.

Rozdział 4

Podziemne składowanie odpadów

Art. 125. 1. Wyróżnia się następujące typy podziemnych składowisk odpadów:

- 1) podziemne składowisko odpadów niebezpiecznych;
- 2) podziemne składowisko odpadów obojętnych;
- 2a) podziemne składowisko odpadów promieniotwórczych;
- 3) podziemne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne, obojętne i promieniotwórcze.

2. Podziemne składowisko odpadów lokalizuje się w formacji geologicznej stanowiącej naturalną barierę geologiczną dla ewentualnej migracji substancji niebezpiecznych poza granice przestrzeni objętej przewidywanymi szkodliwymi wpływami składowanych odpadów.

3. Eksploatacja i zamknięcie podziemnego składowiska powinny odbywać się w sposób zapewniający bezpieczeństwo powszechne oraz w sposób zapewniający zapobieganie negatywnym dla środowiska skutkom składowania odpadów, w szczególności zanieczyszczeniu wód podziemnych.

4. Monitoring podziemnego składowiska odpadów prowadzi się w celu porównania stanu środowiska we wszystkich fazach działalności z jego pierwotnym stanem.

5. Odpady w podziemnych składowiskach składowuje się w sposób selektywny. Składowanie odpadów w sposób nie-selektywny jest dozwolone tylko wówczas, jeżeli nie spowoduje to zagrożenia środowiska lub nie naruszy wymagań bezpieczeństwa.

6. Przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie podziemnego składowania odpadów jest obowiązany zatrudnić w ruchu zakładu górniczego osobę posiadającą świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, o którym mowa w art. 165 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21, z późn. zm.³⁵⁾).

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dla poszczególnych typów podziemnych składowisk odpadów, dotyczące lokalizacji, eksploatacji i zamknięcia, a także zakres, sposób i warunki prowadzenia monitoringu tych składowisk,
- 2) rodzaje odpadów, które mogą być składowane podziemnie w sposób nieselektywny oraz kryteria i procedury dopuszczenia odpadów na składowiska podziemne

– kierując się potrzebami zapewnienia ochrony środowiska, bezpieczeństwa powszechnego oraz prawidłowego postępowania z odpadami, a także uwzględniając zjawiska przyrodnicze i uwarunkowania geologiczne.

³⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 888 i 1238, z 2014 r. poz. 695, 1101 i 1322 oraz z 2015 r. poz. 87, 122, 993, 1045, 1688, 1936 i 2281.

Art. 126. 1. Zabronione jest podziemne składowanie następujących odpadów:

- 1) występujących w postaci ciekłej, w tym odpadów zawierających wodę w ilości powyżej 95% masy całkowitej, z wyłączeniem szlamów;
- 2) o właściwościach wybuchowych, żrących, utleniających, wysoce łatwopalnych lub łatwopalnych;
- 3) zakaźnych medycznych i zakaźnych weterynaryjnych;
- 4) powstających w wyniku prac naukowo-badawczych, rozwojowych lub działalności dydaktycznej, które nie są zidentyfikowane lub są niesklasyfikowane i których oddziaływanie na środowisko nie jest znane;
- 5) opon, z wyłączeniem opon rowerowych i opon o średnicy zewnętrznej większej niż 1400 mm;
- 6) innych, które w warunkach podziemnego składowania mogą podlegać niepożądanym zmianom fizycznym, chemicznym lub biologicznym.

2. Do odpadów, o których mowa w ust. 1 pkt 6, zalicza się następujące odpady:

- 1) mogące w warunkach składowania wchodzić w reakcje z wodą lub skałą macierzystą, prowadząc do zmiany ich objętości, powstania samozapalnych, toksycznych lub wybuchowych substancji lub gazów lub innych reakcji zagrażających bezpieczeństwu eksploatacji składowiska podziemnego lub nienaruszalności bariery geologicznej, a także pojemniki, w których są składowane;
- 2) ulegające biodegradacji;
- 3) o ostrym zapachu;
- 4) mogące wytwarzać mieszaniki gazowo-powietrzne o właściwościach toksycznych lub wybuchowych;
- 5) nieodpowiadające warunkom geomechanicznym ze względu na niewystarczającą stabilność;
- 6) samozapalne lub podatne na samozapłon w danych warunkach składowania;
- 7) będące produktami gazowymi;
- 8) lotne oraz pochodzące ze zbierania w postaci nieokreślonych mieszanin.

3. Zabronione jest rozcieńczanie lub sporządzanie mieszanin odpadów ze sobą lub z innymi substancjami (przedmiotami) w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia do podziemnego składowania.

Art. 127. 1. Do podziemnego składowania odpadów stosuje się odpowiednio przepisy art. 105, art. 106, art. 107 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 108, art. 119, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 128 pkt 3, art. 129, art. 130 ust. 1, art. 134 pkt 3 i 4, art. 135 ust. 2 i 3 oraz art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

2. Przepisów niniejszego rozdziału, z wyjątkiem art. 125 ust. 2–4, nie stosuje się do odpadów obojętnych oraz innych niż niebezpieczne i obojętne, jeżeli stanowią odpady wydobywcze w rozumieniu ustawy z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1136 oraz z 2014 r. poz. 1101).

Rozdział 4a

Podziemne składowanie dwutlenku węgla

Art. 127a. 1. Kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla lokalizuje się na obszarach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 4, jeżeli prowadzenie działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla nie spowoduje zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego, zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

2. Kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla lokalizuje się w górotworze w obrębie formacji geologicznych, spełniających zarówno kryteria dotyczące skał zbiornikowych, jak i skał uszczelniających, stanowiących naturalną barierę geologiczną dla ewentualnego wycieku dwutlenku węgla i jego wydostania się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, jeżeli z charakterystyki i oceny zawartej w zatwierdzonej dokumentacji geologicznej wynika, że formacje te lub ich części są odpowiednie do podziemnego składowania dwutlenku węgla.

3. Zabronione jest podziemne składowanie dwutlenku węgla:

- 1) na obszarach stref ochronnych ujęć wody i na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych;
- 2) na obszarach górniczych utworzonych dla solanek, wód leczniczych i termalnych;
- 3) na obszarach mogących powodować naruszenie zasady racjonalnej gospodarki złożem kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;

- 4) w słupie wody rozumianym jako pionowa ciągła masa wód powierzchniowych od powierzchni do osadów dennych;
- 5) na obszarach występowania lub zagrożonych oddziaływaniem gwałtownych zjawisk, mogących uniemożliwić bezpieczną eksploatację podziemnego składowiska dwutlenku węgla, w tym:
 - a) zwiększonej aktywności tektonicznej oraz na przebiegu strefy uskokuwej,
 - b) zwiększonej aktywności sejsmicznej naturalnej lub wzbudzonej działalnością człowieka,
 - c) na obszarach o zwiększonym nasileniu zjawisk krasowych i sufozyjnych.

4. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, obszary, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym w formie zestawienia współrzędnych geograficznych, uwzględniając uwarunkowania geologiczne i przyrodnicze oraz charakterystykę kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego, a także ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska.

Art. 127b. W granicach terenu górniczego wyznaczonego w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla zabrania się prowadzenia działalności innej niż podziemne składowanie dwutlenku węgla, która mogłaby zagrażać bezpieczeństwu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, chyba że przedsiębiorca, który zamierza prowadzić tę działalność, wykaże, że prowadzenie przez niego tej działalności nie będzie stanowić zagrożenia dla podziemnego składowiska dwutlenku węgla.

Art. 127c. Eksploatacja i zamknięcie podziemnego składowiska dwutlenku węgla powinny odbywać się w sposób zapewniający bezpieczeństwo powszechne oraz zapobieganie negatywnym dla środowiska skutkom podziemnego składowania dwutlenku węgla, w szczególności zanieczyszczeniu wód podziemnych.

Art. 127d. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie podziemnego składowania dwutlenku węgla jest obowiązany do:

- 1) kontrolowania strumienia dwutlenku węgla, w tym dokonywania pomiaru oraz akceptacji jego składu;
- 2) dokonywania oceny ryzyka polegającej na wykazaniu, że zawartość innych gazów i substancji w składzie strumienia dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla, nie stanowi zagrożenia środowiska lub zdrowia i życia ludzi oraz jest poniżej poziomów, które mogłyby negatywnie wpłynąć na integralność podziemnego składowiska dwutlenku węgla oraz sieci transportowej dwutlenku węgla w rozumieniu art. 3 pkt 11h ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 3) rejestrowania ilości i charakterystyki przyjmowanego i zatłaczanego strumienia dwutlenku węgla, w tym gromadzenia informacji na temat jego składu;
- 4) prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 5) poinformowania organu właściwego w sprawach handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o wydostaniu się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla i rozliczenia emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 6) sporządzania rocznego sprawozdania z prowadzonej działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla.

2. Przez strumień dwutlenku węgla należy rozumieć substancje powstające w procesie wychwytywania dwutlenku węgla z projektu demonstracyjnego wychwyty i składowania dwutlenku węgla, kierowane do podziemnego składowiska dwutlenku węgla, spełniające kryteria akceptacji jego składu.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, rejestruje ilość i charakterystykę przyjmowanego i zatłaczanego strumienia dwutlenku węgla na bieżąco, a informacje w tym zakresie przechowuje w siedzibie przez cały okres obowiązywania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

Art. 127e. 1. Do podziemnego składowiska dwutlenku węgla jest zatłaczany dwutlenek węgla, który spełnia kryteria akceptacji składu strumienia dwutlenku węgla określone w przepisach wydanych na podstawie art. 127h pkt 2, po przeprowadzeniu przez przedsiębiorcę oceny ryzyka, o której mowa w art. 127d ust. 1 pkt 2.

2. Akceptacja składu strumienia dwutlenku węgla jest dokonywana w oparciu o kryterium:

- 1) składu procentowego, z uwzględnieniem minimalnej zawartości dwutlenku węgla oraz dopuszczalnej zawartości innych gazów i substancji;
- 2) parametrów fizycznych dwutlenku węgla, w tym ciśnienia i temperatury.

Art. 127f. 1. Zabronione jest dodawanie do strumienia dwutlenku węgla odpadów oraz innych substancji, z wyjątkiem tych, które są niezbędne w procesie przesyłania, zatłaczania, składowania, monitoringu i pomiaru migracji dwutlenku węgla, w stężeniach, które nie spowodują zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego oraz środowiska, w tym nie zwiększą ryzyka wystąpienia wycieku dwutlenku węgla.

2. Przez migrację dwutlenku węgla należy rozumieć przemieszczanie się dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Art. 127g. 1. Monitoring kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla jest prowadzony na podstawie planu monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

2. Monitoring kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla jest prowadzony w trzech etapach:

- 1) etap eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla – okres od rozpoczęcia zatłaczania dwutlenku węgla do podziemnego składowiska dwutlenku węgla do zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 2) etap po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla do przekazania Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za to składowisko zgodnie z art. 127j – okres nie krótszy niż 20 lat;
- 3) etap po przekazaniu Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 127j.

3. Monitoring kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla jest prowadzony w celu:

- 1) porównania stanu środowiska z jego pierwotnym i modelowym stanem określonym w dokumentacji geologicznej, w szczególności porównania zachowania dwutlenku węgla w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, a w uzasadnionych przypadkach – w otaczającym go środowisku, oraz zachowania wody w formacjach geologicznych;
- 2) obserwacji migracji dwutlenku węgla, o której mowa w art. 127f ust. 2;
- 3) wykrycia nieprawidłowości w procesie zatłaczania lub składowania dwutlenku węgla albo w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, które wiążą się z ryzykiem wystąpienia wycieku dwutlenku węgla lub powstaniem zagrożenia zdrowia i życia ludzi oraz środowiska;
- 4) wykrycia wycieku dwutlenku węgla lub jego wydostania się poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla, w szczególności wpływu na użytkowe poziomy wód podziemnych, a także na bezpieczeństwo zdrowia i życia ludzi oraz środowiska;
- 5) dokonania oceny podjętych działań naprawczych;
- 6) dokonania oceny stabilności oraz bezpieczeństwa kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla w krótkiej i długiej perspektywie.

4. Monitoring kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla polega na badaniu i kontrolowaniu:

- 1) składu chemicznego strumienia dwutlenku węgla w procesie zatłaczania;
- 2) wydajności i ciśnienia zatłaczania strumienia dwutlenku węgla na etapie eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 3) temperatury i ciśnienia w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym w podziemnym składowisku dwutlenku węgla;
- 4) jakości wód podziemnych w poziomach wodonośnych położonych powyżej formacji geologicznej uszczelniającej podziemne składowisko dwutlenku węgla;
- 5) składu powietrza glebowego;
- 6) szczelności odwiertów iniekcyjnych i obserwacyjnych;
- 7) niezorganizowanych emisji dwutlenku węgla z kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Art. 127h. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania dotyczące eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla,
- 2) szczegółowe kryteria i sposób akceptacji składu strumienia dwutlenku węgla zatłaczanego do podziemnego składowiska dwutlenku węgla,

- 3) sposób, częstotliwość i szczegółowe warunki prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla

– kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, mając na uwadze potrzebę zapewnienia ochrony zdrowia i życia ludzi oraz środowiska, a także bezpieczeństwa powszechnego oraz uwzględniając charakterystykę kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, warunki geologiczne i przyrodnicze.

Art. 127i. 1. Zamknięcie podziemnego składowiska dwutlenku węgla następuje:

- 1) po wypełnieniu warunków określonych w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla;
- 2) na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy, po uzyskaniu zgody organu koncesyjnego;
- 3) po przejęciu przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a, z tym że w przypadku utrzymywania zakładu górniczego w gotowości zgodnie z art. 39c ust. 1, zamknięcie podziemnego składowiska dwutlenku węgla następuje, jeżeli nie zostanie udzielona nowa koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla w terminie określonym w tym przepisie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przedsiębiorca jest obowiązany do:

- 1) likwidacji zakładu górniczego, w tym likwidacji instalacji zatłaczającej, uszczelnienia i zabezpieczenia podziemnego składowiska dwutlenku węgla oraz, w razie potrzeby, podejmowania działań naprawczych oraz działań zapobiegawczych i naprawczych w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 2) prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla, przez okres nie krótszy niż 20 lat od dnia jego zamknięcia;
- 3) informowania organu właściwego w sprawach handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz rozliczania emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla.

3. Obowiązki, o których mowa w ust. 2, przedsiębiorca wykonuje do czasu przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla zgodnie z art. 127j.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, obowiązki, o których mowa w ust. 2, wykonuje Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla do czasu przekazania mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 127j.

Art. 127j. 1. Przekazanie odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla następuje, gdy:

- 1) zakład górniczy prowadzący podziemne składowanie dwutlenku węgla został zlikwidowany zgodnie z planem ruchu likwidowanego zakładu górniczego;
- 2) zostały wypełnione warunki określone w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla;
- 3) zostały zrealizowane obowiązki, o których mowa w art. 28a ust. 3 i 4;
- 4) został przeprowadzony monitoring kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla po zamknięciu podziemnego składowiska dwutlenku węgla przez okres nie krótszy niż 20 lat;
- 5) wykazana została długoterminowa stabilność kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

2. Przekazanie odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla następuje, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w art. 39a ust. 1, równocześnie z wygaśnięciem koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

3. O przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla orzeka, w drodze decyzji, organ koncesyjny.

4. Decyzja o przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla jest wydawana na wniosek przedsiębiorcy, a w przypadku gdy nastąpiło przejęcie przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności

za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a – na wniosek Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

5. Do wniosku o przekazanie odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla dołącza się:

- 1) kopię decyzji zatwierdzającej dodatek do dokumentacji geologicznej, o którym mowa w art. 93 ust. 4a pkt 2;
- 2) mapy i przekroje zasięgu przestrzennego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 3) potwierdzenie wypełnienia warunków określonych w koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla i zrealizowania obowiązków, o których mowa w art. 28a ust. 3 i 4;
- 4) dowód potwierdzający istnienie zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, oraz aktualny stan tego zabezpieczenia.

6. Wydanie decyzji w sprawie przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla wymaga:

- 1) uzgodnienia z właściwym organem nadzoru górniczego oraz właściwym wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta);
- 2) uzyskania stanowiska Komisji Europejskiej.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, przepisy art. 23 ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.

8. W przypadku gdy nie zostały spełnione warunki, o których mowa w ust. 1, organ koncesyjny odmawia, w drodze decyzji, przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

9. Kopie decyzji dotyczących przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla organ koncesyjny przesyła do wiadomości Komisji Europejskiej.

Art. 127k. Po przekazaniu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla w celu prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla ma prawo wstępu na teren cudzej nieruchomości niezbędnej do prowadzenia tego monitoringu.

Art. 127l. Zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla podlega wpisowi do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, o którym mowa w art. 152a ust. 1.

Art. 127m. 1. Przedsiębiorca sporządza roczne sprawozdanie z prowadzonej działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, które zawiera:

- 1) dane identyfikujące przedsiębiorcę;
- 2) dane dotyczące miejsca prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla;
- 3) wyniki monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym informacje o sposobie i częstotliwości prowadzenia monitoringu;
- 4) informacje o ilości i charakterystyce, w tym źródle pochodzenia, dwutlenku węgla zatłoczonego do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 5) informacje o istnieniu i aktualnym stanie zabezpieczenia finansowego, o którym mowa w art. 28a ust. 2, oraz zabezpieczenia środków, o którym mowa w art. 28e ust. 1, a także dowody potwierdzające istnienie i aktualny stan tych zabezpieczeń;
- 6) ocenę zgodności zachowania dwutlenku węgla zatłoczonego do podziemnego składowiska dwutlenku węgla z jego zachowaniem modelowym określonym w dokumentacji geologicznej, wraz z uzasadnieniem;
- 7) inne informacje istotne dla oceny bezpieczeństwa prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla.

2. Przedsiębiorca składa sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy do organu koncesyjnego w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114 oraz z 2016 r. poz. 352).

3. Kopię sprawozdania przedsiębiorca przesyła do właściwego organu nadzoru górniczego w terminie, o którym mowa w ust. 2.

Art. 127n. 1. Właściwy organ nadzoru górniczego przeprowadza kontrolę działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla:

- 1) przed rozpoczęciem eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla w zakresie zgodności z warunkami określonymi w koncesji, planie zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla lub planie ruchu zakładu górniczego;
- 2) co najmniej raz w roku w okresie eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla oraz przez 3 lata od dnia zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- 3) co 5 lat po upływie 3 lat od dnia zamknięcia podziemnego składowiska dwutlenku węgla do przekazania odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla Krajowemu Administratorowi Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla zgodnie z art. 127j;
- 4) w przypadku uzyskania informacji o wycieku dwutlenku węgla lub ryzyku wystąpienia takiego wycieku;
- 5) jeżeli ze sprawozdania z prowadzonej działalności, o którym mowa w art. 127m ust. 1, wynika niezgodność prowadzonej działalności z warunkami określonymi w koncesji, planie zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla lub planie ruchu zakładu górniczego;
- 6) w innych niż określone w pkt 1–5 uzasadnionych przypadkach.

2. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół.

3. Protokół z kontroli zawiera w szczególności:

- 1) ocenę zgodności prowadzonej działalności z wymaganiami ustawy i przepisów odrębnych, warunkami określonymi w koncesji, planie zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla i planie ruchu zakładu górniczego;
- 2) wnioski z przeprowadzonej kontroli, a w razie potrzeby – zalecenia dotyczące dalszego prowadzenia działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla.

4. Protokół z kontroli udostępnia się zgodnie z przepisami o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w terminie 2 miesięcy od dnia zakończenia kontroli.

5. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, przepisy działu IX stosuje się odpowiednio.

Art. 127o. Organ koncesyjny, w celu oceny zgodności prowadzonej działalności polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla z warunkami określonymi w koncesji, dokonuje przeglądu udzielonych koncesji:

- 1) po upływie 5 lat od dnia udzielenia koncesji, a następnie – co 10 lat;
- 2) w przypadkach, o których mowa w art. 37a ust. 2 pkt 2–5.

Rozdział 5

Likwidacja zakładu górniczego

Art. 128. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na działalność, o której mowa w art. 21 ust. 1 pkt 2–4, tworzy fundusz likwidacji zakładu górniczego, zwany dalej „funduszem”, oraz gromadzi na nim środki. Przedsiębiorca może utworzyć wspólny fundusz dla więcej niż jednego zakładu górniczego.

2. Środki funduszu gromadzi się na wyodrębnionym rachunku bankowym w postaci środków pieniężnych. Środki funduszu mogą być gromadzone również w postaci bonów skarbowych lub obligacji emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

3. Środki funduszu zwiększa się o wpływy z oprocentowania środków pieniężnych, przychody z bonów skarbowych oraz przychody z obligacji emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa.

4. W przypadku wydobywania kopalin ze złóż metodą:

- 1) robót podziemnych lub otworów wiertniczych – przeznaczają się na fundusz równowartość nie mniej niż 3% odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych zakładu górniczego, ustalanych stosownie do przepisów o podatku dochodowym,
 - 2) odkrywkową – przeznaczają się na fundusz równowartość nie mniej niż 10% należnej opłaty eksploatacyjnej
- w terminie miesiąca po zakończeniu roku obrotowego.

5. Przepis ust. 4 pkt 1 stosuje się do podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji oraz podziemnego składowania odpadów.

6. Obowiązek przeznaczania środków na fundusz:

- 1) powstaje w przypadku:
 - a) wydobywania kopalin ze złóż – od dnia wymagalności opłaty eksploatacyjnej,
 - b) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji lub podziemnego składowania odpadów – od dnia zatwierdzenia planu ruchu zakładu górniczego;
- 2) ustaje z dniem rozpoczęcia likwidacji zakładu górniczego.

7. Likwidacja części zakładu górniczego nie zwalnia z obowiązku dokonywania wpłat w zakresie pozostałej części tego zakładu.

8. Środki funduszu stanowią koszty uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym i mogą być wykorzystane wyłącznie w celu pokrycia kosztów likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, a także zbędnych ze względów technicznych i technologicznych urządzeń, instalacji, obiektów lub wyrobisk górniczych tego zakładu.

9. Rozpoczęcie dokonywania wypłat z funduszu może nastąpić po przedstawieniu przez przedsiębiorcę prowadzącemu rachunek ostatecznej decyzji właściwego organu nadzoru górniczego zatwierdzającej plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części albo zatwierdzającej plan ruchu zakładu górniczego w części, w jakiej przewiduje on likwidację zbędnych ze względów technicznych i technologicznych urządzeń, instalacji, obiektów lub wyrobisk górniczych tego zakładu.

10. Na żądanie właściwego organu koncesyjnego lub właściwego organu nadzoru górniczego przedsiębiorca przedstawia aktualne wyciągi z rachunku bankowego, na którym gromadzi środki funduszu, oraz informacje o sposobie ich wykorzystania.

11. Likwidacja funduszu następuje po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego, za zgodą właściwego organu nadzoru górniczego, wyrażoną, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii właściwego wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

12. Wymagania określone w ust. 1–11 stosuje się odpowiednio do następcy prawnego przedsiębiorcy, który utworzył fundusz.

13. Stosowanie przepisów ust. 1–12 nie jest obowiązkowe dla przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję starosty.

Art. 129. 1. W przypadku likwidacji zakładu górniczego, w całości lub w części, przedsiębiorca jest obowiązany:

- 1) zabezpieczyć lub zlikwidować wyrobiska górnicze oraz urządzenia, instalacje i obiekty zakładu górniczego;
 - 1a) przedsięwziąć niezbędne środki chroniące sąsiednie złoża kopalin;
- 2) (uchylony)
- 3) (uchylony)
- 4) przedsięwziąć niezbędne środki chroniące wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych;
- 5) przedsięwziąć niezbędne środki w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

2. Do rekultywacji gruntów, o których mowa w ust. 1 pkt 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 909, 1338 i 1695).

3. Do likwidacji zakładu górniczego stosuje się odpowiednio przepisy o ruchu zakładu górniczego.

4. Plan ruchu likwidowanego zakładu górniczego lub jego oznaczonej części określa również sposób wykonania obowiązków, o których mowa w ust. 1.

5. (uchylony)

6. W uzasadnionych przypadkach właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, nakazać przedsiębiorcy wykonanie obowiązku likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

7. Decyzja, o której mowa w ust. 6, określa termin i sposób wykonania obowiązku likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części. Decyzja ta może również upoważnić do korzystania z cudzej nieruchomości w zakresie niezbędnym do wykonania obowiązku likwidacji zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.

8. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 7, właściwy organ nadzoru górniczego wszczyna postępowanie egzekucyjne.

Art. 130. 1. Środki funduszu nie podlegają egzekucji, chyba że tytuł wykonawczy, na podstawie którego organ egzekucyjny prowadzi postępowanie egzekucyjne, został wystawiony:

- 1) na wniosek wierzyciela przedsiębiorcy,
- 2) na podstawie art. 129 ust. 8

– z tytułu wykonywania na zlecenie lub rzecz przedsiębiorcy czynności określonych w art. 128 ust. 8, art. 129 ust. 1 lub 6.

2. Środki funduszu nie wchodzą w skład masy upadłości podmiotów, o których mowa w art. 128 ust. 1 i 12.

Art. 131. Niezwłocznie po zakończeniu likwidacji zakładu górniczego przedsiębiorca przekazuje Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego dokumentację mierniczo-geologiczną, w sposób i w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 116 ust. 7. Do dokumentacji tej nie stosuje się art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2015 r. poz. 1446 oraz z 2016 r. poz. 352).

Art. 132. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do likwidacji zakładu górniczego, jego oznaczonej części oraz zbędnych ze względów technicznych i technologicznych urządzeń, instalacji, obiektów lub wyrobisk górniczych tego zakładu, prowadzonej przez podmiot niebędący przedsiębiorcą, w tym likwidacji byłego zakładu górniczego.

DZIAŁ VII

Oplaty

Art. 133. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny, koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla albo koncesję na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, wnosi opłatę ustalaną w koncesji jako iloczyn stawki opłaty oraz wyrażonej w kilometrach kwadratowych powierzchni terenu objętego koncesją.

2. Stawka opłaty za działalność w zakresie poszukiwania złóż kopaliny za kilometr kwadratowy wynosi dla:

- 1) węgla kamiennego i rud uranu – 558,56 zł;
- 2) węgla brunatnego – 223,43 zł;
- 3) pozostałych kopaliny, których złoża są objęte własnością górnictwem, z wyłączeniem węglowodorów – 111,72 zł.

3. Stawka opłaty za działalność w zakresie rozpoznawania złóż kopaliny lub łącznie za działalność w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż kopaliny wynosi dwukrotność stawki określonej w ust. 2.

3a. Stawka opłaty za działalność w zakresie poszukiwania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla wynosi 105,81 zł.

3b. Stawka opłaty za działalność w zakresie rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla lub łącznie za działalność w zakresie poszukiwania i rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla wynosi dwukrotność stawki określonej w ust. 3a.

3c. Stawka opłaty za działalność w zakresie poszukiwania i rozpoznawania złóż węglowodorów za kilometr kwadratowy wynosi 210 zł.

4. Opłata ma charakter jednorazowy i jest wnoszona w terminie 14 dni od dnia, w którym koncesja stała się ostateczna. Dowód wniesienia opłaty przedsiębiorca niezwłocznie przedstawia organowi koncesyjnemu oraz podmiotom określonym w art. 141 ust. 1–3.

5. Organ koncesyjny, wydłużając czas obowiązywania koncesji lub czas trwania fazy poszukiwania i rozpoznawania w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża, ponownie ustala opłatę za działalność. Do ustalenia tej opłaty stosuje się przepisy ust. 1–4.

Art. 134. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – uzyskał decyzję inwestycyjną, wnosi opłatę eksploatacyjną ustalaną jako iloczyn jej stawki oraz ilości kopaliny wydobytej ze złoża bilansowego i pozabilansowego, w okresie rozliczeniowym.

2. Stawki opłat eksploatacyjnych dla poszczególnych rodzajów kopalin określa załącznik do ustawy.

3. Stawka opłaty eksploatacyjnej wynosi 50% w przypadku:

- 1) kopaliny towarzyszącej;
- 2) kopaliny współwystępującej wydobytej ze złoża węglowodorów.

Art. 135. 1. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na:

- 1) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji albo
- 2) podziemne składowanie odpadów, albo
- 3) podziemne składowanie dwutlenku węgla

– wnosi opłatę ustaloną jako iloczyn stawki opłaty oraz ilości odpowiednio substancji, odpadów albo dwutlenku węgla, która w okresie rozliczeniowym została wprowadzona do górotworu, w tym do podziemnych wyrobisk górniczych.

2. Stawki opłat z tytułu magazynowania wynoszą dla:

- 1) substancji gazowych – 1,61 zł/tys. m³;
- 2) substancji ciekłych – 3,19 zł/t;
- 3) pozostałych substancji – 1,60 zł/t.

3. Stawki opłat z tytułu składowania wynoszą dla odpadów:

- 1) niebezpiecznych – 65,79 zł/t z wyłączeniem odpadów stanowiących materiały izolacyjne i konstrukcyjne zawierające azbest, dla których stawka wynosi 0,0 zł/t;
- 2) obojętnych – 3,79 zł/t;
- 3) innych niż niebezpieczne i obojętne – 5,06 zł/t;
- 4) promieniotwórczych – jak dla odpadów niebezpiecznych.

4. Stawka opłaty z tytułu podziemnego składowania dwutlenku węgla wynosi 5,06 zł/t.

Art. 136. 1. Stawki opłat, o których mowa w art. 133 ust. 2, 3a i 3c, art. 134 ust. 2 i art. 135 ust. 2–4, podlegają corocznej zmianie, stosownie do średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, planowanego w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy.

2. Na podstawie wskaźnika, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw środowiska ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” stawki opłat obowiązujące na następny rok kalendarzowy, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy.

Art. 137. 1. Okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia.

2. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, z wyłączeniem złoża węglowodorów, samodzielnie ustala wysokość opłaty eksploatacyjnej należnej za okres rozliczeniowy i przed upływem miesiąca następującego po tym okresie wnosi ją na rachunki bankowe gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW, bez wezwania.

2a. Przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie węglowodorów ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – uzyskał decyzję inwestycyjną, samodzielnie ustala wysokość opłaty eksploatacyjnej należnej za okres rozliczeniowy i przed upływem miesiąca następującego po tym okresie wnosi ją na rachunki bankowe gminy, powiatu i województwa, na terenie których jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW, bez wezwania.

3. W terminie określonym w ust. 2 przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, przedstawia organowi koncesyjnemu, gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji na wydobywanie kopaliny z tego złoża, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającej gminie, na terenie której jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW. Jeżeli wydobywanie prowadzi się na terenie więcej niż jednej gminy – w informacji określa się również ilość kopaliny wydobytej z terenów poszczególnych gmin, a także wysokość przypadającej na nie opłaty eksploatacyjnej.

3a. W terminie określonym w ust. 2a przedsiębiorca, który uzyskał koncesję na wydobywanie kopaliny ze złoża, a w przypadku koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża – uzyskał decyzję inwestycyjną, przedstawia organowi koncesyjnemu, gminie, powiatowi i województwu, na terenie których jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW kopie dowodów dokonanych wpłat, a także informację zawierającą dane identyfikujące przedsiębiorcę, nazwę złoża, numer koncesji, rodzaj i ilość kopaliny wydobytej w okresie rozliczeniowym, przyjętą stawkę oraz wysokość ustalonej opłaty, w tym przypadającej gminie, powiatowi i województwu, na terenie których jest prowadzona działalność, oraz NFOŚiGW. Jeżeli wydobywanie prowadzi się na terenie więcej niż jednej gminy, jednego powiatu lub jednego województwa – w informacji określa się również ilość kopaliny wydobytej z terenów odpowiednio poszczególnych gmin, powiatów i województw, a także wysokość przypadającej na nie opłaty eksploatacyjnej.

4. Jeżeli wysokość opłaty należnej za okres rozliczeniowy nie przekracza 300 zł, obowiązek jej zapłaty nie powstaje. Nie zwalnia to z obowiązku przedłożenia informacji, o której mowa w ust. 3 i 3a.

5. Jeżeli ostatni dzień terminu określonego w ust. 2 i 2a przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień tego terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

6. Wymagania określone w ust. 1, 2, 3 i 5 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorców, którzy uzyskali koncesję na podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, koncesję na podziemne składowanie odpadów albo koncesję na podziemne składowanie dwutlenku węgla.

7. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wzory druków służących przedstawieniu informacji dotyczącej opłaty za wydobytą kopalinę, podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji, podziemne składowanie odpadów oraz podziemne składowanie dwutlenku węgla, kierując się potrzebą zapewnienia przejrzystości oraz wiarygodności przedkładanych informacji.

Art. 138. W razie stwierdzenia, że przedsiębiorca nie dokonał wpłaty opłaty w terminie albo dokonał wpłaty w wysokości innej niż należna, organ koncesyjny określa, w drodze decyzji, wysokość należnej opłaty, stosując stawkę obowiązującą w okresie rozliczeniowym, którego opłata dotyczy.

Art. 139. 1. Działalność wykonywana z rażącym naruszeniem warunków określonych w koncesji albo w zatwierdzonym albo w podlegającym zgłoszeniu projekcie robót geologicznych podlega opłacie dodatkowej. Opłata dodatkowa jest niezależna od pozostałych opłat regulowanych niniejszym działem.

2. Opłatę dodatkową ustala, w drodze decyzji, odpowiednio organ koncesyjny lub organ administracji geologicznej, który zatwierdził projekt robót geologicznych lub któremu zgłoszono projekt robót geologicznych.

3. Opłatę dodatkową za:

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopaliny określonych w art. 10 ust. 1, ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju kopaliny za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 1a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty za działalność w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 2) wykonywanie robót geologicznych ustala się w wysokości 10 000 zł za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 3) wydobywanie kopaliny ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny, pomnożonej przez ilość wydobytej w ten sposób kopaliny;
- 4) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju magazynowanej substancji, pomnożonej przez ilość zatłoczonej w ten sposób substancji;
- 5) podziemne składowanie odpadów ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju składowanych odpadów, pomnożonej przez ilość składowanych w ten sposób odpadów;
- 6) podziemne składowanie dwutlenku węgla ustala się w wysokości pięciokrotnej stawki opłaty dla składowanego dwutlenku węgla, pomnożonej przez ilość składowanego w ten sposób dwutlenku węgla.

4. Opłaty dodatkowe, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 1a i 3–6, ustala się, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.

5. Opłatę wnosi się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Dowód wniesienia opłaty niezwłocznie przedstawia się właściwemu organowi oraz podmiotom określonym w art. 141 ust. 1–3.

Art. 140. 1. Działalność wykonywana bez wymaganej koncesji albo bez zatwierdzonego albo podlegającego zgłoszeniu projektu robót geologicznych podlega opłacie podwyższonej.

2. Organami właściwymi w sprawach, o których mowa w ust. 1, są:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska w odniesieniu do działalności:
 - a) wykonywanej w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) w zakresie podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji,
 - c) w zakresie podziemnego składowania odpadów,
 - d) w zakresie poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - e) w zakresie podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 2) właściwy organ nadzoru górniczego w zakresie niewymienionym w pkt 1.

3. Opłatę podwyższoną za:

- 1) poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin określonych w art. 10 ust. 1, ustala się w wysokości 50 000 zł za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 1a) poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla ustala się w wysokości 50 000 zł za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 2) wykonywanie robót geologicznych ustala się w wysokości 40 000 zł za każdy kilometr kwadratowy powierzchni terenu objętego taką działalnością, przy czym rozpoczęty kilometr kwadratowy powierzchni terenu liczy się jako cały;
- 3) wydobywanie kopalin ustala się w wysokości czterdziestokrotnej stawki opłaty eksploatacyjnej dla danego rodzaju kopaliny, pomnożonej przez ilość wydobytej bez koncesji kopaliny;
- 4) podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji ustala się w wysokości dwustukrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju magazynowanej substancji, pomnożonej przez ilość zatłoczonej bez koncesji substancji;
- 5) podziemne składowanie odpadów ustala się w wysokości dwustukrotnej stawki opłaty dla danego rodzaju składowanych odpadów, pomnożonej przez ilość składowanych bez koncesji odpadów;
- 6) podziemne składowanie dwutlenku węgla ustala się w wysokości dwustukrotnej stawki opłaty z tytułu składowania dwutlenku węgla, pomnożonej przez ilość składowanego bez koncesji dwutlenku węgla.

4. Do ustalenia opłaty podwyższonej za wydobywanie kopaliny, dla której stawka opłaty eksploatacyjnej wynosi 0 zł za jednostkę miary przyjmuje się stawkę w wysokości 1,32 zł/m³ w przypadku wód termalnych i 5,89 zł/1000 m³ w przypadku metanu z węgla kamiennego.

5. Opłaty podwyższone, o których mowa w ust. 3 pkt 3–6, ustala się, stosując stawki obowiązujące w dniu wszczęcia postępowania.

6. Opłatę wnosi się w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. Dowód wniesienia opłaty niezwłocznie przedstawia się właściwemu organowi oraz podmiotom określonym w art. 141.

Art. 141. 1. Wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w 60% stanowią dochód gminy, na terenie której jest prowadzona działalność, a w 40% dochód NFOŚiGW.

1a. Wpływy z tytułu opłat, o których mowa w niniejszym dziale, w zakresie węglowodorów, w 60% stanowią dochód gminy, w 15% dochód powiatu, w 15% dochód województwa, na terenie których jest prowadzona działalność, a w 10% dochód NFOŚiGW.

2. Jeżeli działalność jest prowadzona na terenie więcej niż jednej gminy, jednego powiatu lub jednego województwa, opłaty stanowią ich dochód proporcjonalnie odpowiednio do wielkości powierzchni terenu objętego działalnością albo ilości wydobytej kopaliny, ilości wprowadzonej do górotworu substancji, odpadów albo dwutlenku węgla.

3. Wpływy z tytułu opłat za działalność prowadzoną w granicach obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej w całości stanowią dochód NFOŚiGW.

4. (uchylony)

Art. 142. 1. Do opłat, o których mowa w niniejszym dziale, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.³⁶⁾) dotyczące zobowiązań podatkowych. Określone tymi przepisami uprawnienia organów podatkowych przysługują wierzycielom.

2. Wierzycielami są odpowiednio gmina, powiat, województwo oraz NFOŚiGW.

3. Organem właściwym w zakresie decyzji wydawanych na podstawie przepisów wymienionych w ust. 1 w części dotyczącej NFOŚiGW jest Prezes Zarządu tego Funduszu. W sprawach regulowanych niniejszą ustawą organem wyższego stopnia, w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, w stosunku do Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 143. 1. Decyzja w sprawach określonych niniejszym działem nie może zostać wydana po upływie 5 lat od końca roku, w którym nastąpiło zdarzenie uzasadniające jej wydanie.

2. W sprawach określonych niniejszym działem stroną postępowania jest odpowiednio:

- 1) przedsiębiorca albo
- 2) podmiot, który prowadzi działalność bez wymaganej koncesji, albo
- 3) podmiot, który prowadzi roboty geologiczne z rażącym naruszeniem warunków określonych w zatwierdzonym albo podlegającym zgłoszeniu projekcie robót geologicznych, albo
- 4) podmiot, który prowadzi roboty geologiczne bez zatwierdzonego albo podlegającego zgłoszeniu projektu robót geologicznych.

3. W przypadku braku podmiotu, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 i 4, stroną postępowania jest właściciel nieruchomości albo inna osoba posiadająca tytuł prawny do nieruchomości, na której jest prowadzona ta działalność lub roboty geologiczne.

DZIAŁ VIII

Odpowiedzialność za szkody

Art. 144. 1. Właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, który jest prowadzony zgodnie z ustawą. Może on jednak żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody, na zasadach określonych ustawą.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do innych podmiotów, których prawa majątkowe są zagrożone ruchem zakładu górniczego.

3. Jeżeli nie zachodzą okoliczności przewidziane w ust. 1 i 2, przedsiębiorca odpowiada za szkodę według zasad określonych w Kodeksie cywilnym.

Art. 145. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do naprawiania szkód, o których mowa w art. 144 ust. 1 i 2, stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego.

Art. 146. 1. Odpowiedzialność za szkodę ponosi przedsiębiorca prowadzący ruch zakładu górniczego, wskutek którego wystąpiła szkoda.

2. Przepis ust. 1 stosuje się także do innych podmiotów prowadzących działalność regulowaną ustawą, nawet jeżeli nie stosuje się do nich przepisów dotyczących ruchu zakładu górniczego.

3. Jeżeli nie można ustalić, kto wyrządził szkodę, odpowiada za nią przedsiębiorca, który w dniu ujawnienia się szkody ma prawo prowadzić w obszarze górniczym, w granicach którego wystąpiła szkoda, działalność regulowaną ustawą.

4. Jeżeli nie istnieje przedsiębiorca odpowiedzialny za szkodę ani jego następca prawny, za szkodę odpowiada Skarb Państwa reprezentowany przez właściwy organ nadzoru górniczego na zasadach określonych niniejszym działem.

5. Jeżeli szkoda nastąpiła także z innych przyczyn niż ruch zakładu górniczego, odpowiedzialność podmiotów określonych w ust. 1–4 oraz innych podmiotów jest solidarna.

6. Odpowiedzialność przedsiębiorcy oraz podmiotów trudniących się zawodowo wykonywaniem powierzonych im przez tego przedsiębiorcę czynności jest solidarna.

³⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 978, 1197, 1269, 1311, 1649, 1923, 1932 i 2184 oraz z 2016 r. poz. 195, 615 i 846.

Art. 147. 1. Przywrócenie stanu poprzedniego może w szczególności nastąpić przez dostarczenie gruntów, obiektów budowlanych, urządzeń, lokali, wody lub innych dóbr tego samego rodzaju.

2. Naprawienie szkody w gruncie rolnym lub leśnym zdegradowanym lub zdewastowanym na skutek ruchu zakładu górniczego następuje w sposób określony przepisami o ochronie tych gruntów.

3. Obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego ciąży na tym, kto jest odpowiedzialny za szkodę. Poszkodowany, za zgodą podmiotu odpowiedzialnego za szkodę, może wykonać obowiązek w zamian za zapłatę odpowiedniej kwoty pieniężnej.

Art. 148. Jeżeli poszkodowany poniósł nakłady na naprawienie szkody, odszkodowanie ustala się z uwzględnieniem wartości uzasadnionych nakładów.

Art. 149. Roszczenia określone niniejszym działem przedawniają się z upływem 5 lat od dnia dowiedzenia się o szkodzie.

Art. 150. Przepisy o naprawianiu szkód określonych niniejszym działem stosuje się odpowiednio do zapobiegania tym szkodom.

Art. 151. 1. Sądowe dochodzenie roszczeń jest możliwe po wyczerpaniu postępowania ugodowego.

2. Warunek wyczerpania postępowania ugodowego jest spełniony, jeżeli przedsiębiorca odmówił zawarcia ugody lub jeżeli od skierowania przez poszkodowanego roszczenia wobec przedsiębiorcy upłynęło 30 dni, chyba że poszkodowany, zgłaszając żądanie zawarcia ugody, wyznaczy dłuższy termin.

3. Uгода zawarta w formie aktu notarialnego stanowi tytuł egzekucyjny w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego.

4. Jeżeli przedsiębiorca uchyla się od wykonania ugody lub wyroku nakazującego naprawę szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego, koszt wykonania zastępczego może zostać pokryty z zabezpieczenia, o którym mowa w art. 28.

Art. 152. 1. W celu natychmiastowego zapobieżenia szkodzie lub jej dalszym skutkom sąd może nakazać podjęcie koniecznych czynności. Jeżeli obowiązek ten obciąża poszkodowanego, sąd może nakazać, aby podmiot, do którego jest kierowane roszczenie, niezwłocznie wypłacił odpowiednią kwotę pieniężną.

2. W przypadku powstania szkody w postaci zaniku wody lub utraty jej przydatności, podmiot, do którego jest kierowane roszczenie, do czasu naprawienia szkody jest obowiązany bezpłatnie dostarczać poszkodowanemu niezbędną ilość wody.

3. W sprawach uregulowanych w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu zabezpieczającym.

DZIAŁ VIIIA

Rejestr obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla

Art. 152a. 1. Tworzy się rejestr obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla.

2. Rejestr obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla prowadzi państwowa służba geologiczna.

3. Wpisu do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla dokonuje się z urzędu na podstawie decyzji w sprawach określonych w dziale III.

4. Organ koncesyjny przekazuje państwowej służbie geologicznej dokumenty stanowiące podstawę dokonania wpisu do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, w tym mapy obszarów górniczych.

5. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, dane podlegające wpisowi do rejestru obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, termin i tryb przekazywania dokumentów stanowiących podstawę wpisu, sposób prowadzenia rejestru, rodzaje dokumentów przechowywanych w rejestrze, a także termin przekazywania map obszarów górniczych przedsiębiorcy oraz właściwemu organowi koncesyjnemu, organowi nadzoru górniczego oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta).

6. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, minister właściwy do spraw środowiska zapewni, aby rejestr stanowił szczegółową ewidencję wszystkich obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla, a także zapewni terminowe przekazywanie map obszarów górniczych przedsiębiorcy oraz właściwym organom oraz weźmie pod uwagę konieczność gromadzenia w rejestrze informacji i dokumentów służących ocenie długoterminowej stabilności kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla.

DZIAŁ IX

Administracja, państwowa służba geologiczna, Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla i nadzór

Rozdział 1

Zasady ogólne

Art. 153. 1. Przy wykonywaniu nadzoru i kontroli upoważnionym pracownikom organów administracji geologicznej oraz pracownikom organów nadzoru górniczego, w granicach ich właściwości rzeczowej i miejscowej, przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej, prawo:

- 1) całodobowego wstępu, wraz z pracownikami pomocniczymi, rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem do:
 - a) miejsc wykonywania robót geologicznych,
 - b) miejsc wydobywania kopalin,
 - c) zakładów górniczych,
 - d) siedzib, obiektów i urządzeń podmiotów zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,
 - e) siedzib, obiektów i urządzeń przedsiębiorców produkujących, importujących lub wprowadzających do obrotu wyroby przeznaczone do stosowania w ruchu zakładu górniczego;
- 2) dostępu do niezbędnych informacji, urządzeń i dokumentów;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwania osób;
- 4) żądania udzielania wyjaśnień w zakresie niezbędnym do sprawowania nadzoru i kontroli;
- 5) legitymowania osób w celu stwierdzenia ich tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli;
- 6) żądania okazania dokumentów i udostępniania niezbędnych danych;
- 7) pobierania próbek, przeprowadzania niezbędnych badań lub wykonywania innych czynności kontrolnych.

2. Pracownikom państwowej służby geologicznej przysługuje prawo do całodobowego wstępu, wraz z pracownikami pomocniczymi i rzeczoznawcami oraz niezbędnym sprzętem, do miejsc wykonywania robót geologicznych, na podstawie odrębnego upoważnienia właściwego organu administracji geologicznej, w celu sprawdzenia prawidłowości poboru próbek z wykonania robót geologicznych oraz do wykonywania innych czynności pomocniczych.

Art. 154. 1. Do kontroli działalności prowadzonej na podstawie przepisów ustawy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

2. W przypadku działalności, o której mowa w art. 21 ust. 1:

- 1) książka kontroli jest prowadzona i przechowywana w zakładzie górniczym albo zakładzie wykonującym roboty geologiczne;
- 2) ograniczenie czasu trwania wszystkich kontroli, przeprowadzanych przez właściwy organ administracji geologicznej albo właściwy organ nadzoru górniczego, w jednym roku kalendarzowym dotyczy poszczególnych zakładów górniczych albo zakładów wykonujących roboty geologiczne.

3. Czynności kontrolne mogą być wykonywane przez pracowników właściwych organów administracji geologicznej albo pracowników właściwych organów nadzoru górniczego po okazaniu przedsiębiorcy albo osobie przez niego upoważnionej legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności oraz po doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nie później niż trzeciego dnia od wszczęcia kontroli, jeżeli:

- 1) czynności te są niezbędne dla przeciwdziałania popełnieniu przestępstwa lub wykroczenia lub zabezpieczenia dowodów jego popełnienia;
- 2) przeprowadzenie kontroli jest uzasadnione bezpośrednim zagrożeniem życia, zdrowia lub środowiska naturalnego.

Art. 155. 1. W przypadku uzasadnionej potrzeby, w szczególności w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób, o których mowa w art. 153, organy administracji geologicznej oraz organy nadzoru górniczego mogą żądać udzielenia stosownej pomocy przez Policję.

2. Osoby wykonujące czynności, o których mowa w art. 153, nie mają potrzeby uzyskiwania przepustki bądź innego zezwolenia. Nie podlegają one przeszukaniu przewidzianemu w regulaminie wewnętrznym kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Stosuje się do nich natomiast przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w kontrolowanej jednostce organizacyjnej.

3. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz kontrolowany są obowiązani umożliwić przeprowadzenie czynności kontrolnych.

Rozdział 2

Organy administracji geologicznej

Art. 156. 1. Organami administracji geologicznej są:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska;
- 2) marszałkowie województw;
- 3) starostowie.

2. Zadania administracji geologicznej wykonuje:

- 1) minister właściwy do spraw środowiska – przy pomocy Głównego Geologa Kraju, będącego sekretarzem lub podsekretarzem stanu w urzędzie obsługującym ministra;
- 2) marszałek województwa – przy pomocy geologa wojewódzkiego;
- 3) starosta – przy pomocy geologa powiatowego.

3. Określone ustawą zadania marszałków województw oraz starostów są zadaniami z zakresu administracji rządowej.

Art. 157. W sprawach określonych ustawą organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do marszałków województw jest minister właściwy do spraw środowiska.

Art. 158. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, do zakresu działania organów administracji geologicznej należy wykonywanie określonych zadań, a w szczególności:

- 1) podejmowanie rozstrzygnięć oraz wykonywanie innych czynności niezbędnych do przestrzegania i stosowania ustawy, w tym udzielanie koncesji;
- 2) kontrola i nadzór nad działalnością regulowaną ustawą, w tym w zakresie projektowania prac geologicznych oraz sporządzania dokumentacji geologicznych.

Art. 159. 1. W przypadku stwierdzenia, że działalność określona ustawą jest wykonywana:

- 1) z naruszeniem warunków określonych w koncesji,
- 2) bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nim warunków,
- 3) bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem określonych w nim warunków

– właściwy organ administracji geologicznej, w drodze decyzji, odpowiednio wstrzymuje działalność, nakazuje niezwłoczne usunięcie stwierdzonych uchybień, a w przypadku potrzeby nakazuje podjęcie czynności mających na celu doprowadzenie środowiska do należytego stanu.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1, podlegają rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Art. 160. Zadania związane z dokumentacjami geologicznymi wykonują te organy administracji geologicznej, które udzieliły odpowiednio koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny albo na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, które zatwierdziły projekt robót geologicznych lub którym przedłożono projekt robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu.

Art. 161. 1. Organem administracji geologicznej pierwszej instancji jest marszałek województwa, z wyjątkiem spraw określonych w ust. 2–4.

2. Do starosty, jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji, należą sprawy związane z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacjami geologicznymi, dotyczące:

- 1) złóż kopalin nieobjętych własnością górnictw, poszukiwanych lub rozpoznawanych na obszarze do 2 ha w celu wydobycia metodą odkrywkową w ilości do 20 000 m³ w roku kalendarzowym i bez użycia środków strzałowych;

- 2) ujęć wód podziemnych, których przewidywane lub ustalone zasoby nie przekraczają 50 m³/h;
- 3) badań geologiczno-inżynierskich wykonywanych na potrzeby zagospodarowania przestrzennego gminy oraz warunków posadawiania obiektów budowlanych, z wyłączeniem ponadwojewódzkich inwestycji liniowych;
- 4) odwodnień budowlanych o wydajności nieprzekraczającej 50 m³/h;
- 5) robót geologicznych wykonywanych w celu wykorzystywania ciepła ziemi;
- 6) warunków hydrogeologicznych w związku z zamierzonym wykonywaniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody podziemne, w tym powodować ich zanieczyszczenie, dotyczących inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których obowiązek sporządzenia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko może być wymagany, z wyłączeniem przedsięwzięć mogących negatywnie oddziaływać na wody lecznicze oraz ponadwojewódzkich inwestycji liniowych.

3. Do ministra właściwego do spraw środowiska, jako organu administracji geologicznej pierwszej instancji, należą sprawy związane z zatwierdzaniem projektów robót geologicznych oraz dokumentacjami geologicznymi, dotyczące:

- 1) złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1, oraz warunków hydrogeologicznych w związku z projektowaniem odwodnień tych złóż, włączaniem wód pochodzących z takich odwodnień do górotworu, a także w związku z włączaniem do górotworu, powstałych przy wydobywaniu tych kopalin, wód złożowych;
- 2) obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) regionalnych badań hydrogeologicznych;
- 4) określania warunków hydrogeologicznych w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych;
- 5) określania warunków hydrogeologicznych oraz geologiczno-inżynierskich dla potrzeb podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji albo podziemnego składowania odpadów;
- 5a) określania warunków hydrogeologicznych oraz geologiczno-inżynierskich na potrzeby poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 6) regionalnych badań budowy geologicznej kraju;
- 7) regionalnych prac kartografii geologicznej;
- 8) (uchylony)
- 9) otworów wiertniczych do rozpoznania budowy głębokiego podłoża, niezwiązanego z dokumentowaniem złóż kopalin;
- 10) obiektów budownictwa wodnego o wysokości piętrzenia przekraczającej 5 m.

4. Do ministra właściwego do spraw środowiska należą także sprawy związane z zatwierdzaniem dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów.

Rozdział 3

Państwowa służba geologiczna

Art. 162. 1. Państwowa służba geologiczna wykonuje następujące zadania państwa w zakresie geologii:

- 1) inicjuje, koordynuje i wykonuje zadania zmierzające do rozpoznania budowy geologicznej kraju, w tym prac o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej, w szczególności dla odnowienia bazy surowcowej kraju, ustalania zasobów złóż kopalin, a także dla ochrony środowiska;
- 2) prowadzi centralne archiwum geologiczne;
- 3) gromadzi, udostępnia, przetwarza i archiwizuje informację geologiczną;
- 4) prowadzi bazy danych geologicznych;
- 5) sporządza krajowy bilans zasobów kopalin;
- 6) przygotowuje materiały na potrzeby przeprowadzenia postępowania przetargowego w celu udzielenia koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża lub koncesji na wydobywanie węglowodorów ze złoża, oraz przygotowuje we współpracy z organem koncesyjnym ocenę perspektywiczności geologicznej, o której mowa w art. 49f ust. 3;
- 7) koordynuje i wykonuje prace z zakresu kartografii geologicznej oraz wykonuje prace pilotażowe z tego zakresu;

- 8) prowadzi rejestr obszarów górniczych i zamkniętych podziemnych składowisk dwutlenku węgla;
- 9) koordynuje zadania z zakresu ochrony georóżnorodności oraz geologii środowiskowej;
- 10) rozpoznaje i monitoruje zagrożenia geologiczne;
- 11) dokonuje sprawdzenia prawidłowości poboru próbek z wykonania robót geologicznych oraz wykonuje inne czynności pomocnicze na podstawie odrębnego upoważnienia właściwego organu administracji geologicznej;
- 12) tworzy i prowadzi system informacyjny Geoinfonet, zwany dalej „Geoinfonetem”.

2. Państwowa służba geologiczna wykonuje inne, niż określone w ust. 1, zadania państwa w zakresie geologii, powierzone przez ministra właściwego do spraw środowiska.

Art. 162a. 1. Państwowa służba geologiczna jest finansowana ze środków budżetu państwa w części dotyczącej środowiska będących w dyspozycji ministra właściwego do spraw środowiska.

2. Państwowa służba geologiczna może być dofinansowana z innych środków publicznych, na zasadach dotyczących wykorzystania tych środków.

Art. 162b.³⁷⁾ Tworzy się Geoinfonet.

Art. 162c.³⁷⁾ Geoinfonet obejmuje informację o:

- 1) danych geologicznych i próbkach oraz wynikach ich badań, o których mowa w art. 82 ust. 2;
- 2) przekazanych dokumentacjach geologicznych, o których mowa w art. 88 ust. 2;
- 3) udzielonych koncesjach na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin, koncesjach na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złóż, decyzjach inwestycyjnych oraz koncesjach na wydobywanie kopalin ze złóż, a także o zatwierdzonych lub zgłoszonych projektach robót geologicznych;
- 4) obszarach górniczych i terenach górniczych;
- 5) parametrach wydobywania węglowodorów ze złoża, o których mowa w art. 49zc ust. 1.

Art. 162d.³⁷⁾ 1. Geoinfonet prowadzi państwowa służba geologiczna.

2. Geoinfonet jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, w tym wykorzystującym usługi dostarczane przez Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej.

3. System teleinformatyczny umożliwia w szczególności:

- 1) przetwarzanie informacji, o których mowa w art. 162c, w celu dostarczania usług w postaci elektronicznej;
- 2) przekazywanie informacji do Geoinfonetu;
- 3) dostęp do usług wykorzystujących informacje, o których mowa w art. 162c pkt 2–4, z wyjątkiem art. 100 ust. 2–3a;
- 4) dostęp do usług wykorzystujących informacje, o których mowa w art. 162c pkt 1 i 5.

Art. 162e.³⁷⁾ 1. Geoinfonet jest jawny.

2. Dostęp do usług, o których mowa w art. 162d ust. 3 pkt 4, posiadają:

- 1) organy administracji geologicznej i państwowa służba geologiczna w zakresie niezbędnym do wykonywania ich ustawowych zadań;
- 2) podmioty, o których mowa w art. 49zc ust. 1 i art. 82 ust. 2, w zakresie przekazywanych przez nie informacji.

3. Dostęp do usług, o których mowa w art. 162d ust. 3 pkt 4, uzyskuje się po nadaniu niepowtarzalnego identyfikatora użytkownika systemu teleinformatycznego.

Art. 162f. Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, warunki organizacyjno-techniczne funkcjonowania Geoinfonetu, mając na uwadze konieczność właściwego działania systemu oraz zapewnienie bezpieczeństwa informacji i ich ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem i dostępem.

³⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 61 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1133), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2015 r.; wejdzie w życie z dniem 27 sierpnia 2016 r.

Art. 163. 1. Państwową służbę geologiczną pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy.

2. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy może powierzyć wykonanie niektórych zadań określonych w art. 162 jednostkom organizacyjnym utworzonym na podstawie odrębnych przepisów, a także przedsiębiorcom w rozumieniu art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej – jeżeli przedmiot ich działania obejmuje prowadzenie prac geologicznych.

3. Nadzór nad wykonywaniem zadań państwowej służby geologicznej sprawuje minister właściwy do spraw środowiska, działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

4. Plan prac państwowej służby geologicznej dotyczących realizacji zadań, o których mowa w art. 162 ust. 1, na rok następny Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy corocznie w terminie do dnia 31 maja przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska do akceptacji.

5. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy corocznie w terminie do dnia 15 lutego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z wykonanych zadań, o których mowa w ust. 4, według stanu na dzień 31 grudnia.

Rozdział 3a

Krajowy Administrator Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla

Art. 163a. 1. Tworzy się Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla.

2. Do Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla należy wykonywanie zadań:

- 1) związanych z przekazaniem mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla, w tym:
 - a) prowadzenie monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym:
 - utrzymanie obiektów przeznaczonych do prowadzenia monitoringu,
 - wykonywanie programów monitoringu,
 - b) opracowywanie projektów, dokumentacji, opinii, ekspertyz i analiz związanych z zamkniętym podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla,
 - c) zabezpieczenie zamkniętego podziemnego składowiska dwutlenku węgla przed zagrożeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej w rejonach przyległych,
 - d) prowadzenie i koordynacja działań naprawczych i akcji ratowniczych, a także działań naprawczych i działań zapobiegawczych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
 - e) informowanie organu właściwego w sprawach handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, o którym mowa w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, oraz rozliczanie emisji w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla,
 - f) usuwanie szkód powstałych w przypadku wydostania się dwutlenku węgla poza kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 2) innych niż określone w pkt 1, powierzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla, w tym w zakresie nadzoru i kontroli.

3. W przypadku przejęcia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla zgodnie z art. 39a, do zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla należy wykonywanie obowiązków określonych w art. 39c ust. 1, art. 127d ust. 1 pkt 4 i 5 oraz w art. 127i ust. 2.

Art. 163b. Wykonywanie zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla powierza się Państwowemu Instytutowi Geologicznemu – Państwowemu Instytutowi Badawczemu.

Art. 163c. 1. Nadzór nad wykonywaniem zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla sprawuje minister właściwy do spraw środowiska, działający przy pomocy Głównego Geologa Kraju.

2. Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy corocznie, w terminie do dnia 15 lutego, przekazuje ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z wykonanych zadań, o których mowa w art. 163a ust. 2 i 3, według stanu na dzień 31 grudnia.

Rozdział 4

Organy nadzoru górniczego

Art. 164. 1. Organami nadzoru górniczego są:

- 1) Prezes Wyższego Urzędu Górniczego;
- 2) dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych;
- 3) dyrektor Specjalistycznego Urzędu Górniczego, zwanego dalej „SUG”.

2. Organami nadzoru górniczego pierwszej instancji są dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych oraz dyrektor SUG, chyba że ustawa stanowi inaczej.

3. Organem nadzoru górniczego pierwszej instancji w sprawach dotyczących podziemnego składowania dwutlenku węgla jest Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

Art. 165. 1. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego jest centralnym organem administracji rządowej, działającym pod nadzorem ministra właściwego do spraw energii³⁸⁾, właściwym w sprawach nadzoru górniczego.

2. Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw energii³⁸⁾. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Stanowisko Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

4. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

6. Nabór na stanowisko Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw energii³⁸⁾, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

7. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 6, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

³⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 22 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 6.

8. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 7, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

9. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw energii³⁸⁾.

10. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był przeprowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

11. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informację o niewyłonieniu kandydata.

12. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

13. Wiceprezesów Wyższego Urzędu Górniczego powołuje minister właściwy do spraw energii³⁸⁾, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Minister właściwy do spraw energii³⁸⁾ odwołuje wiceprezesów Wyższego Urzędu Górniczego.

14. Zespół przeprowadzający nabór na stanowiska, o których mowa w ust. 13, powołuje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

15. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowiska, o których mowa w ust. 13, stosuje się odpowiednio ust. 3–12.

16. Powołanie, o którym mowa w ust. 2 i 13, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

17. Osoby odwołane ze stanowiska Prezesa lub wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego, które przed powołaniem na to stanowisko były urzędnikami państwowymi mianowanymi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 269, z 2014 r. poz. 1199 oraz z 2015 r. poz. 1220) albo pracownikami służby cywilnej, stają się pracownikami służby cywilnej i w stosunku do nich stosuje się odpowiednio art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 166. 1. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego w szczególności:

- 1) jest organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w stosunku do dyrektorów okręgowych urzędów górniczych oraz dyrektora SUG, a także sprawuje nadzór nad ich działalnością;
- 2) powołuje, w drodze zarządzenia, komisje do opiniowania stanu bezpieczeństwa powszechnego, związanego z ruchem zakładu górniczego, stanu bezpieczeństwa pracy w górnictwie oraz stanu rozpoznania i zwalczania zagrożeń w zakładach górniczych, a także może powoływać inne stałe lub doraźne kolegialne organy doradcze i opiniodawcze, określając ich nazwę, skład, zakres zadań, tryb pracy oraz sposób obsługi;
- 3) gromadzi i archiwizuje dokumentację mierniczo-geologiczną zlikwidowanych zakładów górniczych oraz udostępnia ją, na zasadach i w sposób określony w odrębnych przepisach;
- 4) jest wyspecjalizowanym organem kontroli wyrobów wprowadzonych do obrotu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności, w odniesieniu do wyrobów przeznaczonych do stosowania w ruchu zakładu górniczego;

- 4a)³⁹⁾ jest organem nadzoru rynku w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542) w odniesieniu do wyrobów przeznaczonych do stosowania w ruchu zakładu górniczego;
- 5) prowadzi działalność promocyjną i informacyjną w zakresie związanym z zadaniami organów nadzoru górniczego;
- 6) inicjuje prace naukowo-badawcze oraz inicjuje i podejmuje przedsięwzięcia w zakresie poprawy bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w górnictwie, wdrożenia postępu technicznego w dziedzinie górnictwa, racjonalnej gospodarki złożami kopalin oraz ograniczenia uciążliwości oddziaływania górnictwa na ludzi i środowisko;
- 7) ustala kierunki i wytyczne działania urzędów górniczych, a także może wydawać dyrektorom okręgowych urzędów górniczych oraz dyrektorowi SUG polecenia dotyczące podjęcia określonych czynności oraz żądać od nich informacji będących w ich posiadaniu;
- 8) dokonuje kompleksowego sprawdzenia i oceny stanu bezpieczeństwa powszechnego, związanego z ruchem zakładu górniczego, stanu bezpieczeństwa pracy w górnictwie, stanu rozpoznania i zwalczania zagrożeń w zakładach górniczych, stanu ratownictwa górniczego oraz innych zagadnień związanych z prowadzeniem ruchu zakładów górniczych, a także przedkłada właściwym organom informacje, opinie i wnioski w tej dziedzinie;
- 9) sporządza roczne sprawozdania z działalności urzędów górniczych.

2. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego wykonuje swoje zadania przy pomocy Wyższego Urzędu Górniczego, działającego pod jego bezpośrednim kierownictwem.

3. Siedzibą Wyższego Urzędu Górniczego jest miasto Katowice.

4. Minister właściwy do spraw energii³⁸⁾ nadaje, w drodze zarządzenia, statut Wyższemu Urzędowi Górniczemu, określający jego organizację wewnętrzną.

Art. 167. 1. Terenowymi organami administracji rządowej, podległymi Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego, są dyrektorzy okręgowych urzędów górniczych i dyrektor SUG.

2. Dyrektorów, o których mowa w ust. 1, oraz ich zastępców powołuje i odwołuje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Powołanie, o którym mowa w ust. 2, stanowi nawiązanie stosunku pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

4. Osoby odwołane ze stanowiska dyrektora lub zastępcy dyrektora okręgowego urzędu górniczego lub SUG, które przed powołaniem na to stanowisko były urzędnikami państwowymi mianowanymi zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych albo pracownikami służby cywilnej, stają się pracownikami służby cywilnej i w stosunku do nich stosuje się odpowiednio art. 45 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych.

5. Dyrektorzy, o których mowa w ust. 1, wykonują swoje zadania przy pomocy okręgowych urzędów górniczych i SUG, działających pod ich bezpośrednim kierownictwem.

6. Zadania przewidziane w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz. U. z 2014 r. poz. 1111 i 1199, z 2015 r. poz. 211, 1220 i 1269 oraz z 2016 r. poz. 34) dla dyrektora generalnego urzędu w okręgowych urzędach górniczych i SUG wykonuje Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

7. Minister właściwy do spraw energii³⁸⁾, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi okręgowe urzędy górnicze, określając ich nazwę, siedzibę i właściwość miejscową, kierując się potrzebami związanymi z racjonalizacją działania organów nadzoru górniczego.

8. Właściwość miejscowa dyrektora SUG obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

9. Siedzibą SUG jest miasto Katowice.

10. Organizację wewnętrzną oraz tryb pracy okręgowych urzędów górniczych i SUG określa, w drodze zarządzenia, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego.

³⁹⁾ Dodany przez art. 115 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. poz. 542), która weszła w życie z dniem 20 kwietnia 2016 r.

Art. 168. 1. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad ruchem zakładów górniczych, w szczególności w zakresie:

- 1) bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 2) bezpieczeństwa pożarowego;
- 3) ratownictwa górniczego;
- 4) gospodarki złożami kopalin w procesie ich wydobywania;
- 5) ochrony środowiska i gospodarki złożem, w tym według kryterium wykonywania przez przedsiębiorców obowiązków określonych w odrębnych przepisach lub na ich podstawie;
- 6) zapobiegania szkodom;
- 7) budowy i likwidacji zakładu górniczego, w tym rekultywacji gruntów po działalności górniczej.

2. W odniesieniu do projektowania i wykonywania robót budowlanych oraz utrzymania obiektów budowlanych na terenie zakładu górniczego organy nadzoru górniczego wykonują zadania z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Art. 169. 1. Dyrektor SUG jest organem nadzoru górniczego pierwszej instancji w odniesieniu do podziemnych zakładów górniczych właściwym rzeczowo w sprawach:

- 1) górniczych wyciągów szybowych;
- 2) urządzeń transportowych, których środki transportu poruszają się po torze o nachyleniu powyżej 45°, w wyrobiskach górniczych;
- 3) szybów i szybików wraz z wyposażeniem;
- 4) centrali i dyspozytorni wraz z systemami łączności, bezpieczeństwa i alarmowania oraz magistralnymi sieciami telekomunikacyjnymi;
- 5) stacji wentylatorów głównych;
- 6) urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w pkt 1–5.

2. Dyrektor SUG jest organem nadzoru górniczego pierwszej instancji wykonującym zadania z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego właściwym rzeczowo w odniesieniu do następujących obiektów budowlanych podziemnych zakładów górniczych:

- 1) obiektów budowlanych maszyn wyciągowych;
- 2) szybowych wież wyciągowych;
- 3) budynków nadszybi;
- 4) obiektów budowlanych urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
- 5) wolnostojących budynków centrali, dyspozytorni, systemów oraz sieci, o których mowa w ust. 1 pkt 4;
- 6) obiektów budowlanych stacji wentylatorów głównych;
- 7) obiektów budowlanych przeznaczonych dla urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia, zasilających obiekty, maszyny i urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–5.

Art. 170. 1. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad:

- 1) podmiotami zawodowo trudniącymi się ratownictwem górniczym, w zakresie przestrzegania przez nie przepisów dotyczących ratownictwa górniczego;
- 2) podmiotami wykonującymi w zakresie swej działalności zawodowej czynności powierzone im w ruchu zakładu górniczego.

2. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad wykonywaniem robót geologicznych, o których mowa w art. 86.

3. Organy nadzoru górniczego sprawują nadzór i kontrolę nad szkoleniem osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego lub wykonujących roboty geologiczne, o których mowa w art. 86.

Art. 171. 1. Przy wykonywaniu nadzoru i kontroli właściwy organ nadzoru górniczego:

- 1) nakazuje usunięcie nieprawidłowości powstałych wskutek naruszenia przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego lub warunków określonych w planie ruchu zakładu górniczego, a w przypadku działalności prowadzonej na podstawie koncesji udzielonej przez starostę – warunków dotyczących ruchu zakładu górniczego, określonych w tej koncesji;
- 2) w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla zakładu górniczego, jego pracowników, bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska, może w całości lub w części wstrzymać ruch tego zakładu lub jego urządzeń, określając warunki wznowienia ruchu tego zakładu lub urządzeń;
- 3) może nakazać podjęcie niezbędnych środków profilaktycznych, w tym skierowanie określonego zagadnienia do rozpatrzenia przez komisję, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 2;
- 4) może nakazać dokonanie określonych czynności, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górniczego, innych niż środki profilaktyczne.

2. Decyzje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą zostać wydane także przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Decyzje wydane na podstawie ust. 1 pkt 1 lub 2 podlegają rygorowi natychmiastowej wykonalności.

Art. 172. 1. Przy wykonywaniu nadzoru i kontroli właściwy organ nadzoru górniczego:

- 1) może badać prawidłowość rozwiązań stosowanych lub przewidzianych przez przedsiębiorcę do stosowania, także przez skierowanie określonego zagadnienia do rozpatrzenia przez komisję, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 2;
- 2) może dokonywać pomiarów służących ocenie stanu bezpieczeństwa w zakładzie górniczym oraz ocenie stanu bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska w związku z ruchem zakładu górniczego, za pomocą:
 - a) urządzeń przenośnych, lub
 - b) w przypadkach uzasadnionych wysokim poziomem zagrożenia naturalnego – urządzeń stacjonarnych, zabudowanych w zakładzie górniczym na koszt przedsiębiorcy w sposób określony w decyzji wydanej przez ten organ.

2. Właściwy organ nadzoru górniczego może, w drodze decyzji, nakazać przedsiębiorcy sprawdzenie prawidłowości rozwiązań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, lub dokonanie pomiarów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w tym w sposób określony przez ten organ; decyzja ta może zostać wydana także przez Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Koszty czynności, o których mowa w ust. 2, obciążają przedsiębiorcę, chyba że żądanie ich dokonania było nieuzasadnione.

Art. 173. 1. (uchylony)

2. Organ nadzoru górniczego niezwłocznie zawiadamia właściwy organ administracji geologicznej w przypadku stwierdzenia, że działalność regulowana ustawą jest wykonywana bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem warunków określonych w koncesji lub projekcie robót geologicznych.

Art. 174. 1. W przypadku niebezpiecznego zdarzenia, zaistnienia wypadku lub zaistnienia zgonu naturalnego w ruchu zakładu górniczego, właściwy organ nadzoru górniczego może ustalić stan faktyczny i przyczyny zdarzenia, wypadku lub zgonu.

2. Jeżeli wymaga tego waga lub złożoność sprawy, w szczególności w przypadku zaistnienia wypadku zbiorowego, katastrofy albo niebezpiecznego zdarzenia, czynności określone w ust. 1, w całości lub części, może podejmować Prezes Wyższego Urzędu Górniczego. W razie potrzeby Prezes Wyższego Urzędu Górniczego powołuje, w drodze zarządzenia, komisję specjalną do zbadania przyczyn i okoliczności tego zdarzenia, określając skład osobowy komisji i jej zadania.

3. Czynności określone w ust. 1 są wykonywane przez pracowników organów nadzoru górniczego na podstawie legitymacji służbowej upoważniającej do wykonywania takich czynności.

DZIAŁ X
Kary pieniężne

Art. 175. 1. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego nakłada, w drodze decyzji, karę pieniężną na przedsiębiorcę, który:

- 1) nie dopełnia ciążącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie:
 - a) rozpoznawania zagrożeń związanych z ruchem zakładu górniczego i podejmowania środków zmierzających do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń,
 - b) posiadania odpowiednich środków materialnych i technicznych oraz służb ruchu zapewniających bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego,
 - c) oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - d) posiadania własnych służb ratownictwa górniczego albo powierzenia realizacji tego obowiązku w całości lub w części innym podmiotom;
- 2) nie wykonuje decyzji organu nadzoru górniczego:
 - a) nakazującej usunięcie nieprawidłowości powstałych wskutek naruszenia przepisów stosowanych w ruchu zakładu górniczego lub warunków określonych w planie ruchu zakładu górniczego lub warunków dotyczących ruchu zakładu górniczego, określonych w koncesji udzielonej przez starostę,
 - b) wstrzymującej w całości lub w części ruch zakładu górniczego lub jego urządzeń, ze względu na bezpośrednie zagrożenie dla zakładu górniczego, jego pracowników, bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska, oraz określającej warunki wznowienia ruchu tego zakładu lub urządzeń,
 - c) nakazującej podjęcie niezbędnych środków profilaktycznych, w tym skierowanie określonego zagadnienia do rozpatrzenia przez komisję, o której mowa w art. 166 ust. 1 pkt 2,
 - d) nakazującej dokonanie określonych czynności, niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego prowadzenia ruchu zakładu górniczego, innych niż środki profilaktyczne,
 - e) nakazującej sprawdzenie prawidłowości rozwiązań stosowanych lub przewidzianych przez przedsiębiorcę do stosowania, w tym w sposób określony przez ten organ,
 - f) nakazującej dokonanie pomiarów służących ocenie stanu bezpieczeństwa w zakładzie górniczym oraz ocenie stanu bezpieczeństwa powszechnego lub środowiska w związku z ruchem zakładu górniczego, w tym w sposób określony przez ten organ.

2. Prezes Wyższego Urzędu Górniczego nakłada, w drodze decyzji, karę pieniężną na kierownika ruchu zakładu górniczego, który:

- 1) nie dopełnia ciążącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie:
 - a) prowadzenia ewidencji osób przebywających w zakładzie górniczym oraz – w przypadku zakładów górniczych wydobywających węgiel kamienny – czasu przebywania w podziemnych wyrobiskach górniczych,
 - b) posiadania i odpowiedniego przechowywania dokumentacji prowadzenia ruchu zakładu górniczego,
 - c) posiadania dowodu sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego – w przypadkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 1 i 2,
 - d) prowadzenia dokumentacji w zakresie ratownictwa górniczego,
 - e) przeprowadzania specjalistycznych badań lekarskich, specjalistycznych badań psychologicznych oraz specjalistycznych szkoleń w ratownictwie górniczym;
- 2) dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego w sposób mogący wywołać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka lub tego ruchu;
- 3) nie dopełnia ciążącego na przedsiębiorcy obowiązku w zakresie szkolenia osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności, lub dopuszcza do pracy w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie wykazują się dostateczną znajomością tych przepisów i zasad;
- 4) dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie posiadają wymaganych do tego kwalifikacji.

3. Karę pieniężną nakłada się:

- 1) na przedsiębiorcę w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym;
- 2) na kierownika ruchu zakładu górniczego w wysokości do 300% jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

4. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego uwzględnia zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

5. Podmiot jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi Wyższego Urzędu Górniczego na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub gdy dostarczone dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż:

- 1) kwota 500 000 zł – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1;
- 2) kwota 5000 zł – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

6. Jeżeli okres działania przedsiębiorcy jest krótszy niż rok kalendarzowy, za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się kwotę 500 000 zł.

7. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

8. Kwoty ściągnięte z tytułu kary pieniężnej stanowią dochód budżetu państwa.

DZIAŁ XI

Przepisy karne

Art. 176. 1. Kto bez wymaganej koncesji lub bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nich warunków, wykonując działalność w zakresie:

- 1) poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin albo poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 2) wydobywania kopalin ze złóż,
- 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji albo podziemnego składowania odpadów, albo podziemnego składowania dwutlenku węgla,

wyrządza znaczną szkodę w mieniu lub poważną szkodę w środowisku,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 spowodza bezpośrednie niebezpieczeństwo znacznej szkody w mieniu lub poważnej szkody w środowisku,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

3. Jeżeli sprawca nieumyślnie dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 lub 2,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do roku.

Art. 177. Kto bez wymaganej koncesji lub bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nich warunków wykonuje działalność w zakresie:

- 1) poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin albo poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
- 2) wydobywania kopalin ze złóż,
- 3) podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów albo podziemnego składowania dwutlenku węgla,

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 178. Kto wykonuje lub dozoruje prace geologiczne lub kieruje tymi pracami, nie posiadając wymaganych do tego kwalifikacji,

podlega karze grzywny.

Art. 179. Kto:

- 1) w celach innych niż poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin albo poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla wykonuje roboty geologiczne bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych lub z naruszeniem określonych w nim warunków albo bez przedłożenia projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem określonych w nim warunków,
 - 2) nie zawiadamia właściwych organów o zamiarze rozpoczęcia wykonywania robót geologicznych,
- podlega karze grzywny.

Art. 180. Kto nie wykonuje decyzji organu administracji geologicznej, dotyczącej:

- 1) zakazu wykonywania określonych czynności przez osoby, które wykonują te czynności z rażącym niedbalstwem, z naruszeniem ustawy lub rażącym naruszeniem wydanych na jej podstawie przepisów,
- 2) wstrzymania działalności lub nakazu niezwłocznego usunięcia stwierdzonych uchybień lub nakazu podjęcia czynności mających na celu doprowadzenie środowiska do należytego stanu, w przypadku stwierdzenia wykonywania działalności bez zatwierdzonego projektu robót geologicznych, lub bez przedłożonego projektu robót geologicznych, który nie podlega zatwierdzeniu, lub z naruszeniem warunków określonych w koncesji lub tym projekcie,

podlega karze grzywny.

Art. 181. Kto wykonuje czynności:

- 1) kierownictwa lub dozoru ruchu zakładu górniczego lub inne czynności w ruchu zakładu górniczego,
- 2)⁴⁰⁾ kierownictwa w podmiotach zawodowo trudniących się ratownictwem górniczym,

nie posiadając wymaganych do tego kwalifikacji,

podlega karze grzywny.

Art. 182. 1. Kto prowadzi ruch zakładu górniczego bez zatwierdzonego planu ruchu zakładu górniczego lub z naruszeniem określonych w nim warunków,

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Jeżeli sprawca nieumyślnie dopuszcza się wykroczenia określonego w ust. 1,

podlega karze grzywny.

Art. 183. Kto nie dopełnia ciążących na nim obowiązków w zakresie prowadzenia ewidencji zasobów złoża kopaliny, w zakresie przedkładania informacji o zmianach zasobów złoża kopaliny, w zakresie posiadania, sporządzania, aktualizowania i uzupełniania wymaganej dokumentacji mierniczo-geologicznej oraz przekazywania danych geologicznych i próbek oraz wyników ich badań, uzyskanych w wyniku robót geologicznych,

podlega karze grzywny.

Art. 184. 1. Kto w ruchu zakładu górniczego wykonuje lub dopuszcza do wykonywania czynności w warunkach zagrożeń pożarowych, tąpnięć, gazowych, pyłowych, klimatycznych, wodnych, pozostających w związku z jazdą ludzi szybem albo w związku z przechowywaniem lub używaniem środków strzałowych i sprzętu strzałowego, w sposób mogący wywołać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka lub ruchu zakładu górniczego,

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Jeżeli sprawca nieumyślnie dopuszcza się wykroczenia określonego w ust. 1,

podlega karze grzywny.

⁴⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 17 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 4; wszedł w życie z dniem 1 kwietnia 2016 r.

3. Kto:

- 1) w ruchu zakładu górniczego wykonuje lub dopuszcza do wykonywania czynności w warunkach innych niż określone w ust. 1, w sposób mogący wywołać niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka lub ruchu zakładu górniczego,
- 2) nie dopełnia ciążącego na nim obowiązku w zakresie:
 - a) rozpoznawania zagrożeń związanych z ruchem zakładu górniczego i podejmowania środków zmierzających do zapobiegania i usuwania tych zagrożeń,
 - b) posiadania odpowiednich środków materialnych i technicznych oraz służb ruchu zapewniających bezpieczeństwo pracowników i ruchu zakładu górniczego,
 - c) prowadzenia ewidencji osób przebywających w zakładzie górniczym, przez wskazanie imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego,
 - d) oceniania i dokumentowania ryzyka zawodowego oraz stosowania niezbędnych rozwiązań zmniejszających to ryzyko, w tym przez sporządzenie dokumentu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - e) posiadania i odpowiedniego przechowywania dokumentacji prowadzenia ruchu zakładu górniczego,
 - f) posiadania dowodu sprawdzenia rozwiązań technicznych przez rzeczoznawcę do spraw ruchu zakładu górniczego,
 - g) prowadzenia dokumentacji w zakresie ratownictwa górniczego,
 - h) przeprowadzania specjalistycznych badań lekarskich, specjalistycznych badań psychologicznych oraz specjalistycznych szkoleń,
 - i) posiadania własnych służb ratownictwa górniczego albo powierzenia realizacji tego obowiązku w całości lub w części innym podmiotom,
 - j) sporządzania, posiadania, zatwierdzania i aktualizowania odpowiedniego planu ratownictwa górniczego,
 - k) organizowania drużyny ratowniczej oraz odpowiednio wyposażonej kopalnianej stacji ratownictwa górniczego albo utrzymywania zakładowej stacji ratownictwa górniczego,
 - l) zatwierdzania dokumentacji prac profilaktycznych,
 - m) podejmowania decyzji o podjęciu, wykonywania oraz podejmowania decyzji o zakończeniu prac profilaktycznych,
 - n) podejmowania i prowadzenia akcji ratowniczej,
 - o) likwidacji zakładu górniczego lub jego części, polegającego na:
 - zabezpieczeniu lub zlikwidowaniu wyrobisk górniczych oraz urządzeń, instalacji i obiektów zakładu górniczego,
 - zabezpieczeniu niewykorzystanej części złoża kopalin,
 - zabezpieczeniu sąsiednich złóż kopalin,
 - przedsięwzięciu niezbędnych środków chroniących wyrobiska sąsiednich zakładów górniczych,
 - przedsięwzięciu niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów po działalności górniczej,
- 3) nie dopełnia obowiązku szkolenia osób wykonujących czynności w ruchu zakładu górniczego w zakresie znajomości przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym bezpiecznego wykonywania powierzonych im czynności, lub dopuszcza do pracy w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie wykazują się dostateczną znajomością tych przepisów i zasad,
- 4) dopuszcza do wykonywania czynności w ruchu zakładu górniczego osoby, które nie posiadają wymaganych do tego kwalifikacji,

podlega karze grzywny.

Art. 185. 1. Kto w przypadku:

- 1) spostrzeżenia zagrożenia dla ludzi, zakładu górniczego lub jego ruchu, uszkodzenia albo nieprawidłowego działania urządzeń tego zakładu, nie dopełnia obowiązku w zakresie niezwłocznego ostrzeżenia osób zagrożonych, podjęcia

środków dostępnych w celu usunięcia niebezpieczeństwa oraz zawiadomienia o niebezpieczeństwie najbliższej osoby kierownictwa lub dozoru ruchu,

- 2) powstania stanu zagrożenia życia lub zdrowia osób przebywających w zakładzie górniczym, nie dopełnia obowiązku w zakresie niezwłocznego wstrzymania prowadzenia ruchu w strefie zagrożenia, wycofania ludzi w bezpieczne miejsce i podjęcia niezbędnych działań w tym środków dostępnych w celu usunięcia stanu zagrożenia,

podlega karze aresztu albo grzywny.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się nieumyślnie wykroczenia określonego w ust. 1,

podlega karze grzywny.

Art. 186. Kierownik ruchu zakładu górniczego, który nie dopełnia obowiązku zawiadomienia właściwego organu nadzoru górniczego o zaistniałym w zakładzie górniczym wypadku albo zgonie naturalnym oraz o związanych z ruchem zakładu górniczego niebezpiecznych zdarzeniach, stwarzających zagrożenie życia, zdrowia ludzkiego lub bezpieczeństwa powszechnego,

podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 187. Kto nie dopełnia ciążącego na nim obowiązku w zakresie tworzenia funduszu, gromadzenia środków na funduszu oraz przedstawiania na żądanie właściwych organów aktualnych wyciągów z rachunku bankowego, na którym gromadzi środki funduszu, oraz informacji o sposobie ich wykorzystania,

podlega karze grzywny.

Art. 188. Kto nie wykonuje decyzji organu nadzoru górniczego, dotyczącej:

- 1) zakazu wykonywania określonych czynności przez osoby, które wykonują te czynności z rażącym niedbalstwem, z naruszeniem ustawy lub rażącym naruszeniem wydanych na jej podstawie przepisów,
- 2) nakazu niezwłocznego sporządzenia lub poprawy operatu ewidencyjnego,
- 3) nakazu wstrzymania działalności wykonywanej bez wymaganej koncesji,

podlega karze grzywny.

Art. 189. Orzekanie w sprawach określonych w art. 177–188 następuje na zasadach i w trybie określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.

DZIAŁ XII

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 190–200. (pominięte)

DZIAŁ XIII

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 201. Bezzbiornikowe magazynowanie substancji oraz składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych, określone w dotychczasowych przepisach stają się podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji oraz podziemnym składowaniem odpadów w rozumieniu ustawy.

Art. 202. 1. Przedsiębiorca, który przed dniem 1 stycznia 2002 r. uzyskał koncesję na poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopaliny, obejmującą także ich wydobywanie, i wobec którego organ koncesyjny nie wydał odrębnej decyzji określającej szczegółowe warunki wydobywania kopaliny, przed przystąpieniem do wydobywania kopaliny ze złoża przedstawi organowi koncesyjnemu dokumentację geologiczną, projekt zagospodarowania złoża oraz decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, jeśli jest ona wymagana na podstawie odrębnych przepisów.

2. Organ koncesyjny, na podstawie dokumentów, o których mowa w ust. 1, ustala, w drodze odrębnej decyzji, szczegółowe warunki wydobywania kopaliny. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio.

3. Wydanie decyzji, o której mowa w ust. 2, wymaga uzgodnienia z właściwym wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta. Przepis art. 23 ust. 2 pkt 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 203. 1. Złoża wód leczniczych, termalnych i solanek, które na podstawie dotychczasowych przepisów zostały uznane za kopaliny, stają się kopalinami w rozumieniu ustawy.

2. Podmioty wykonujące działalność w zakresie korzystania z wód podziemnych, uznanych na podstawie ustawy za kopaliny mogą wykonywać tę działalność na podstawie posiadanych decyzji do końca okresu ich obowiązywania.

Art. 204. Roszczenie, o którym mowa w art. 19, nie przysługuje przedsiębiorcom, którzy uzyskali koncesje przed dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 205. 1. Koncesje udzielone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się koncesjami w rozumieniu ustawy.

2. Jeżeli koncesja wydana na podstawie dotychczasowych przepisów nie określała terminu rozpoczęcia określonej działalności i do dnia wejścia w życie ustawy działalność ta nie została rozpoczęta, przedsiębiorca ma obowiązek rozpoczęcia jej w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku gdy działalność ta nie została rozpoczęta, organ koncesyjny z urzędu stwierdza wygaśnięcie koncesji.

3. Do zmiany oraz przeniesienia koncesji uzyskanych przed dniem wejścia w życie ustawy nie stosuje się przepisów w zakresie wykazania się prawem do informacji geologicznej, chyba że zmiana koncesji zmierza do powiększenia przestrzeni objętej działalnością lub przedłużenia terminu jej obowiązywania.

4. Do koncesji udzielonych przed dniem wejścia w życie ustawy, na działalność polegającą na poszukiwaniu lub rozpoznawaniu złóż kopalin innych niż określone w art. 10 ust. 1 ustawy, stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 206. 1. Pozostają w mocy umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego zawarte na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Do użytkowania górniczego, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy.

3. Przedsiębiorca, który w dniu wejścia w życie ustawy wykonuje działalność bez wymaganego jej przepisami użytkowania górniczego, jest obowiązany zawrzeć umowę ustanawiającą to prawo, w terminie roku od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku niezawarcia umowy organ koncesyjny wzywa do jej zawarcia w terminie nie krótszym niż 14 dni pod rygorem cofnięcia koncesji bez odszkodowania.

4. Podmiot, który w dniu wejścia w życie ustawy wykonuje działalność określoną w art. 2 ust. 1 bez wymaganego jej przepisami użytkowania górniczego, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie ustawy jest obowiązany zawrzeć umowę ustanawiającą to prawo. Niezawarcie umowy oznacza korzystanie z własności górniczego bez wymaganego tytułu.

Art. 207. 1. Do prawa do informacji geologicznej uzyskanego przed dniem 1 stycznia 2002 r. stosuje się art. 47 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. poz. 96, z późn. zm.⁴¹⁾).

2. Do prawa do informacji geologicznej uzyskanego od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 208. 1. Obszary złóż kopalin, dla których właściwy organ administracji geologicznej przyjął dokumentację geologiczną bez zastrzeżeń przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy i które nie zostały wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, nie później niż w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

2. Po upływie terminu określonego w ust. 1 wojewoda wprowadza udokumentowany obszar kopalin do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i wydaje w tej sprawie zarządzenie zastępcze. Sporządzone w tym trybie studium wywołuje skutki prawne takie jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

3. Koszty sporządzenia studium ponosi w całości gmina, której obszaru dotyczy zarządzenie zastępcze.

4. W przypadku złożenia przez radę gminy skargi na zarządzenie zastępcze, o którym mowa w ust. 2, sąd administracyjny wyznacza rozprawę w terminie 30 dni od dnia wpłynięcia skargi do sądu.

5. Przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym stosuje się odpowiednio.

Art. 209. Projekty zagospodarowania złóż zatwierdzone lub przyjęte na podstawie dotychczasowych przepisów stają się projektami zagospodarowania złoża w rozumieniu ustawy.

Art. 210. 1. Pozostają w mocy decyzje, świadectwa, zaświadczenia oraz inne dokumenty dotyczące kwalifikacji osób oraz ograniczeń dotyczących ich wykonywania, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów, a uprawnienia uzyska-

⁴¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. poz. 496, z 1997 r. poz. 554, 726 i 885, z 1998 r. poz. 668 oraz z 2000 r. poz. 1157 i 1268.

ne przed dniem wejścia w życie ustawy uznaje się za odpowiadające uprawnieniom tej samej kategorii uzyskanym po dniu wejścia w życie ustawy.

2. Pozostają w mocy, w zakresie i przez czas w nich określony, świadectwa oraz upoważnienia, nadające uprawnienia rzeczoznawcy do spraw ruchu zakładu górniczego, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

3. Osoby, które na podstawie dotychczasowych przepisów uzyskały stwierdzenie kwalifikacji:

- 1) mierniczego górniczego w podziemnych zakładach górniczych – mogą wykonywać czynności mierniczego górniczego, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 lit. a, oraz czynności osób kierownictwa i dozoru ruchu w tych zakładach górniczych;
- 2) mierniczego górniczego w odkrywkowych zakładach górniczych lub zakładach wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi – mogą wykonywać czynności mierniczego górniczego, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 lit. b, oraz czynności osób kierownictwa i dozoru ruchu w tych zakładach górniczych;
- 3) geologa górniczego w podziemnych zakładach górniczych – mogą wykonywać czynności geologa górniczego, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 6 lit. a, oraz czynności osób kierownictwa i dozoru ruchu w tych zakładach górniczych;
- 4) geologa górniczego w odkrywkowych zakładach górniczych lub zakładach wydobywających kopaliny otworami wiertniczymi – mogą wykonywać czynności geologa górniczego, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 6 lit. b, oraz czynności osób kierownictwa i dozoru ruchu w tych zakładach górniczych;
- 5) kierownika zawodowych zastępów ratowniczych wykonującego czynności w zakresie ratownictwa górniczego dla podziemnych zakładów górniczych – mogą wykonywać czynności kierownika dyżurujących zawodowych zastępów ratowniczych wykonującego czynności w zakresie ratownictwa górniczego dla podziemnych zakładów górniczych;
- 6) kierownika zawodowego pogotowia specjalistycznego wykonującego czynności w zakresie ratownictwa górniczego dla podziemnych zakładów górniczych – mogą wykonywać czynności kierownika zawodowych pogotowia specjalistycznych wykonującego czynności w zakresie ratownictwa górniczego dla podziemnych zakładów górniczych.

4. Praktykę zawodową zdobytą od dnia wejścia w życie ustawy:

- 1) przy projektowaniu robót geologicznych, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy projektowaniu prac geologicznych;
- 2) przy ustalaniu warunków i projektowaniu inwestycji związanych z podziemnym bezzbiornikowym magazynowaniem substancji i podziemnym składowaniem odpadów, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy ustalaniu warunków i projektowaniu inwestycji związanych z bezzbiornikowym magazynowaniem substancji oraz składowaniem odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych;
- 3) przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin objętych własnością górnictw, z wyjątkiem złóż ropy naftowej, gazu ziemnego, wód leczniczych, wód termalnych i solanek, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy sporządzaniu projektów prac geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin podstawowych, które w dniu wejścia w życie ustawy stały się kopalinami objętymi własnością górnictw, z wyjątkiem złóż ropy naftowej, gazu ziemnego, wód leczniczych, wód termalnych i solanek;
- 4) przy sporządzaniu projektów robót geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin objętych prawem własności nieruchomości gruntowej, uznaje się za odpowiadającą praktyce zawodowej zdobytej przed dniem wejścia w życie ustawy przy sporządzaniu projektów prac geologicznych i dokumentacji geologicznych związanych z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż kopalin pospolitych oraz złóż kopalin podstawowych, które w dniu wejścia w życie ustawy stały się kopalinami objętymi prawem własności nieruchomości gruntowej.

Art. 211. Pozostają w mocy decyzje o zatwierdzeniu dokumentacji geologicznych, zawiadomienia o przyjęciu dokumentacji geologicznych oraz decyzje o zatwierdzeniu projektów prac geologicznych wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 212. Z dniem wejścia w życie ustawy umarza się postępowania wszczęte na podstawie art. 11 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. poz. 1190).

Art. 213. Do czasu uchwalenia planu, o którym mowa w art. 104 ust. 2, pozostają w mocy decyzje o ustanowieniu filarów ochronnych oraz zezwolenia na eksploatację w granicach tych filarów, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

Art. 214. 1. Pozostają w mocy decyzje dotyczące ruchu zakładu górniczego, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

2. Pozostają w mocy, w zakresie i przez czas w nich określony, decyzje o dopuszczeniu wyrobów do stosowania w zakładach górniczych, wydane na podstawie dotychczasowych przepisów.

3. Decyzje zaliczające występujące w zakładach górniczych zagrożenia naturalne do poszczególnych stopni, kategorii lub klas zagrożeń, wydane lub podjęte na podstawie dotychczasowych przepisów, pozostają w mocy do dnia dokonania – na podstawie przepisów ustawy – zaliczenia dotyczącego tej samej przestrzeni w zakładzie górniczym; decyzje zaliczające stanowiska pracy w wyrobiskach górniczych w podziemnych zakładach górniczych do poszczególnych kategorii zagrożenia działaniem pyłów szkodliwych dla zdrowia tracą moc z dniem wejścia w życie ustawy.

Art. 215. 1. Środki funduszu likwidacji zakładu górniczego zgromadzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się środkami funduszu w rozumieniu ustawy.

2. Przedsiębiorcy, którzy w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą więcej niż jeden zakład górniczy, mogą utworzyć wspólny fundusz, dokonując likwidacji funduszy utworzonych dla poszczególnych zakładów górniczych. W takiej sytuacji przedsiębiorcy przekazują środki funduszy likwidowanych na rachunek funduszu wspólnego.

3. Z dniem wejścia w życie ustawy fundusz utworzony na podstawie dotychczasowych przepisów przez przedsiębiorcę wykonującego działalność na podstawie koncesji starosty może ulec likwidacji.

Art. 216. Do stwierdzenia nieważności lub wznowienia postępowania w sprawach zakończonych ostatecznymi orzeczeniami komisji do spraw szkód górniczych stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 217. Do opłat, o których mowa w dziale VII, należnych za okres sprzed dnia wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 218. 1. Zwrotu opłat lub administracyjnych kar pieniężnych, nienależnie pobranych za okres do dnia 31 grudnia 2001 r., dokonują odpowiednio Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej albo gmina.

2. Zwrotu, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się na podstawie decyzji właściwego organu koncesyjnego, a w przypadku wydobycia kopaliny bez wymaganej koncesji – decyzji organu, który dokonał ustalenia wymiaru opłaty lub administracyjnej kary pieniężnej.

Art. 219. Po dniu wejścia w życie ustawy organy określone jako właściwe na podstawie dotychczasowych przepisów przekażą organom określonym jako właściwe na podstawie niniejszej ustawy akta spraw:

- 1) zakończonych – w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy;
- 2) będących w toku – niezwłocznie po zakończeniu postępowania.

Art. 220. (pominięty)

Art. 221. 1. Urząd Górniczy do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, utworzony rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1994 r. w sprawie utworzenia Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych (Dz. U. poz. 436 oraz z 1997 r. poz. 625), staje się Specjalistycznym Urzędem Górniczym w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Stosunek pracy na podstawie powołania osoby zajmującej w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko dyrektora Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych albo zastępcy dyrektora Urzędu Górniczego do Badań Kontrolnych Urządzeń Energomechanicznych, nawiązany na mocy dotychczasowych przepisów, staje się stosunkiem pracy na podstawie powołania na stanowisko dyrektora SUG albo zastępcy dyrektora SUG w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 222. Do postępowań wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy.

Art. 223. Stosunek pracy na podstawie powołania osoby zajmującej w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego, Wiceprezesa Wyższego Urzędu Górniczego, dyrektora okręgowego urzędu górniczego albo zastępcy dyrektora okręgowego urzędu górniczego, nawiązany na mocy dotychczasowych przepisów, staje się stosunkiem pracy na podstawie powołania w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy.

Art. 224. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 4, art. 31 ust. 2, art. 47 ust. 12, art. 50 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a i b, pkt 3–7, art. 52 ust. 3, art. 54 ust. 2, art. 64 ust. 6, art. 68 ust. 2, art. 69 ust. 3, art. 70 ust. 3, art. 73a ust. 3, art. 75a ust. 2, art. 78 ust. 1–3, art. 82b ust. 2, art. 82c ust. 5 i 6, art. 84 ust. 11, art. 85 ust. 14, art. 107 ust. 10, art. 108 ust. 4, art. 111 ust. 8 ustawy, o której mowa w art. 226, zachowują moc do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie art. 14 ust. 4, art. 26 ust. 5, art. 35 ust. 4, art. 69 ust. 1, art. 79 ust. 3, art. 97 ust. 1 pkt 1–4, art. 98 ust. 2, art. 100 ust. 10, art. 101 ust. 12, art. 110, art. 113 ust. 15, art. 116 ust. 7, art. 118 ust. 4, art. 120 ust. 1 i 2, art. 124, art. 125 ust. 7, art. 137 ust. 7, art. 166 ust. 4, art. 167 ust. 7 niniejszej ustawy.

Art. 225. Ilekroć w obowiązujących przepisach jest przywołana ustawa, o której mowa w art. 226, należy przez to rozumieć niniejszą ustawę.

Art. 226. Traci moc ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. poz. 1947, z późn. zm.⁴²⁾).

Art. 227. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r.

⁴²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. poz. 934, 1217, 1399 i 1834, z 2007 r. poz. 125 i 556, z 2008 r. poz. 865, 958, 1227 i 1505, z 2009 r. poz. 97, z 2010 r. poz. 278 i 489 oraz z 2011 r. poz. 622 i 766.

Załącznik do ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

STAWKI OPŁAT EKSPLOATACYJNYCH

Lp.	Rodzaj kopaliny	Jednostka miary (j.m.)	Stawka opłaty eksploatacyjnej (zł/j.m.)
1	2	3	4
1	Alabastry	t	2,98
2	Amfibolity	t	0,99
3	Anhydryty	t	3,54
4	Baryty	t	5,36
5	Bazalty	t	1,04
6	Bentonity	t	1,82
7	Chalcedonity	t	0,64
8	Diabazy	t	0,74
9	Dolomity	t	0,84
10	Gabra	t	0,99
11	Gaz ziemny wysokometanowy, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym przekracza 2500 tys. m ³	tys. m ³	24,00
11a	Gaz ziemny wysokometanowy, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 2500 tys. m ³	tys. m ³	6,23
12	Gaz ziemny pozostały, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym przekracza 2500 tys. m ³	tys. m ³	20,00
12a	Gaz ziemny pozostały, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 2500 tys. m ³	tys. m ³	5,18
13	Gipsy	t	1,66
14	Gliny ogniotrwałe i ceramiczne	t	3,32
15	Gnejsy	t	1,05
16	Granity	t	1,05
17	Granodioryty	t	1,05
18	Hornfelsy	t	0,86
19	Kamienie szlachetne, półszlachetne i ozdobne	kg	9,47
20	Kaoliny	t	2,98
21	Kopaliny ilaste pozostałe	m ³	2,19
22	Kreda jeziorna	t	0,21
23	Kreda piszcząca	t	0,69
24	Kwarc	t	1,82
25	Kwarcyty	t	0,92
26	Łupki	t	1,24
27	Magnezyty	t	4,73
28	Margle	t	0,68
29	Marmury	t	3,57

1	2	3	4
30	Melafiry	t	1,06
31	Metan z węgla kamiennego	tys. m ³	0,00
32	Opoki	t	0,64
33	Piaski i żwiry	t	0,51
34	Piaskowce	t	0,74
35	Porfiry	t	0,74
36	Ropa naftowa, której wydobycie w okresie rozliczeniowym przekracza 1000 t	t	50,00
36a	Ropa naftowa, której wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 1000 t	t	36,84
37	Rudy cynkowo-ołowiowe	t	1,12
38	Rudy miedzi	t	3,10
39	Rudy złota	g Au (w rudzie)	0,39
40	Rudy uranu	kg U (w rudzie)	8,35
41	Serpentynity	t	0,74
42	Siarka rodzima	t	1,43
43	Sjenity	t	0,86
44	Skalenie	t	2,42
45	Skąły diatomitowe	t	5,94
46	Solanki	m ³	1,97
47	Sole	t	1,48
48	Szarogłazy	t	0,86
49	Torfy	m ³	1,13
50	Torfy lecznicze (borowiny)	m ³	1,13
51	Trawertyny	t	0,68
52	Tufy	t	0,74
53	Wapienie	t	0,68
54	Węgiel brunatny	t	1,66
55	Węgiel kamienny	t	2,13
56	Wody lecznicze	m ³	1,32
57	Wody termalne	m ³	0,00
58	Zieleńce	t	0,86
59	Ziemia krzemionkowa	t	5,94
60	Złepieńce	t	3,57
61	Inne kopaliny	t	3,57